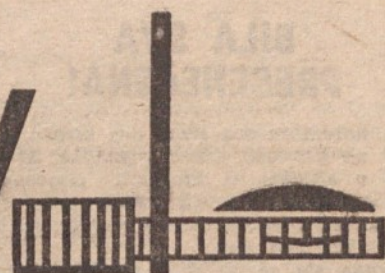
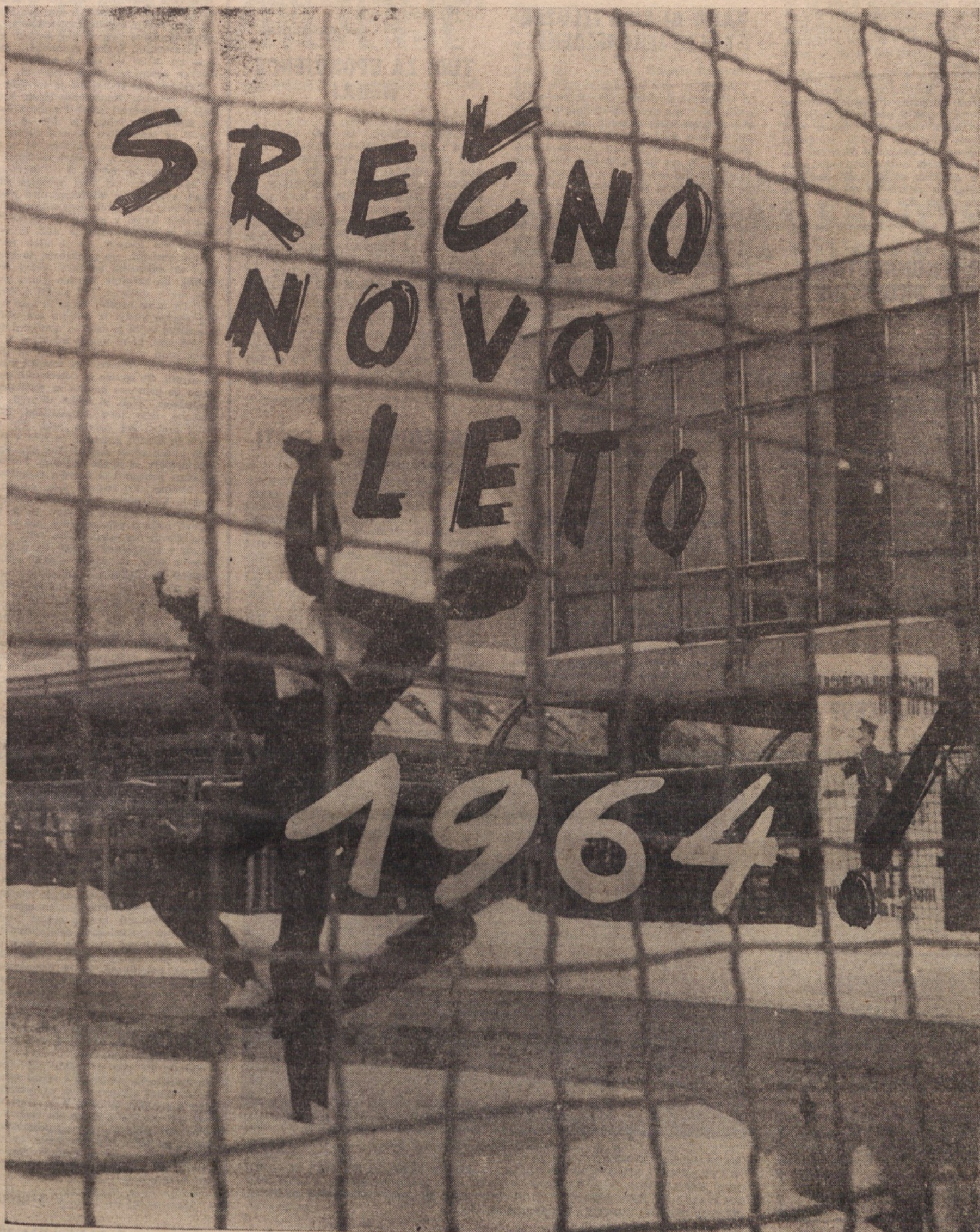

M glas občanov

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE LJUBLJANA - BEŽIGRAD

Pisma bralcev

BILA SVA PRESENEČENA!

29. novembra sva svoja dva otroka pustila na proslavo dneva republike, ki je bila v »Klubu« v Stožicah. Dogovorili smo se, da bosta prišla domov najkasneje ob 23. uri. Oba sta namreč mislila, da bo v »klubu« tudi ples.

Vrnila sta se ob 00.30 uri. Drugi dan in potem v naslednjih dneh sva zvedela podrobnosti. Nekako ob 21. uri se je program v »klubu« končal, plesa pa ni bilo. Kakih 15 fantov in deklet, med njimi tudi najina dva, in takšni, ki še niso imeli 16 let, tega niso mogli preboleti. Predstavniki mladinske organizacije v Stožicah se je z nekom dogovarjal in kmalu sporočil, da lahko gredo plesat k »Sternu«. Dobili so sobico v prvem nadstropju zgradbe, ki je v rokah Rekreacijskega centra na Ježici, kjer so ob zvokih gramofona plesali do polnoči. Od vodstva Rekreacijskega centra so dobili eden ali dva litra vina, pili pa so tudi liker, saj si ga je najin sin polil po obleki.

Mladinski plesi v gostilniških lokalih niso primerni, da bi moral ta primer zahtevati krajevne družbene politične organizacije. Nama dvema pa se vsiljuje tudi naslednja vprašanja: mladina rada pleše, toda zakaj ne uspejo mladinski plesi v dvorani Svobode v Stožicah? Zakaj ni v prostorih centra družbenih organizacij v Stožicah včasih tudi mladinski ples? Zakaj so uslužbenci rekreacijskega centra na Ježici dali mladim vino brezplačno?

Prizadeti starši

NIČ O KONKRETNEM DELU SKUPŠČINE

Tovariš urednik!

Sem vedni bralec ZBORA OBČANOV in hranim vse dolejš številke od leta 1961. Občinski časopis je dosegel lep razvoj, žal pa je opustil nekatere zelo važne informacije. V mislih imam informacije o delu občinske skupščine in njenih organov. Mnoge, zlasti pa vse one, ki so bili nekdanji občinski odborniki ali člani svetov občinskega ljudskega odbora zelo zanima, kaj obravnava skupščina na svojih zasedanjih in kaj obravnavajo na sejah člani svetov. O tem je v našem časopisu premalo objav. Predlagam, da na določeni strani časopisa uredništvo objavlja vsaj one sklepe skupščinskih organov, ki so važni ali interesantni za občane.

Znano je, da v gospodarskih organizacijah izdajajo časopise zato, da poleg drugih informacij obveščajo delovni kolektivi tudi o sklepih organov samoupravljanja ter sklepah družbeno političnih organizacij v podjetju. Prepričan sem, da mora biti tako urejen tudi vsak lokalni časopis, če hoče ostati interesanten in specifičen.

Občan

KAJ BO Z ULICO PRVOBORCEV?

Tovariš urednik!

Ulica prvoborcev je mejna ulica med krajevnima skupnostima Stožice in Ježice. Do zadnjih volitev v občinsko skupščino je spadala k Ježici, občinski organi pa so volilne enote tako začrtali, da so Stožice dobile del Ježice. Zaradi tega ni bilo »hude krvi«, toda ta nastaja sedaj, ko se poleg starejših urejajo tudi ravnokar nastale ulice, ulica Prvoborcev, ki pa je nastala pred več kot 40 leti, pa ne.

Večina hiš v Ulici prvoborcev so sežigali delavci v 25 letih pred drugo svetovno vojno, tako, da so delali sami in pomagali drug drugemu. Precej družin v tej

ulici je bilo pred drugo svetovno vojno naprednih, v času NOB je ta ulica dala večje število nosilcev »Spomenice 1941« (od tod tudi ime), več borcev, ki so odšli v partizane leta 1941 in 1942, leta 1943 pa so iz te ulice fašisti odgnali v internacijo večje število aktivistov, od katerih se jih nekaj ni vrnilo. Vrnilo se ni tudi 5 borcev NOV.

Danes ima ta ulica kot edina v Stožicah še vedno vodovod iz nedovoljenih preozkih cevi. Prav tako je najslabše razsvetljena, poleti pa zelo prašna, ker so začeli vozniki kamionov voziti po njej brž ko so ulco padlih borcev zaprli za prevoz kamionov.

Novi odborniki občinske skupščine iz Stožic so se zavzeli za rekonstrukcijo in razsvetljavo cest v Stožicah, vendar na Ulico prvoborcev nikakor ne bi smeli pozabiti.

Mirko.

TAKO BI BILE IZLOŽBE BOLJE IZKORIŠČENE

Tovariš urednik!

Takrat, ko so v podvozu na Titovi cesti, ki je pravzaprav vhod v našo občino, začeli delati izložbena okna, so številna ljubljanska podjetja želela tu dobiti vsaj eno izložbo, da bi v njej izobesila reklamne fotografije o svoji dejavnosti. Nekatera podjetja so jih res dobila in tudi fotografije (bolj ali manj uspele) so bile v njih. Kako pa je z izložbami po podvozu zdaj?

Nekaj izloženih stekel je enostavno razbitih, številne neonske luči, ki naj bi izložbe osvetljevale, ne gore, fotografije, ki pa so v izložbah, so stare, mnogokrat zvite od temperaturnih sprememb in v večini primerov dokaj slabe in neposrečene.

Zato bi, menim, da v imenu številnih bežigradskih občanov, predlagal sledeče: podvoz na Titovi cesti, ki je pravzaprav vstopni slavalok v našo občino, naj se uredi. Izložbe pod podvozom naj dobi ustrezna organizacija, ki naj vanje namesti fotografije, s katerimi bo prikazana dejavnost tega predela, znamenitosti, dejavnost organizacij, šol, ustanov itd. Fotografije naj se po potrebi zamenjujejo z aktualnejšimi. Na ta način bi izložbe dobile res neki smisel, prepričan pa sem tudi v to, da bi bile bolj urejene kot so zdaj. Lahko pa bi izobesili vaš list »Zbor občanov«.

EVGEN JURIC
Ljubljana

NOVOLETNI SEJEM NA GR — SEJEM KIČA

Tovariš urednik!

Vsakoletni sejem na Gospodarskem razstavišču, ki so ga do letos pripravili najbolj znana ljubljanska trgovska podjetja, se je letos izrodil v čisto navaden sejem kiča. Med približno sedemdesetimi trgovskimi, industrijskimi in obrtnimi podjetji, ki tam razstavljajo in prodajajo svoje blago, je kar petnajst (malo manj kot ena četrtnina) prodajalcev, ki prodajajo kitaste verižice, obeske, prstane, glavnike, broške, zaplestnice, cenene manšete gumbe in neokusne kipe, kipe in vaze. Ti prodajalci pa imajo še eno posebnost. Ceno svojih izdelkov prilagajajo bolj ali manj izbirnemu kupcu in za stvar, ki jo nekomu pro-

daajo za 1000 din, hočejo od kupca, ki vsaj malo baranta, le 600 din.

Ali menijo organizatorji novoletnega sejma, da je za Ljubljancane res vse dobro? Zakaj so bili sejmi prejšnja leta boljši?

Menim, da ni prav, da je tako!

P. P.
Stožice

KAJ JE S TROLEJBUSOM?

TOVARIS UREDNIK

ŽE VELIKOKRAT SEM PREBIRAL ČLANKE O TEM, DA BO TROLEJBUS VOZIL DO ČRNUČ. SLISAL SEM ŽE TUDI, DA JE DENAR ŽE ODOBREN. SAM NE STANUJEM V ČRNUČAH, Vendar ME TO KLJUB TEMU ZANIMA. NAJBREŽ NISEM EDINI, ZATO PROSIM V IMENU VSEH BRALCEV, DA NAPISETE, KDAJ BO ZAČEL VOZITI V ČRNUČE TROLEJBUS, KOLIKO BO STALA VOŽNJA, ALI BO POTREBNO DOPLAČEVATI IN V KAKŠNIH ČASOVNIH PRESLEDKIH BO DO TROLEJBUSI VOZILI.

ANDREJ RUPNIK

TUDI ZA UPOKOJENCE NEKAJ

TOVARIS UREDNIK

REDNO BEREM VAŠ LIST, VSAJ MISLIM TAKO. NE IZHAJATE OB DOLOČENIH DNEVIH, A KLJUB TEMU SE MI ZDI, DA NISEM ZAMUDIL SE NOBENE ŠTEVILKE. PIŠETE O STAREJŠIH, O MLADINI, O MARSICEM, O NAS, UPOKOJENCIH PA SKORAJ NIČ, ALI BOLJ NATANČNO, JAZ NISEM PREBRAL ŠE NIČESAR. ČE POVAŽATE K SODELOVANJU LJUDI IZ VRST MLADINSKE ORGANIZACIJE, ZAKAJ NE BI PRITEGNILI ŠE KOGA IZ VRST UPOKOJENCEV, KI BI LAHKO NAPISALI KAJ O BEŽIGRAJSKIH UPOKOJENCIH. TEH NI MALO IN TUDI SVOJE GLASILO IMAJO. VSEENO PA BI RAD TUDI V »ZBORU OBČANOV« KDAJ PREBRAL KAJ O TISTIH STARIH LJUDEH, KI ŽIVJO NA OBMOČJU BEŽIGRADA. MISLIM, DA BOSTE TO PISMO PREBRALI IN ŽE V NASLEDNJI ŠTEVILKI NAPISALI TUDI KAJ O NAS.

UPOKOJENEC

SKLADIŠČE NA CESTI

TOVARIS UREDNIK

Z NOVO SAMOPOSTREŽNO TRGOVINO NA TITOVJI CESTI SEM ZELO ZADOVOLJNA. TUDI TO SE MI ZDI VREDNO POHVALE, DA JE V NJEJ MALA OKREPČEVALNICA. MISLIM PREDVSEM NA KAVO IN OSTALE STVARI, KI SE JIH DA TUKAJ KLJUB SKROMNEMU PROSTORU KUPITI. ŠKODA, DA NI TAKIH PRODAJALN SE VEČ. MORALE PA BI BITI VEČJE, SAJ KADAR JE VELIKO KUPCEV NI LAHKO KUPOVATI NA MAJHNEM PROSTORU. K TEMU BI RADA DODALA SE MNENJE NEKATERIH DRUGIH IN MOJE: GAJBE NA CESTI NISO V PRID DOBREMU POSLOVANJU TRGOVINE. ALI SE KDAJ VIDIJO KUPI ZABOJEV PRED DRUGIMI SAMOPOSTREŽNIMI TRGOVINAMI, KI SO PRAV TAKO DOBRO ZALOŽENE KOT BEŽIGRAJSKA. IN KAJ PRAVI TRŽNA ALI SANITARNA INSPEKCIJA?

FRANCKA BRDNIK
GOSPODINJA

NA RAZSTAVISCU JE V LETOSNJIH PREDVOLILNIH DNEH ŽIVAHNO. ZA VSAKEGA SE NAJDE NEKAJ, TUDI ZA OTROKE, KI NAJRAJE POSEDAJO V RTILJAK Z AVTOMOBILI, TOPOVI, TANKI, LETALI... ŠKODA JE LE, DA SO CENE ZA OTROŠKE ŽEPE KAKOR TUDI ZA ŽEPE STARŠEV VSE PREVEČ VISOKE. MNOGI OBIŠKOVALCI PA NEGODUJEJO NAD POVPREČNIM IN PODPOVPREČNIM BLAGOM, KI GA PONUJAJO KUPCI NA LTOŠNJEM SEJMU.

OŽIVIMO NOGOMETNI KLUB NA JEŽICI

Pred kratkim so igrali »stari« nogometaši Ježice tradicionalno vsakoletno tekmo. Za nasprotnika so si tokrat izbrali vrstnike kolektiva Železniške tiskarne iz Ljubljane, ker niso uspeli, da bi dobili partnerja v igralcih »mladih« iz Ježice. Tekma pa je privabila k improviziranemu igrišču precej gledalcev, ki so navdušeno bodrili igralce. Ti so pokazali kljub temu, da so bili večinoma starejši kot 40 let in med njimi celo 50-letnik, dovolj znanja in kar je najvažnejše — zagrizenosti in borbenosti. Tekmo so igrali v vzdušju, ki jo je nekako spremljala želja, da bi na Ježici spet osnovali oz. obnovili nogometni klub. To smo lahko opazili med tekmo in tudi pri družabnem večeru med igralci, ki so v medsebojni debati ugotavljali, da so zato na Ježici vsi pogoji, saj so v obujanjem spominov lahko ugotovili, da...

Nekako pred petimi leti je na Ježici prenehal delovati Nogometni klub Jadran. Ker klub vseskozi ni imel svojega igrišča za treninge in tekme je bil to glavni vzrok za razpustitev. Namreč preveč smo bili odvisni od ostalih klubov, ki so nam po svojih močeh le s težavo odstopili igrišče za odigranje tekem. O treningih sploh ni bilo govora, saj tudi trenerja nismo imeli, a vendar je bilo zlasti med pionirji nekaj zelo nadarjenih nogometašev, ki danes celo igrajo v klubih slovenske lige. Teren za igrišče nam je obč. lj. odbor Lj-Bežigrad kasneje, ko že klub več let ni več obstajal, res priskrbelo, toda sredstev za dokončno ureditev nismo uspeli dobiti. Za ureditev zgornje plasti ne bi bilo treba drugega, kot nasuti presejano prst ter teren urediti. To pa ni tako težko, saj zemljo vozijo iz mnogih gradbišč na hipodrom in bi jo tudi na omenjeni teren v Mali vasi, ki ni mnogo oddaljen. S prostovoljnimi delovnimi akcijami bi postopoma igrišče pripravili, ga zasejali s travo in utrdili. Ob igrišču bi potrebovali potem samo še pomožno barako za slačilnice in umivalnice. Klub bi lahko obnovil organizirano delo med najmlajšimi, ki so sedaj prepuščeni samim sebi. Po travnikih in drugih prostorih in celo v stranskih ulicah novih naselij vsak dan opazimo pionirje, ki igrajo nogomet. Treba jih je samo pritegniti in začeti z organiziranimi treningi. Pri tem bi prav gotovo pomagale tudi množ. organizacije predvsem pa Zveza prijateljev mladine, ki je prav gotovo najbolj zainteresirana, da se mladina navaja na organizirano delo, naj si bo to v kakršnikoli obliki in področju. Prostor čaka, da prične služiti svojemu namenu, za zdaj ga pa uporabljajo za treninge prijatelji konjskega športa. Toda iniciativa mora priti s strani mladine same naj ne čakajo križem rok, osnujejo naj skupine, ki bi bile pripravljene sodelovati pri taki akciji in mi, ki smo bili prej aktivni igralci, jim bomo priskočili na pomoč kot vodniki, toda naj ne mislijo, da bomo levji delež opravili mi in njihovi roditelji. Mladina naj se navadi na delo, naj si tudi sami nekaj ustvarijo, saj bodo pridobili potem znani bolj ceniti, nihče več ne sme pričakovati, da mu bo kdo serviral vse že na pladnju.

Koristno bi se bilo povezati tudi z del. kolektivom ZTL, ki bi prav gotovo priskočili na pomoč, morda po materialni strani. Njihov kolektiv je poznan, da se udeležujejo njihovi člani v prostem času v mnogih športih. Z njimi je naš klub imel vedno dobre odnose. Oni so bili naši prvi športni nasprotniki na zelenem polju, pomagali pa so nam tudi pri treningih in materialno. Kot mi, niso imeli svojega nogometnega igrišča in so verjetno še vedno zainteresirani, da si ga neke uredijo. Sedaj je lepa priložnost, da to storimo s skupnimi močmi. Prav gotovo nam ne bi odklonili pomoči, ker so mnogi uslužbenci omenjenega kolektiva naši občani in pa seveda predvsem glede na nekdanje prijateljsko sodelovanje. Igrišče bi uporabljali skupaj, potrebovali pa bi predvsem materialno pomoč, npr. za gradnjo slačilnice, ki je nujna ob igrišču. Treba je stopiti z njimi v stik in se pogovoriti o predlagani možnosti, potem pa bo že stvar stekla sama naprej. Najboljši čas za to je preko zime, ko bi vse načrte za dela pripravili in spomladi takoj začeli.

Seveda še enkrat poudarjam spodbudo mora priti predvsem s strani mladine. Če so mladi zainteresirani, naj pridejo na dan s predlogi in ne le s predlogi, takoj naj tudi stopijo v akcijo. Ta članek je le eden od faktorjev, ki naj premakne nogomet na Ježici z mrtve točke, na ostale namlje v tej zvezi pa čakamo. Naj se še kdo oglasi v našem listu in to čimprej, kaj misli o tem.

J. KOMAN

Zbor občanov

»Zbor občanov«, glasilo občinskega odbora SZDL Ljubljana-Bežigrad, ureja uredniški odbor: Miran Blaha, Ivan Vinkler, Joško Pirnar, Blaž Veber, Avgust Stražišar, Niko Lapajne, Jože Vetrovec; za upravo odgovarja Justina Repar. Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41-I. Časopis izhaja enkrat mesečno. Poštnina plačana v gotovini. Tiska ČP »DELO«

SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1964 VAM ŽELIJO:

- OBČINSKA SKUPŠČINA
- OBČINSKI KOMITE ZKS
- OBČINSKI ODBOR SZDL
- OBČINSKI SINDIKALNI SVET
- OBČINSKI KOMITE ZMS

VOJAKOVO ŽIVLJENJE

»Tistale pa ni kaj prida, saj hodi z vojakom,« so dejali mladi fantje, ko so se na cesti srečali z vojakom, ki se ga je držalo deklet. Mladenič v uniformi se je obrnil proti njim, se nasmejal in dejal:

»Tudi vi boste vojaki, fantje.«

Ta epizodica, kakršnih lahko (žal) na naših cestah, v plesnih dvorinah (»Z vojakom že ne bom plesala...«), v lokalih in drugje doživljati precej, me je pripeljala na tole misel:

TUDI VAŠ SIN JE (ALI BO) VOJAK

Skoraj vsak dan se vozimo mimo vojašnice, radovedno pogledamo strumnega stražarja pred vhodom, mnogokrat srečujemo na cestah, v kinu, na športnih prireditvah, v lokalih in drugje vojake. Kljub vsemu jih zelo slabo poznamo. Kakšno je njihovo delo, kakšne želje imajo, kako se počutijo med nami?

Ali pomislimo kdaj na to, da so tudi oni postali za krajši ali daljši čas občani naše občine? Se vam ne zdi, da smo v stikih z njimi (če jih sploh imamo) vse preveč hladni in zadržani, da ne rečem celo nevljudni in neprizadeti?

Nekoliko pozornejši do njih so le tisti, ki imajo otroke neke daleč v Srbiji, Hrvaški, Bosni ali Makedoniji v prav takih oblekah. Marsikatera mati, ki se nasmeje vojaku na ulici, se pravzaprav ni nasmejala temu vojaku, pač pa svojemu sinu, ki je tudi vojak. Morda pa se je tam nekje, v nekem neznanem kraju, njenemu sinu vojaku nasmejala mati prav tega vojaka? Morda je njen sin vojak prav od tam, od koder je tale zvedavi vojak, ki gleda skozi ograjo vojašnice.

OBISK V VOJAŠNICI ZA BEŽIGRADOM

Sli smo obiskat vojake v vojašnico »Ljubice Serceja« na Titovi cesti za Bežigradom. Na velikem dvorišču so se prapkar zbirali v dolge vrste vojaki. Kljub neprijetnemu mrazu so bili veseli in smeh je veselo napolnjeval s snegom pokrito, prostrano dvorišče.

»Mirno!«

Hip prej razigrani vojaki so se zresnili in dvorišče je postalo tiho, kot da na njem ni nikogar. Le sem ter tja je tišino pretrgal oster ukaz. Dopoldne je posvečeno delu in učenju. Včasih je dela veliko, včasih celo toliko, da vojaki kar težko čakajo poldneva, kosila in — prostega časa poldne.

VOJAKI SO TUDI ŠPORTNIKI

Popoldnevi so njihovi. Napor dopoldneva so v hipu pozabljeni, puške stoje na hodniku skrbno očistene in čakajo jutrišnjega dne. Fantje v zeleno-sivih uniformah se porazgube po vsej vojašnici.

Največ se jih ukvarja s športom. Mali rokomet, nogomet, mali nogomet, streljanje in sah so najbolj priljubljeni športi vojakov. Pred dnevom mladosti so se povezali z občinskim komitejem ZMS Ljubljana-Bežigrad in se z mladinci z bežigradske gimnazije in gojenci internata gradbene srednje šole pomerili v različnih športnih disciplinah. Skoraj v vseh disciplinah so bili med najboljšimi. Za Titovo štajfelo so izbrali 55 najboljših športnikov, ki so na tej prireditvi nastopili še s posebnim ponosom. Zdaj pozimi imajo vojaki športniki na razpolago precej veliko dvorano v kateri lahko igrajo celo mali nogomet.

PRILJUBLJENO ZBIRALIŠČE JE KLUB

Eno najbolj priljubljenih zbirališč vojakov, ki žive v vojašnici za Bežigradom, je njihov lepo urejen in dobro opremljen klub. Tu imajo televizijo, knjižnico, časopise in revije. Prav tu se vodijo tudi najbolj vroči pogovori o nogometu in izmenjave mnenj o najvažnejših političnih dogodkih doma in po svetu. Tu je bilo slišati največ pohval o odličnem simfoničnem in tamburaškem orkestru glasbene šole Bežigrad, ki jim je z dan republike priredila koncert, na katerem so sodelovali seveda tudi vojaki sami. Kot mi, tako imajo tudi vojaki zelo radi kino in filmske predstave. V vojašnici jim vsak mesec zavrtje štiri ali pet filmov.

Prav te dni pa 30 vojakov pripravlja kulturo-zabavni program, s katerim bodo (zda) ko berete te vrste, so že) nastopili v domu krajevnih skupnosti v Stožicah.

V klubu ni nikoli dolgčas. »Če ne bi bilo kluba, bi bilo naše življenje dosti težje in precej manj veselo,« mi je dejal mlad vojak.

KAJ PA IDEJNO-POLITIČNO ŽIVLJENJE?

V času prevelike dejavnosti so imeli vojaki več različnih predavanj. S posebnim veseljem se spominjajo posebno obiskov bežigradskega predsednika občine, tovariša Pogačnika.

Vojaki zelo radi sodelujejo z delovnimi kolektivi in gospodarskimi organizacijami. Letos so obiskali »Belinko«, tovarno kovinske galanterije in tovarno dekorativnih tkanin. Tam so se spoznali z delovnimi procesi v tovarnah, z načinom dela delavskih svetov in upravnih odborov in s sistemom nagrajevanja delavcev po učinku. Omenjene tovarne so vojakom preskrbele tudi predavatelje, ki so jim podrobneje razložili vse, kar so videli in slišali v tovarnah. Marsikateri vojak se je takrat prvič srečal s tovarno...

Ali ste že lišali za »Vojaško delavsko univerzo«? Da, tudi vojaki imajo svojo delavsko univerzo. Tu poslušajo predavanja o umetnosti, elektroniki, poljedelstvu itd.

Zelo lepo so počastili 20-letnico AVNOJ. V vojašnici so organizirali usni časopis, njihova razglasna postaja pa je oddajala posebej za to priložnost pripravljeno reportažo.

22. DECEMBER — NAJVEČJI PRAZNIK VOJAKOV

V vojašnici za Bežigradom je bilo na dan Armade že vse pripravljeno. Skupaj z glasbeno šolo Bežigrad so pripravili akademijo z recitacijami, pevskimi točkami in humoristično-satiričnim programom. Obiskat jih bo prišlo tudi 150 bežigradskih mladincev, ki se bodo gotovo z zanimanjem razgledali po vojašnici. Vse, kar jih bo zanimalo, jim bodo njihovi gostitelji z veseljem razložili. Ob tej priložnosti bodo podelili sedmim učencem bežigradskih šol lepe knjižne nagrade za najboljše napisane šolske naloge o razvoju JLA.

VSİ SMO LJUDJE

Spomnite se kdaj, da smo vsi ljudje, da lepa obleka in bela srajca še ni vse, spomnite se kdaj, da ste že bili ali pa še boste vojaki. Spomnite se in se nasmejnite vojaku, ki ga srečate. Z veseljem vam bo vrnil nasme.

GENO

ČRNUČAM NI USPELO

V nedeljo 8. decembra so se v telovadnici tamkajšnje gimnazije pomerili med seboj odbojkarji Triglava iz Kranja, Črnuč in Mežice za še preostalo mesto v prvi slovenski odbojcarski ligi. Turnirja bi se morala udeležiti še ekipa Ljutomera, vendar njeni igralci niso prišli na igrišče.

Črnuče in Mežica sta bila na papirju favorita, zelo je bilo pričakovati, da bo odločilna borba za povratek v ligo prav med tema dvema ekipama. Vendar je na turnirju presenetljivo zasedel prvo mesto »outsider« Triglav, ki pa je po prikazani igri to tudi zaslužil.

V prvi igri sta se pomerili prav ekipi Triglava in Črnuč. Kranjčani so odločili to srečanje v svojo korist z rezultatom 3:0. Že v prvem setu so Kranjčani povedli celo z 12:3, vendar je borbenim Črnučanom uspelo izenačiti na 12:12. Potem pa so nenadoma popustili in so prvi, morda odločilni niz izgubili. Tudi v ostalih dveh nizih so pokazali Črnučani preveč opreznost in premalo odločno igro, s katero res niso mogli zmagati. Poznalo se jim je tudi, da zadnje čase niso nič trenirali in se zato niso mogli v zadostni meri pripraviti na turnir. Na neugoden rezultat je vplivalo tudi slabo lovenje servisov in slabo in nesigurno serviranje.

Tekmo z Mežico pa so Črnuče dobile z rezultatom 3:1. Črnuče so v setih takoj

povedle z 2:0. Tretji set so izgubile, čeprav so v začetku povedle. S še četrtem dobljenim nizom so si Črnučani priborili edino zmago. Le to so dosegli z bolj sproščeno igro. Poleg tega so se igralci že privadili na precej ozko telovadnico, kar jih je v prvi tekmi precej oviralo. Zanimivo je bilo to, da so Črnučani vsak niz gladko povedli z visoko razliko, nato pa nenadoma dopustili nasprotniku, da je rezultat izenačil.

V obeh se je Črnučanom poznalo, pomanjkanje treninga, kar je povsem razumljivo. Ligaškega tekmovanja je bilo že zdavnaj konec, na odprtem igrišču pa zaradi vremenskih neprilic niso mogli več trenirati. Stara telovadnica je tudi zasedena, nova pa še ni urejena za igranje odbojke. Črnučani so bili zato precej slabši kot običajno tako v igri na mreži, kot pri serviranju. Ekipi se tudi pozna, da nima le nekaj mladincev, njihov član Švigelj »od zunaj« opazoval in vodil igro, tako, da v kritičnih trenutkih igralci ne bi izgubili živcev.

Črnuške odbojkarje bomo tako v naslednji sezoni zopet gledali v drugi slovenski ligi. Moštvo nima v načrtu nobenih okrepitev, v prvo moštvo bodo pritegnili le nekaj mladincev, njihov član Švajgelj pa bo prestopil k Ljubljani. Z otvoritvijo nove telovadnice pa bodo spet lepe možnosti za resno delo in morda povratek v ligo.

S. G.

V TOMAČEVEM USTANOVljena KRAJEVNA ORGANIZACIJA BORCEV NOV

V Tomačevem je krajevna organizacija borcev NOV obstajala nekako do leta 1952, potem pa naj bi se združila s krajevno organizacijo na Ježici. Članstvu v Tomačevem, zaradi raznih objektivnih in subjektivnih vzrokov, to ni bilo všeč, zato ni prišlo do združitve. Ker svoje organizacije niso več imeli, je zamrla vsaka dejavnost in ker člani niso plačevali niti članarine, so zgubili tudi status članstva.

V zvezi z uveljavljanjem pravic, ki jih imajo člani organizacije borcev NOV pa je zlasti zadnje leto prišlo do nekaterih neveselosti. Nekako istočasno je prišlo do pobud, da se ponovno organizira v Tomačevem krajevna organizacija borcev NOV.

Dne 11. dec. 1963 so se na iniciativo tov. Staneta Dovča zbrali nekdanji člani organizacije, ki so po uvodnih formalno-

stih izbrali svoj odbor. Za predsednika je bil izvoljen tov. Ivan Bolta iz Jars, za tajnika tov. Stane Dovč iz Tomačevega, za blagajnika pa Ivan Srakar prav tako iz Tomačevega.

Odločili so se, da bodo nekatera vprašanja npr. socialna, reševali kar na odborovih sejah, za zgodovinska in spomeniška vprašanja ter za razvijanje tradicij NOB pa bodo ustanovili komisijo, katero bo vodil tov. Janez Mekine. Komisijo za prošnje n pritožbe bo vodil tov. Franc Jernejc, za predsednika sekcije internirancev pa je bil izbran tov. Ivan Ložar.

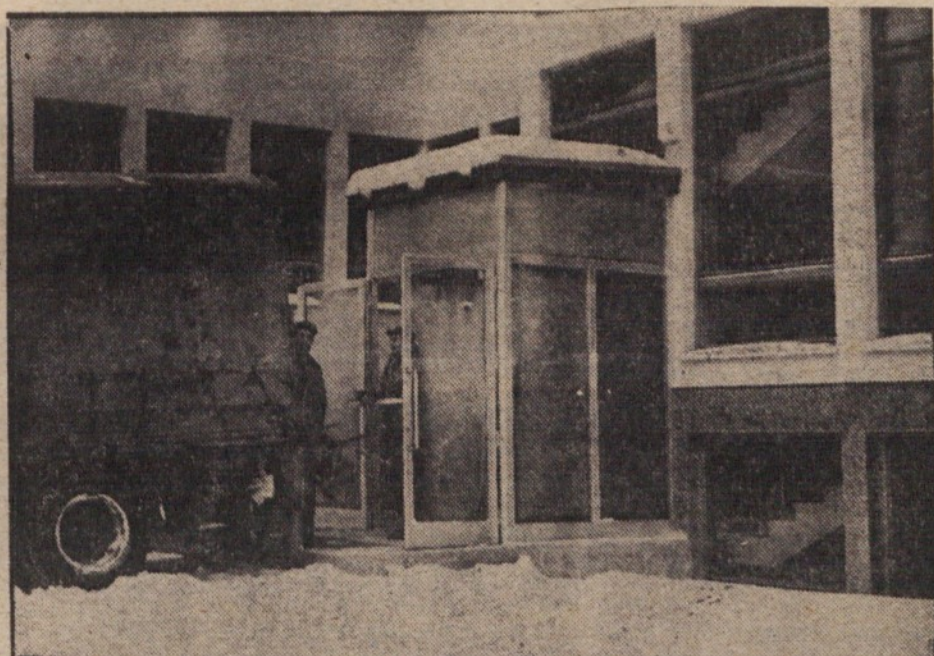
Prva naloga na ustanovnem sestanku prisotnih članov je pripeljati v organizacijo vse tiste, ki to zaslužijo, prva naloga novega odbora pa je sprejem delovnega načrta do Novega leta.

S. K.

SREČNO
NOVO
LETO
VAM ŽELI

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
GROSUPLJE

KLJUČAVNIČARSTVO, LJUBLJANA
Kamniška ul. 41

NOV ZDRAVSTVENI DOM JE ŽE ZAČEL DELATI. V DECEMBRU SO SE VANJ PRESELILE PRVE ORDINACIJE, SICER S STARO OPREMO. NOVA SE NI NARED. ZA ZDAJ DELATA LE DRUGO IN PRVO NADSTROPJE (SPLOŠNA ORDINACIJA, UPRAVA, POSVETOVALNICA), OSTALI PROSTORI BODO PO ZAGOTOVILU PODJETJA »OBNOVE« DOKONČANI PRVEGA MAJA. BEŽIGRAJSKI ZDRAVSTVENI DOM V KRŽIČEVI ULICI (OB GIMNAZIJI NAŠPROMI VOJASVNE) JE MED NAJLEPŠIMI SLOVENSKIMI ZDRAVSTVENIMI DOMOVI.

SREČNO NOVO LETO ŽELIJO:

»TERMIKA«, Ljubljana
Kamniška ulica 25

»CEMENTAR«, podjetje za izdelova-
nje umetnega kamna in betonskih
izdelkov

Ljubljana, Vodovodna cesta 3a

GOSTINSKO PODJETJE »BEŽIGRAD«
Ljubljana, Titova ulica 60

»LIK«, podjetje za ekonomsko pro-
pagando in publicistiko
Ljubljana, Trg VII. kongresa št. 3

LJUBLJANSKE MLEKARNE
Ljubljana, Vodovodna cesta 94

OBČANI - KRVODAJALCI!

Letos praznujemo 10-letnico prostovolj-
nega krvodajalstva pri nas. Ravno pred
10 leti — leta 1953 je začel Rdeči križ s
prostovoljnim zbiranjem krvodajalcev, če-
prav v vsakodnevni uporabi te besede sko-
rajda ne slišimo več.

Verjetno vsi dobro vemo, v kakšne name-
ne se uporablja kri, predvsem pri zdrav-
ljenju poškodb in njihovih posledic, ki so
pri nas zaradi industrializacije, mehaniza-
cije in brezdvomno hitro naraščajočega pro-
meta, kot tudi nesreč v gospodinjstvu ved-
no hujše in številnejše. Tudi razvoj kirur-
gije, zlasti kirurgije notranjih organov,
srca, pljuč, ledvic in ostale zahtevajo veli-
ke količine krvi. Za občino Bežigrad
moramo zbrati 1900 krvodajalcev gle-
de na število prebivalcev. Rok akcije je
16., 17., 21., 23., 24., 28. januarja 1964. Zato
pozivamo vse občane in delovne ljudi k
polnemu odzivu v sprejemnih centrih pri
krajevnih skupnostih na svojem območju,
ali na obč. odbor RK Bežigrad, Parmova
št. 41, tel. 32-176. Pričakujemo vsestransko
pomoč in razumevanje tako od kolektivov
kot posameznikov. Naj velja geslo!

»Kri za življenje!« ANICA GASPERSIC

DOM DRUŽBENIH ORGANIZACIJ

Ako pogledamo malo na mnogoštevilna
gradbišča, ki že in še bodo v bližnji bo-
dočnosti nastala na območju terena kra-
jevne skupnosti STADION, lahko vidimo
in opazimo naglo rast našega terena. Tako
se računa že lahko na skorajšnji dvig šte-
vila prebivalstva na 8000, tako bo Stadion-
sko naselje postalo kmalu največje na
območju naše občine. Razumljivo, se v
žvezi s tem pojavljajo tudi razni pereči
problemi, kot sporedna dejavnost nagle-
mu razvoju gradenj, kot na primer: vpra-
šanje cest, kanalizacije, vodovoda, raz-
svetljave in ostalih problemov, ki so nuj-
no vezani in seveda potrebni rešitve za
naglo naraščanje prebivalstva.

Brez dvoma, pa je eden najvažnejših
problemov prepotrebna gradnja »DOMA
DRUŽBENIH ORGANIZACIJ«, ki naj bi
se predvidoma začel graditi v letu 1964 in
katerega lokacija je predvidena na sek-
torju SOSESKE IV. t.j. med Triglavsko
— Glavarjevo in Titovo cesto. Ta pereči
problem (ki je pri drugih skupnosti do
neke mere že rešen) terja nujno rešitev v
interesu nadaljnjega političnega, kultur-
nega in družabnega življenja našega tere-
na, ki je sedaj brez kakršnihkoli prostora-
rov, ki so nujno potrebni za to delovanje
naših občanov.

Na območju krajevne skupnosti obstaja
KOORDINACIJSKI ODBOR vseh družbe-
no-političnih organizacij terena. Na njem
je rešujejo vsi važnejši in aktualni politič-
ni in gospodarski problemi, ki zadevajo
delo in razvoj območja skupnosti. Tako se
je na tem odboru že ponovno razpravljalo
o STATUTU krajevne skupnosti, dalje o

7-letnem planu in programu potreb KO-
MUNALNE dejavnosti terena, pripravljajo
se »JAVNE TRIBUNE« na katerih se bo
razpravljalo o Planu občine, o 7-letnem
planu, dalje o Urbanističnem planu tere-
na območja skupnosti, dalje o statutih
občine in Krajevne skupnosti itd., itd.

Komunalna komisija t.j. združena ko-
misija iz članov komisij SZDL in Krajev-
ne skupnosti, je na več sejah obravnavala

in tudi sestavila obširni program in plan
potreb KOMUNALNIH DEL na območju
naše skupnosti. Ta plan je bil predhodno
temeljito prediskutiran na Koordinacijs-
kem odboru skupnosti ter nato predlo-
žen v reševanje pristojnim organom občin-
ske skupščine, istočasno pa bo predložen
na razpravo tudi občanom na JAVNI TRI-
BUNI, ki bodo sklicane v začetku decem-
bra.

I. L.

*Z dograditvijo Samove ulice in njene neposredne okolice, se pojavlja pro-
blem usklajenega preimenovanja JANSEVE—SAMOVE ulice v eno samo ulico,
katere naj bi segala od križišča s Titovo cesto do železniškega prehoda v Črne-
tovo ulico.*

*Iz razloga, da s predlogi, ki jih navajamo, ni izraženo splošno mnenje
občanov, temveč le poedina mnenja in predlogi poedinca, Anatra tajništvo za
potrebno čim širše mnenje pridobiti od samih občanov. Se posebno pričakujemo
močnejši odziv iz volilnih enot, ki neposredno gravitirajo na imenovani cestišč
to so III. IV. in V. volilna enota iz Krajevne skupnosti Bežigrad in XI in XII
enote v Krajevni skupnosti Stadion.*

Za boljšo orientacijo navajamo obstoječa predloga:

1. predlog: Samova ulica naj se podaljša preko Janseve ulice do železniškega
(prelaza) prehoda, upoštevajoč istočasno preimenovanje stepega
dela Samove ulice v Janševo ulico.
2. predlog: Janševa ulica naj se podaljša preko Samove do križišča s Titovo
cesto, slepi del sedanje Samove ulice, t.j. od odcepa pri malih mest-
nih hišah, pa naj bi ostal pod sedanjim imenom.

*Za osvojitve predloga naproša tajništvo KS Bežigrad, Smoletova 16, da se
s pismeno izjavo izrazi opredeliti za prvi ali drugi predlog.*

KDO NAS JE OBISKAL?

Krajevno skupnost »Savsko naselje«
je v zadnjem času obiskalo več tujih in
domačih delegacij, ki se zanimajo za delo
krajevnih skupnosti, posebno za socialno
varstvo, otroško varstvo in servisno de-
javnost. Obiskovalci so se zelo pohvalno
izrazili o delu v naselju.

Dne 21. oktobra nas je obiskal profesor
sociologije iz Glasgowa, ki se je zanimal
predvsem za socialno varstveno delo.

5. novembra so obiskale naselje udele-
ženke mednarodne konference za druž-
beno aktivnost žena, ki je bila v Beo-
gradu. Delegacija je štela 35 članic, ki so
se zelo zanimale predvsem za vlogo naših
žena v krajevni samoupravi.

Delegacija iz Poljske (Varšava), ki je
obiskala naselje 6. novembra, se je zani-
mala predvsem za stanovanjsko izgradnjo,
še posebno pa za vzdrževanje hiš in ser-
visno dejavnost.

12. novembra je obiskal Dom skupnosti
predsednik Zveznega odbora SZDL s
spremljavo in se zanimal predvsem za
družbeno in klubsko življenje v naselju.

13. in 20. novembra so si naselje ogledali
udeleženci seminarja za socialno delo
v občini. Seminar je organiziral okrajni
odbor SZDL in predvidel za zaključek
seminarja ogled Savskega naselja in raz-
govor o delu skupnosti s posebnim pou-
darjem na socialnem varstvu.

Delegacija socialistične stranke iz NDR
je obiskala Savsko naselje 20. novembra.
Gostje so si ogledali Dom skupnosti in se
tu pogovarjali o vlogi socialistične zveze
v krajevni skupnosti. Med drugim so si
ogledali tudi Pionirski dom in novi obrt-
niški center.

V. B.

NOVICE IZ SAVSKEGA NASELJA

● Dolgo pričakovana pralnica pri stolp-
nicah, ki je sodobno opremljena, saj ima
osem pralnih strojev, likalni stroj, dve
sušilni komori in likalnico, je začela obra-
tovati za dan republike. Odslej bodo lah-
ko stanovalci naselja in okolice prišli hi-
tro in do solidnih tovrstnih uslug, saj je
njena kapaciteta najmanj 250 kg opranega
perila dnevno. Pralnico vodi krajevna
skupnost, ki je dosedanje pralnico v Be-
lokrajinski ulici opustila.

● K lepši zunanosti naselja bo veliko
prpomogla tudi ureditev 70 metrov cesti-
šča od šole mimo nove pralnice do Fabi-
anijeve ulice, kjer imajo sedaj otroci zelo
težak dohod do šole. Prav tako pa tudi
ureditev izvoza iz Matjaževe ulice na Lin-
hartovo cesto, kar bo pomembno predvsem
iz prometnovarnostnih razlogov. Dela so
se pravkar pričela in kolikor bodo ugodne
vremenske razmere, bo to mogoče dokon-
čati še v letošnjem letu. Dela izvaja Ce-
stno podjetje.

● V zadnjih dneh novembra so se ob
Savski cesti pojavili stebri za javno raz-
svetljavo in je pričakovati, da bo to pro-
metno cestišče od Zal proti Smartinski
cesti kmalu razsvetljeno.

● PTT je v mesecu novembru položilo
nekaj telefonskih kablov v Savskem nase-
lju, zato je pričakovati, da bo v nasled-
njem letu laže dobiti telefonski priklju-
ček.

● V Domu Krajevne skupnosti se je
začela v sredini novembra tritedenska po-
litična šola za člane ZK iz gospodarskih
organizacij. Program je zelo bogat in bo
gotovo vsem izredno koristilo pridobljeno
znanje.

SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA PREHRANE NUDI POTROŠNIKOM PRECEJSNJO IZBIRO BLAGA IN OMOGOČA SODOBNEJŠE
KUPOVANJE. KUPCEM IN OSTALIM BEŽIGRAJČANOM SO USTREGLI TUDI S PRODAJALNO EXPRES KAVE, MANJ PA SO
ZADOVOLJNI TISTI, KI HODIJO PO TRSTENJAKOVI ULICI. STALNO SE MORAJO IZOĞIBATI ZABOJEM Z IZPRAZNJENIMI
STEKLENICAMI IN OSTALI EMBALAZI, KI JO NA TEJ ULICI NIKOLI NE ZMANJKA.

HIŠICA ZA PALČKE

Pripognila sem se. Potem sem prestopila prag majhne hišice. Sem stopila v hišico palčkov? Da, v garderobo vseh tistih palčkov, ki jih že na vse zgodaj pripeljejo matere in očetje za roko v vzgojnovarstveno ustanovo »Jelka« na Linhartovi ulici. Na treh straneh so na majhnih kljukah viseli plaščki pomešani z vetrnimi jopiči, kapucami, kapami, rutami, na tleh pa je bila prava fronta čevlčkov, rjavih, črnih, belih... V garderobo se je slišalo čebljanje malčkov in ropotanje žlic. Bitka s kosilom še ni bila končana za vse. Polovica je že pospravila opoldanski obrok, polovica pa je med klepetom in pred prizadevno vzgojiteljico pospravljala zadnje žlice krompirja in solate. Juha je bila že mimo. Pa ne za vse. Eden juhe še ni pojedel. To je bil mali Mirko, ki mora pred kosilom spati. Ne za kazni, ker bi bil poreden, marveč zato, ker je star komaj nekaj več kot dve leti.

K mizi ga je prinesla vzgojiteljica, saj je bil še preveč zaspan, da bi ga lasten korak varno prinesel do mize. V naročju vzgojiteljice se počuti najbolj varno. Ko ga je postavila na tla, je prišel k meni in v pozdrav spontano in brez »š« in »r« zapel:

»Nase male lalice...« Pozdravni napev je bil hitro končan, da ne bi prišel na vrsto še drugi del pozdrava — mokre »hlacice«. Ko je bilo tudi to opravljeno, je sedel za mizo in korajžno zajemal iz krožnika.

Ostali otroci so se v spodnji sobi že igrali. V kotu so igrali igrico »Čipek in Čapek«, ostali pa so se zabavali z ročnimi lutkami in svinčniki, s katerimi so vneto črtali po belem papirju. Nad vsemi pa je bedelo oko vzgojiteljice, upravnica Darinka Kodrič pa je pripovedovala:

»Sami vidite, da je naša hišica zelo majhna. Sprva smo računali, da je v njej prostora za 90 otrok, razmere pa so nas prisilile, da smo sprejeli več kot 120 otrok. Veliko jih moramo odkloniti, napotimo jih v vzgojno varstveno ustanovo »Sneguljica« v Einspillerjevi ulici. Kljub temu, da je prostora zelo malo, skušamo urediti življenje v naši ustanovi tako, da je čim bolj veselo in zdravo. Otroci, stari so od poltretjega leta pa vse do 14 let, so razdeljeni v skupine. Najmlajši, teh je navadno 35, so pod varstvom vzgojiteljice Mire Sušnik. Pod njenim vodstvom se otroci prosto igrajo vsak dan do devetih dopoldne, potem se uče pesmic, igrajo se v skupinskih igrah in seznanjajo s stvarmi, ki jih bodo resnično potrebovali v življenju. Po malici so navadno na vrsti pravljice, ritmične zaposlitve in najljubša zabava otrok — barvanje in risanje. Opoldne jih moramo temeljito umiti, saj barvice le prerade zaidejo na dlani in prste če že ne na lička. Radi jedo, tistim, ki pa jim gre žlička bolj težko v usta, obljubimo bonbon ali kaj podobnega. Po kosilu spe ali poslušajo pravljice...

Šolski otroci so pod varstvom dveh učiteljic, ki otrokom pomagata predvsem pri učenju. Opažamo pa, da starši pošiljajo v vrtec največkrat otroke s slabimi ocenami. Navadno se šolske ocene zboljšajo, ko pridejo otroci v naš vrtec, lani od 36 šolarjev samo eden ni izdelal.

Teži nas, ker imamo tako majhne prostore. Naša hišica je sicer predvidena za rušenje, potem bomo dobili nove prostore za 90 otrok, razmere pa so nas priležnosti.
PEGI

Srečno novo leto Vam želijo:

**PODJETJE ZA UREJANJE HUDOURNIKOV
LJUBLJANA, Črtomirjeva 3**

**TOVARNA NOGAVIC »TONOSA«
SAVLJE št. 18 pri Ljubljani**

**ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE
»ELEKTROTEHNA« LJUBLJANA
Parmova ul 33**

BEŽIGRAJČANI V SKOPJU

Skopje — Vlae, decembra. 80 odstotkov vseh stanovanj v satelitskem naselju Vlae, ki ga gradi kar 54 podjetij iz naše republike, je zgradilo industrijsko montažno podjetje Edilit iz naše občine. Do novega leta bo velika večina od planiranih 900 stanovanj v tem naselju nared za vselitev. Prav tako pa bodo pod streho tudi komunalni center, osnovna šola za 950 učencev, trgovsko preskrbovalno središče, zdravstveni dom, restavracija, menza in kavarna ter društveni prostori za razne možne organizacije.

Ob ogledu ogromnega gradbišča, ki je oddaljeno dobrih pet kilometrov od Skopja v smeri proti severozahodu — Gostivar, Tetovo — so nam predstavniki Edilita, Toplovoda-Elektrosignala, in podjetja Elektro Ljubljana povedali več podrobnosti o svojem življenju in delu v Skopju.

EDILIT — 712 STANOVANJ

Ljubljanski okrajni gradbeni inšpektor, tehnik SLAVKO LIPIČAR, ki je v Skopju priskočil na pomoč Edilitu je povedal:

— Doslej smo zgradili 98 montažnih hiš s po štirimi sodobno opremljenimi stanovanji ali kakor jih mi strokovno imenujemo — četvorčki, s 392 stanovanji. — 100 montažnih hiš s po dvema stanovanjema — dvojčki — in 120 montažnih hiš z enim stanovanjem — enojčki ali skupaj 318 montažnih hiš! Vsi četvorčki so že pripravljeni za vselitev, prav tako tudi velika večina dvojčkov in enojčkov. Vse ostale bomo v kratkem dogradili, tako da bodo do Novega leta ali najkasneje v prvih dneh januarja vseljivi. Od skupno 900 stanovanj v naselju Vlae bo Edilit zgradil 80 % vseh ali 712 stanovanj. Ostala sta spravili pod streho Jelovica in Marles iz Maribora.

Trenutno imamo tukaj več kot 650 ljudi, ki opremljajo montažne hišice.

Vsako naselje ima sodobno opremljeno kuhinjo z električnim in klasičnim štedilnikom, hladilnik in stenske kuhinjske omarice, kopalnico z osemdeset litrskim bojlerjem, drvarnico, sanitarnimi prostori in spalnico. Zadnje skupine obrtnikov, električarjev in inštalaterjev prav te dni polagajo pode v dvojčkih, napeljujejo električne priključke, montirajo vodovodne pipe in bojlerje...

PONOSNI SMO NA VLAE

Gradbeni inženir Aleksander Remec in vodja grobe montaže je dejal:

— To ni samo za Edilit, ki je pri gradnji stanovanj prevzel levji delež v naselju Vlae, temveč tudi za vso slovensko gradbeno operativno največje delo, kar smo jih kdajkoli prevzeli. Kljub stoterim, na videz nepremostljivim težavam, s katerimi smo se borili in se še borimo, je danes naselje Vlae tik pred dograditvijo. Ponosni smo nanj! Vse težave, na katere smo naleteli, so objektivne narave: izredno kratki roki, dovoz materiala s kamioni po 1000 km dolgi poti iz Slovenije v Makedonijo, ilovnata zemlja, ki ne vpija vode, zato, kakor lahko vidite, kar plavamo v blatu, kjer še niso položili asfalta, zagrabili smo skoraj vsi hkrati: gradbeniki, zidarji, cestna podjetja, kanalizacija, tako da smo drug drugemu v napoto. Vendar v borih štirih mesecih in pol je zrastle vse to veliko naselje, ki bo v najkrajšem času nudilo toplo zavetje več kot 5 tisoč Skopjancem, ki danes še zmeraj žive pod šotori.

DELA MO NON-STOP

JOZE GABER vodja skupine montažnih krovcev podjetja Tesar:

— Najteže je bilo zaradi dežja. Dneve in tedne plavamo in brodim po blatu. Delamo neprekinjeno od ranega jutra do trde noči — 12 do 14 ur dnevno. Tovornjake razkladamo tudi ponoči. Vsega tega nikdar ne bi naredili, če ne bi naši ljudje zagrabili za delo s takšno voljo. Doslej smo pokrili 273 streh, preostane nam jih še 45. Vse to je opravilo 7 tesarjev in 80 pomožnih delavcev, ki so na ramah po blatu, največkrat globokem do kolen, prenašali montažne dele po sto in več metrov daleč do posameznih hiš.

MARIJAN POČIVAVSEK ali kot ga domažno imenujejo njegovi sodelavci Ra-botavšek, vodja elektroservisov v Vlaah — Elektro Ljubljana okolica:

— Nekoliko so nas zadržali tapetarji, vendar smo z našim delom — priključki in montažo električnih stikal, luči, štedilnikov in bojlerjev tesno za petami mizarjem in drugim obrtnikom. V Skopju smo že od 1. oktobra; skupaj nas je 57, to so

seveda tudi električarji iz Kopra, Gorice in naši z Bežigrada. Nekoliko sitnosti smo imeli zaradi dodatnih sprememb načrtov, vendar smo vse to nadoknadili s skoraj neprekinjenim delom. Praktično ne poznamo ne petka ne svetka, tako da komaj vemo, kateri dan v tednu je. V kratkem bomo končali, le pogledajte si, kaj smo naredili v tem kratkem času!

MARJAN AHČAN, šef montaže in tehnik podjetja Toplovod-Elektrosignal:

15 DNI PRED ROKOM

— Zunanja dela pri vodovodnih inštalacijah so se lepo odvijala. Precej nevspečnosti pa smo imeli z dovozom materiala. Zunanji vodovod smo položili 15 dni pred predpisani mrokom! Če nam le vreme ne bo nagajalo, bomo povsem gotovi najkasneje do 15. januarja. Zaradi izredne prizadevnosti in delovne iznajdljivosti smo, kakor nekatera druga podjetja 7 delavcev predlagali za posebna odlikovanja, ki jih bodo ob predaji naselja — ob Novem letu — dobili najzaslužnejši graditelji slovenskega naselja Vlae — za Skopjance.

N. Lapajue

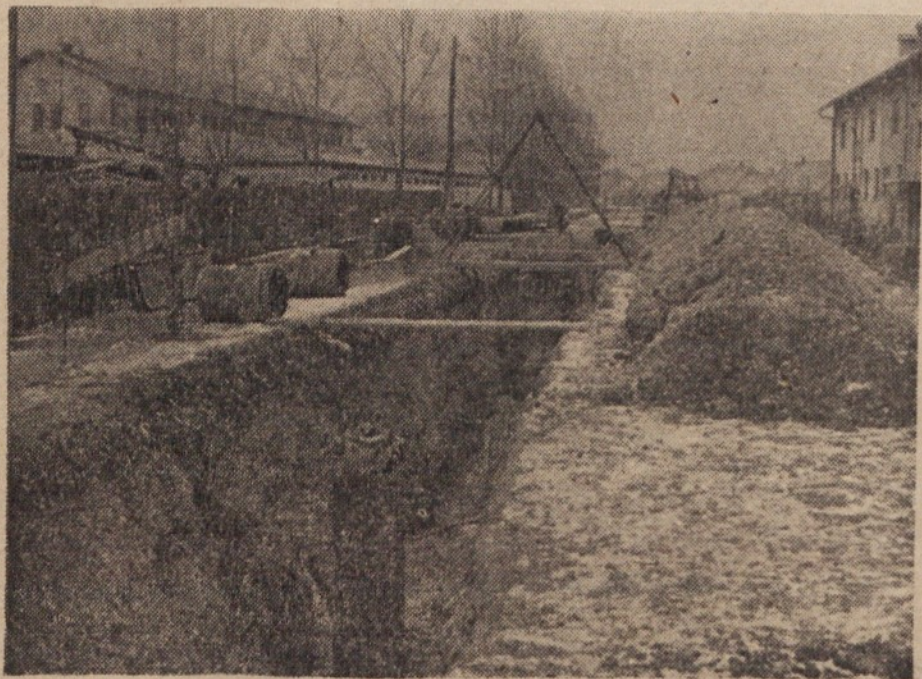

V NOVI MESNICI NA TITOVU CESTI SO KUPCI ZADOVOLJNI, OD KAR JE PRENOVLJENA, JE V NJEJ BOLJ SNAŽNO. KUPCI RAJE ZAHAJAJO VANJO, ZADOVOLJNI PA SO TUDI Z DRUGIMI PRENOVLJENIMI TRGOVINAMI. V NJIH NI SAMO BOLJ SVETLO IN PRIJETNEJE, MARVEČ SPREMINJAJO VIDEZ TITOVE CESTE, KI POSTAJA VSE BOLJ TRGOVSKO SREDIŠČE BEŽIGRADA IN PODALJSUJE MESTNI TRGOVSKI DEL LJUBLJANE.

GRADNJA CESTNE KANALIZACIJE

DELAVCI MESTNE KANALIZACIJE ZE DALJ CASA »RIJEJO« PO PODMILŠČAKOVI ULICI, POLAGAJO NAMREČ CEVI ZA CESTNO KANALIZACIJO, KI BO SLUŽILA ZA ODVOD METEORNE IN ODPADNE VODE. TA KANAL BO PRIKLJUČEN NA VELIKI ZBIRNI KANAL A-2, KI TEČE PREKO SISKE IN STADIONA. CEVI, KI JIH POLAGAJO V GLOBINI 3,5 M DO 4 M, SO IMELE V ZACETKU V PROFILU 70 CM, NJIHOV PROFIL PA SE PROTI IZTEKU ZMANJSUJE NA 60 CM. SEVERNI DEL TEGA KANALA BO DOLG 325 m, DO SEDAJ PA SO POLOŽILI ŽE 270 M CEVI. PRI IZKOPU SE PREOSTALIH METROV PA IMAJO VELIKE TEŽAVE Z VREMENOM, TAKO, DA KANAL LETOS VERJETNO SE NE BO DOKONČAN. ZEMLJA JE NAMREČ DO GLOBINE 30 CM ŽE ZMRZNJENA IN ZATO BAGER NE MORE VEČ IZKOPAVATI. PRISILJENI SO IZKOPAVATI ZEMLJO S POMOČJO KOMPRESORJA, KAR PA JE VELIKO BOLJ ZAMUDNO IN KOMPLICIRANO.

G. S.

SLUŽBA PRAVNE POMOČI V „SAVSKEM NASELJU“

Po 67. členu Ustave SFRJ je družbena skupnost dolžna zagotoviti pogoje za pravno pomoč občanom. S tem je postala pravna pomoč družbena služba, kar dejansko tudi je.

Ustava in zakoni dajejo občanom pravico in nalagajo dolžnosti. Pravno neizobraženi občani pa često svojih pravic ne znajo uveljavljati, ker jih ne poznajo ali pa se ne znajdejo v obsežnih in zapletenih pravnih predpisih. Po drugi strani se pa lahko zgodi, da posameznemu občanu pristojni organi naprtijo preveč obveznosti, bodisi iz nevednosti in napačne razlage pravnih predpisov, ki to urejujejo ali pa tudi zaradi birokratske samovolje posameznikov. Razen tega prihaja v vsakdanjem življenju do vsakovrstnih zapletov v odnosih med posamezniki kakor tudi med posamezniki in družbo, ki jih je treba rešiti pravično in v skladu z načelom enakosti vseh občanov, ne glede na individualne lastnosti posameznikov in njihove posebne interese, če ti niso v skladu z ustavo in zakoni.

Naloga službe pravne pomoči je, pomagati občanom kakor tudi družbenim, gospodarskim in drugim organizacijam pri urejanju medsebojnih odnosov v duhu ustave zakonov in drugih zakonitih predpisov ter tako prispevati k utrjevanju socialističnih družbenih odnosov.

Pravno pomoč dajejo občanom predvsem upravni organi, sodišča, odvetniki, v zadnjih nekaj letih pa tudi službe pravne pomoči, ki jih organizirajo občinske skupščine krajevne skupnosti ali druge organizacije.

Težko je reči, katera izmed navedenih organizacijskih oblik dajanja pravne pomoči je najboljša, vsekakor pa se je pravna pomoč kot posebno organizirana družbena služba, že močno uveljavila. V Ljubljani so jo organizirale že občinske skupščine Vič-Rudnik, Center in Moste-Polje. Na območju občine Bežigrad sta ustanovili službo pravne pomoči Krajevna skup-

posljuje Služba pravne pomoči že nast »Savsko naselje« in Stadion.

Pri Krajevni skupnosti Savsko naselje od decembra 1960. leta, kot poseben servis. Služba posljuje dvakrat tedensko in sicer ob ponedeljkih in četrtek od 16. do 18. ure. Poslovanje službe je bilo do sedaj zelo uspešno, zato se je občani, hišni sveti in druge organizacije radi poslužujejo. Tako je več hišnih svetov z njeno pomočjo doseglo, da so investitorji ter izvajalci del odpravili pomanjkanje v izgradnji njihovih stanovanjskih hiš. Pri tem je šlo večkrat za dela milijonske vrednosti.

Tudi občanom je Služba pravne pomoči pri Krajevni skupnosti Savsko naselje v večini primerov uspešno pomagala z dajanjem pravnih nasvetov, svetovanjem, vlog, tožb, pritožb, pogodb, oporok in pri drugih pravnih opravilih. Pravne nasvete in krajše vloge je Služba opravljala za občane brezplačno, za hišne svete in druge organizacije pa je zaračunala usluge po odvetniški tarifi.

Na območju Krajevne skupnosti Savsko naselje prebiva okoli 8.000 občanov. Nedvomno bi bilo za tako število ljudi potrebno Službo pravne pomoči pri Krajevni skupnosti. Savsko naselje organizacijsko utrditi in kadrovske pojačati. Posle službe pravne pomoči sedaj opravlja en pravnik, ki pa ni stalno zaposlen s tem delom, temveč samo honorarno. Ker ni odvetnik, praviloma ne sme zastopati strank pred sodiščem in drugimi organi v imenu Službe, temveč kvečjemu kot pooblaščenec posamezne zadeve pravne pomoči za stranke v dopoldanskem času. Za uspešnejše in popolnejše delo Službe pravne pomoči, bi bilo zato potrebno pridobiti odvetnika ter skleniti z njim ustrežno pogodbo. Delo službe pravne pomoči bi se tako poživilo in izpopolnilo, zato bi se je občani še bolj posluževali kot doslej. Služba pravne pomoči namreč zahteva človeka, če naj bo zares uspešna.

P. V.

SERVISI ZA VZDRŽEVANJE ZGRADB

Splošno je znano, da v naši občini, kakor tudi v mestu Ljubljani močno padajo obrtniške storitve in le-te vidno zaostajajo za drugim gospodarskim razvojem.

Da je prišlo do take stagnacije v obrtniških storitvah je razlog v tem, da so prejšnja manjša obrtniška podjetja oziroma delavnice, ki so se bavile s storitvami, prešle v proizvodna podjetja oziroma delavnice, ker so tam našle boljše pogoje dela in boljše osebne dohodke.

Res je tudi, da se je do sedaj vse premalo skrbelo za obrtniške delavnice, katere se z opravljanjem manjših popravil niso mogle opremiti s tehnično opremo in strokovnim kadrom. Sredstva, katera so delavnice prispevale družbi, so žal uporabljena za razvoj drugih gospodarskih dejavnosti, za obrt pa ni bilo nič. Zaradi tega so le-te ostale v nemogočih delavnicah, s slabo tehnično opremo in slabo plačanim strokovnim kadrom.

Zaradi prehoda obrtnih storitvenih delavnic v proizvodne delavnice so se znašli naši potrošniki: hišni sveti, lastniki gradbenih objektov in drugi v izredno težkem stanju, ker ni bilo skoraj nobenega obrtnika, ki bi lahko n. pr. zamenjal samo eno tesnilo pri vodovodni pipi.

Da bi se ta vrzel izpopolnila ter vzdrževale stanovanjske in poslovne zgradbe, kakor tudi stanovanja, so k reševanju tega problema pristopile naše krajevne skupnosti, katere so ustanovile vrsto servisnih dejavnosti. Ustanavljanje servisov ni bilo ne lahko niti tako enostavno, kot bi si kdo med nami mislil. Ob ustanavljanju servisov smo imeli samo dobro voljo in moralno pomoč naše občine, nismo pa imeli ne poslovnih prostorov ne proizvajalnih sredstev, še manj pa res dobrih, zavednih in strokovnih sodelavcev. Vseeno smo se lotili reševati ta pereči problem in nujne potrebe občanov, čeprav z velikimi težavami in nekvadratnim delom, ker se je v začetku zbralo pri nas več neresnih in nesolidnih sodelavcev.

Zavedali smo se, da se tudi naši servisi morajo tehnično opremiti, da moramo imeti strokoven in soliden kader, zato smo tudi uspeli. V razdobju treh let smo v glavnem že odpravili primitivizem, zmanjšali fluktuacijo delovne sile.

V naši občini so krajevne skupnosti dobro organizirale in še kar dobro opremiti: gradbeni servis, elektro servis, kleparsko vodovodno instalaterski servis, pleskarske servise in pralnice.

Servisi naših krajevnih skupnosti v sedanjem stanju še zdaleč niso tako močni, da bi zadovoljevali vse potrebe za vzdrževanje stanovanjskega sklada.

Zavedamo se, da so ti servisi le začetek razvoja storitvene obrti v naši občini, zato smo si na koordinacijskem odboru postavili naslednji delovni program:

1. da obstoječe servise krajevnih skupnosti izoblikujemo v močan servis za vzdrževanje stanovanjskega sklada, ki bo sposoben, da prevzame vsa dela za vzdrževanje zgradb, t. j. zidarska, krovna, kleparska, vodovodno instalaterska, soboslikarska in druga dela na celotnem območju občine,

2. servisne delavnice opremiti s sodobno tehnično opremo,

3. zaposliti samo soliden strokovni kader, ki naj se tudi doma vzgaja,

4. uvesti pravilno nagrajevalno politiko, ker se moramo zavedati, da naš delavec dela pod težkimi pogoji kot delavec iste stroke v tovarni.

5. organizirati tehnično službo, ki bo predhodno pregledala vse okvare itd. tako, da se prične z organiziranim delom,

6. pri vsaki krajevni skupnosti obdržati predvsem priročne manjše servise, ki naj služijo za manjša vsakodnevna popravila.

Postavlja se tudi vprašanje pavšaliziranja plačevanja popravil nekaterih instalacij v zgradbi oziroma stanovanju. To se predvideva tako, da bi se hišni svet ali lastnik stanovanjske zgradbe in servis za vzdrževanje hiš medsebojno dogovorila za vsa vzdrževalna dela. Tako bi bila zgradba stalno pod strokovnim nadzorstvom in bi se s tem izognili večjim okvaram in stroškom popravil. Servis bi imel velik interes, da redno vzdržuje zgradbo, pa tudi odgovornost servisa bi bila na ta način večja in storitev kvalitetnejša. Na to obliko pomoči oziroma vzdrževanja stanovanjske zgradbe sedaj še ni odziva. Naši hišni sveti menijo, da je bolje, da vsako popravilo sproti naročajo. Menim, da bo prihodnost pokazala, kdo ima prav.

Za organizacijo servisa za vzdrževanje hiš naj kot osnova služi spodnji normativ, ki je postavljen za naselje 10.000 stanovalcev oziroma 3000 gospodinjstev:

Dejavnost	Delovna ura za gospodinjstvo	Skupaj ur letno	Skupaj oseb
zidarski	0.76	2.280	1
krovstvo	0.76	2.280	1
soboslikarstvo	6.90	20.700	9
ključavničarska	3.01	9.030	4
kleparska	0.76	2.280	1
instalaterska	3.00	9.030	4
elektro dela	2.30	6.900	3
steklarski	1.53	4.590	2
pečarska	2.30	6.900	3
mizarska	3.83	11.490	5
tapetniška	3.83	11.490	5
parketarska	1.53	4.590	2
instalater za plin	0.76	2.280	1
Skupaj	31.28	93.840	41

Ta proračun po normativu predvideva, da vsako gospodinjstvo potrebuje povprečno letno 31 delovnih ur. Če računamo delovno uro po 350 din brez materiala, znašajo stroški 10.850 din za eno gospodinjstvo.

Omenjeni normativ je predviden za normalno vzdrževanje, pri vsakem večjem popravilu se odstopa od normativa.

Da bomo ta program v prihodnjem letu lahko pričeli izvajati, moramo rešiti še eno od važnih vprašanj — vprašanje obratnih sredstev, ki sedaj naše servise najbolj tarejo. Občinska skupščina bo morala posvetiti temu vprašanju posebno pozornost in odobriti predite za obratna in investicijska sredstva.

V prihodnji številki bom opisal uspehe in neuspehe ter probleme servisov naših krajevnih skupnosti z analizo cene storitev in kvaliteto dela.

JOŽE CRNUGELJ
(nadaljuje se)

KONČNO S BO URESNICILA VEČLETNA ŽELJA CRNUČANOV. DELAVCI PODJETJA LJUBLJANA TRANSPORT ZE DALJ ČASA POSTAVLJAJO NOSILNE DROGOVE ZA TROJBUSNO NAPELJAVO. MONTAŽA BI MORALA BITI KONČANA ZE DO NOVEGA LETA, VENDAR ZARADI POMANJKANJA MATERIALA TO VERJETNO NE BO MOGOČE.

FOTO AUGUST STRAZISAR,
STOŽENSKA 70

KAJ JE S TELEFONI?

**Nova
centrala
bo imela
2500
priključkov**

»Podjetje PTT v Ljubljani ima rajon bežigradske občine razdeljen na šest področij. Na vsakem od teh področij posebej projektiramo napeljavo telefonskih kablov je pripovedoval direktor PTT podjetja Ljubljana Dane Dovjak in nadaljeval: »Od teh šest področij je PTT podjetje v letu 1964 začelo polagati kable v Savskem naselju in urejevati kanalizacijo, po kateri bodo speljani kabli ob glavni vpadnici v Ljubljano, to je ob Titovi cesti, od Ljubljane do Črnuč. Začela so se tudi dela na območju Brinja.

Prihodnje leto bomo napeljevanje telefonskih linij nadaljevali, z deli bomo pričeli tudi na ostalih petih področjih. Prvi pogoj za to pa je, da bo občina Ljubljana-Bežigrad preko komunalne banke v Ljubljani podjetju PTT omogočila posojilo 82 milijonov dinarjev. Lansko leto je podjetje PTT direktno od občine Bežigrad dobilo posojilo v višini deset milijonov, ostala sredstva pa so bila nakazana preko Mestnega sveta.

Do sedaj začeta dela so bila prekinjena zaradi neugodnih vremenskih razmer. To pa ni bil razlog, da ta dela ne bi bila lahko končana po programu podjetja še letošnje leto, če bi imelo podjetje denarna sredstva odobrena že takoj na začetku letošnjega leta.

(V vsej Ljubljani bo podjetje PTT položilo za 300 milijonov dinarjev kablov. Toliko stane samo kabel brez stroškov za polaganje.)

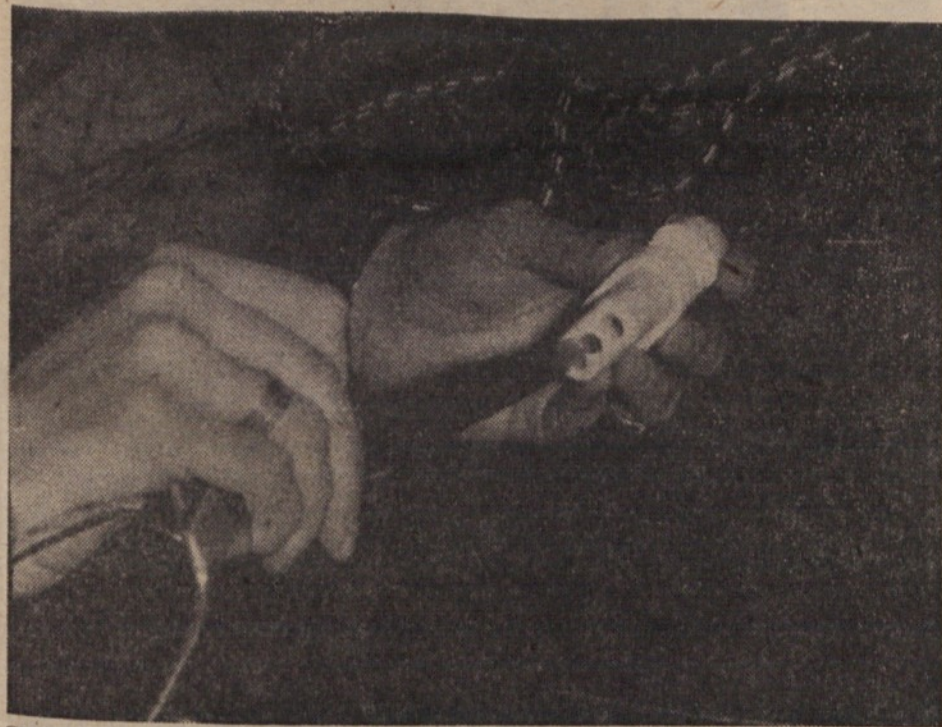
Občina Bežigrad je seznanjena s perspektivnim načrtom telefonskih in telegrafskih del in bo sodelovala s podjetjem. Občina bo kreditirala gradnjo omrežja in oskrbela prostore za rajonsko avtomatsko telefonsko centralo. Podjetje PTT pa je aparaturo že naročilo v Iskri. Ta centrala naj bi pričela obratovati najkasneje do

konca leta 1965. Polaganje kablov je predvidena tako, da bomo takrat, ko bo centrala pričela obratovati, lahko takoj vključili tudi vse naročnike v bežigradski občini.

Nova stavba, v kateri bo stala nova centrala, bi se morala pričeti graditi že letos. Kajti edino tako bo lahko podjetje PTT izpolnilo obveznosti do izvajalcev del, kot sta to Iskra, ki bo dobavila novo avtomatsko centralo (že samo postavljanje central v novo poslopje zahteva več kot pol leta časa, pri tem pa tudi dobre pogoje v prostoru, kjer bo obratovala) in Tegrad, ki bo izvršil vsa kabelska dela.

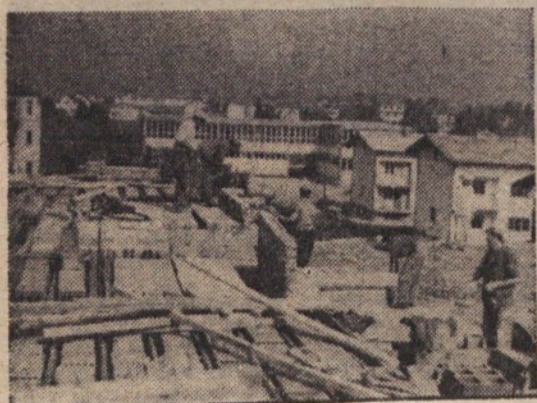
Na območju občine Bežigrad se bodo dela nadaljevala takoj, ko se bodo zboljšali vremenski pogoji. Kablov se namreč ne sme polagati v zemljo ko pada temperatura pod ničlo. Tedaj nastopijo okvare na izolaciji in kabel ne deluje pravilno. Glede na to, da so kabli prispeli šele ob koncu leta, teh del ni bilo mogoče zaključiti že letos.

Prvi naročniki na področju bežigradske občine pa se bodo lahko priključili na novo omrežje lahko že v prvih pomladanskih mesecih v letu 1964, in sicer na že obstoječe priključke avtomatske telefonske centrale 2 v Cigaletovi ulici. Seveda je to samo začasna rešitev v sedemletnem planu podjetja PTT Ljubljana. Takoj, ko bo pričela obratovati nova centrala za Bežigradom, pa se bo nanjo priključilo vseh 1200 starih naročnikov in vsi novi, katerih je že več kot tisoč. Nova centrala bo imela 2500 priključkov. V tem prehodnem obdobju bodo za priključitev novih naročnikov za Bežigradom uporabljali dele novega omrežja, ki bo pa po vključitvi nove centrale takoj priključeno na nje. V sedmih letih je v vsej Ljubljani planiranih 23 tisoč naročnikov. K. D.

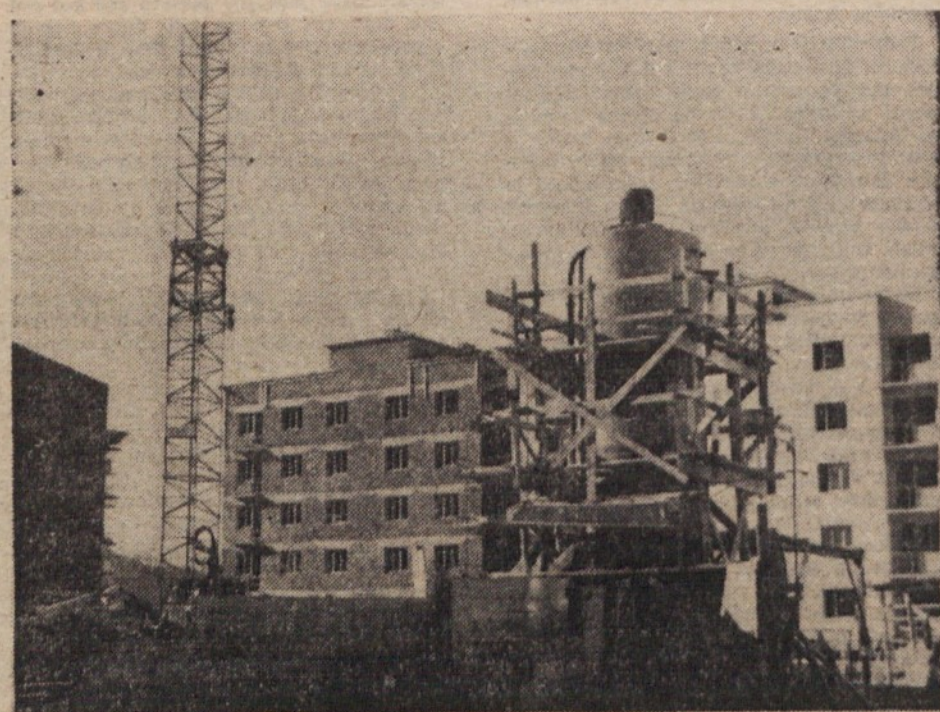

OH, KAKO JE NERODNO, ČE JE CLOVEK NESPRETEN. IN VENDAR TO NIČ HUGDEGA, CE SERVISI DELAJO HITRO IN UCINKOVITO. DRUGACE PA JE LAHKO MARSIKJE POLOM, PRAV TAKO, KOT NA TEJ SLIKI. UPAMO, DA JE BIL KABEL IZKLJUCEN IZ VTICNE DOZE.

SKLAD ZA ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ OBČINE LJUBLJANA-BEŽIGRAD

To stran smo
odstopili skladu za
zidanje stanovanj-
skih hiš občine
Ljubljana-Bežigrad

Tako kot vse jugoslovanske občinske skupnosti tare tudi občinsko skupnost Ljubljana Bežigrad stanovanjska stiska. Vsako leto se poveča število občanov približno za 2000, zato ni čudno, da občutno primanjkuje stanovanj. Prav tako je nagle rast ObS Ljubljana Bežigrad kot posledica hitrega gospodarskega razvoja postavila v ospredje stanovanjsko gospodarstvo.

Zato je sklad za zidanje stanovanjskih hiš ObS Ljubljana Bežigrad organiziral varčevalno službo, na osnovi katere si lahko pridobijo državljani sodobna stanovanja.

V letu 1963 so bila dograjena in vseljiva sledeča stanovanja:

- 3 garsonjere
- 37 enosobnih stanovanj
- 46 enosobnih stanovanj
- 31 trosobnih stanovanj
- 2 štirisobna stanovanja
- 5 atrijskih hiš

v skupni vrednosti din 425 milijonov.

V letu 1964 pa so predvidena za dograditev in za vselitev sledeča stanovanja:

- 22 garsonjer
- 60 enosobnih stanovanj
- 111 dvosobnih stanovanj

138 trosobnih stanovanj
3 štirisobna stanovanja
v skupni vrednosti 1670 milijonov.

Vsa stanovanja so sodobno opremljena. Stanovanjski sklad teži k izbiri in realizaciji ekonomičnih stanovanjskih zasnov, katere omogočajo visoko uporabnost stanovanja.

Delo stanovanjskega sklada se usmerja na reševanje prav vseh nalog s področja stanovanjskega gospodarstva v ObS, tako, da bo Sklad s strokovnim in operativnim delom uspešno izvajal politiko ObS pri reševanju stanovanjskega vprašanja. K izvajanju vseh nalog stanovanjskega sklada pa bo nujno bolj kot doslej pritegniti tudi potrošnike in sploh stimulirati vse tiste oblike dela, ki bodo čimprej privedle do končnega smotra — do odprave sedanje stanovanjske stiske.

Sklad si prizadeva organizirati ceneno, hitro in kljub temu kakovostno gradnjo, vendar je dejstvo, da so bile cene v gradbeništvu lani dokaj umirjene; letošnje leto pa je za gradbeništvo spet konjunktorno. Poleg upoštevanja ostalih činiteljev se cene znatno večajo. Sklad je mnenja, da bo moč le s stalnim sodelovanjem vseh »udeležencev«
stanovanjske izgradnje graditi stanovanja po dostopnih cenah.

Obdelal: BOJAN BAMBIC

SAMOUPRAVLJANJE V TELESNI KULTURI NA ŠIBKIH NOGAH

Pred durmi je sezona občnih zborov. Konferenci članov neke telesno-kulturne organizacije največkrat dajemo pridevek: obračun enoletnega dela, manj poudarka pa dobi važnejša lastnost. Občni zbor je najvišji organ upravljanja — in s tem odločanja — v društvu. Ta vloga ostane največkrat le paragraf v statutu, kolikor društvo statut sploh ima. Treba bo narediti krepak korak naprej k resničnemu samoupravljanju v telesno-kulturnih organizacijah. Lahko rečemo, da danes večino društev vodijo posamezniki. Pri pomembnih zadevah je vpliv članov — še posebno mladih, ki tvorijo večino — šibak in pri odločitvah ni — odločilen.

Sistem upravljanja v društvih je zelo ozek. Občni zbor (ponekod ga imajo še samo vsaki dve leti) izvoli upravni odbor. Le-ta formalno vodi društvo, največkrat pa se celotno breme prevlači na pleča pešici zanesenjakov, ki društveni voz potiskajo po kolovozu uspehov in neuspehov. Če je »letina« dobra, je tistih, ki si pripisujejo svoj delež zaslug več, če so uspehi pičili, pa se krivce išče v kaj tesnem krogu. Ni čudno, da se občni zbor v takšnih razmerah izrodi v poslušanje referatov, dviganje rok in bolj ali manj živahno točko »Razno«, ki se nadaljuje v razgovorih — zunaj zborovalnega prostora. Že nekajkrat smo ob propadu kvalitetnih ekip slišali mnenje športnikov: »Nismo vedeli, kaj se dogaja v društvu. Odločali so drugi.« V manjših društvih, katerih delovanje ni tako znano, pa čestokrat zasledimo še bolj iskričljive slike upravljanja. Posamezniki, ki jim praviloma pripada največ zaslug, imajo glavno besedo. Prav zaradi teh zaslug smo pripravljeni zanižati, pozabljačjo da telesno-kulturna organizacija ni privatna zadeva. Prav zaradi velikega števila mladine pa društva lahko postanejo pomembna šola samoupravljanja.

Nove oblike upravljanja v telesno-kulturnih organizacijah so še redek pojav. Najdemo jih pri znanih, kvalitetnih društvih (atletski klub Kladivar, plavalni klub »Ljubljana«), pa tudi pri organizacijah, ki nimajo v svojih vrstah olimpijskih kandidatov. Kvalitetni dosežki članov pri tem niso pomembni. Važno je, da so člani društva v resnici tudi upravljalci, da se nji-

hovo mišljenje upošteva, in da o pomembnih zadevah lahko odločajo.

Šele takrat je lahko letni občni zbor manifestacija, obrnjena predvsem navzven, k tistim, ki sicer niso seznanjeni z delom in življenjem organizacije.

V sistemu upravljanja v telesno-kulturnih organizacijah pogrešamo širše telo, vmesno stopnjo med upravnim odborom in članstvom, ki naj hkrati občenemu zboru odbije kampanjsko ost. Bodisi, da je to svet kolektiva ali pa kar skupščina društva, takšen organ mora odločati, upravne-mu odboru pa ostane izvršna »oblast«.

Že v zdajšnjih statutih ni omejeno število občnih zborov v enem letu. Pri večini društev se zadovoljijo z enim samim. Izredni občni zbor je največkrat signal s potapljačjo se ladjo, bodisi da gre za ukinitve društva, pripojitev, obsežne »personalne« spremembe ali izredne disciplinske prekrške članov. Delo skupščine ali sveta kolektiva pač ne more teči po teh utrutih poteh. Popolnoma jasno je, da takšen organ ne more reševati in odločati o pomembnih vprašanjih, če se sestane le enkrat letno.

Tudi upravljanje v občinah je bolj ali manj omejeno na seje upravnega odbora občinske zveze za telesno kulturo. Prav tukaj pa je širši organ tisti pomembni vzvod, ki naj, da občinski zvezi resnično vlogo usmerjevalca in koordinatorja telesne kulture v občini. Člani upravnega odbora bodo skupaj s člani komisij, številčno močnejšim zastopstvom funkcionarjev iz društev in samimi športniki, laže našli nova pota za napredek telesne kulture. J. SNOJ

LETOS SLABŠE KOT LANI

V nedeljo 15. t. m. je imela Občinska zveza za telesno kulturo občine Bežigrad v prostorih doma Krajevne skupnosti v Stožicah letno skupščino. Udeležilo se jo je več športnih delavcev iz 15. telesno-vzgojnih organizacij s področja občine Bežigrad. Letne skupščine pa se niso udeležili predstavniki TVD Partizana iz Savskega naselja in Črnuče.

Tudi v letošnjem letu je bila glavna naloga Občinske zveze za telesno kulturo, da strokovno, finančno in organizacijsko pomaga svojim članom — društvom. Zveza se je tudi trudila, da bi čimbolj razširila in popestrila dejavnost že obstoječih in pomagala pri organiziranju novih društev.

Trenutno je v Zvezi organiziranih 15 telesnovzgojnih organizacij, to se pravi 4 člane več kot lanske leto. Novi člani so v letošnjem letu postali O. K. Bežigrad, Konjeniški klub Stožice, Planinsko društvo Črnuče in K. K. Stadion. Se nadalje pa je Zveza tudi delno materialno odgovorna za lahkoatletski klub Olimpijo. Povečanje števila članov ni šlo na račun ustanavljanja povsem novih organizacij, razen K. K. Stadion, ampak za sprejetje organizacij, ki že dlje časa delujejo na področju občine.

Uspehi posameznih telesnovzgojnih organizacij niso bistveno večji kot v prejšnjih letih. Vzrokov je več. Eden glavnih je vsekakor pomanjkanje investicijskih sredstev in pa sredstev za funkcionalne izdatke. Na področju občine Bežigrad se namreč število športnih objektov še zdaleč ne veča sorazmerno z naraščanjem prebivalstva. Prav tako v naši občini ni in kot kaže tudi v prihodnosti ne bo zgrajen kompleten športen park, kakršni so v nekaterih drugih občinah. Znano pa je, da take športne naprave direktno in pa posredno (kvalitetna tekmovanja) pritegnejo veliko mladine. Nadaljnji faktorji, ki preprečujejo uspehe, so predvsem pomanjkanje funkcionarjev, strokovnega kadra in pa manjša zainteresiranost mladine za redno disciplinirano delo. Vsi našti glavni vzroki ovirajo vidnejši množični razmah telesne vzgoje in dvig kvalitete tekmovalnih vrst.

Od povprečja izstopajo s svojimi uspehi predvsem TVD Partizan Ježica s perspektivno žensko košarkaško sekcijo in dvigalcu uteži (2. mesto na republiškem in 5.

mesto na državnem prvenstvu mladince Zatljerja), dalje TVD Partizan Bežigrad z bogato kolekcijo orodnih telovadcev — njihovi člani so na republiškem tekmovanju v prvem in drugem razredu zasedli tretje mesto. Uspešno je nastopala tudi najštevilnejša športna organizacija v občini Bežigrad — Občinski strelski odbor Ljubljana-Bežigrad (995 članov). Taborniki Bičkove skale pa so za svoje marljivo delo dobili naziv Partizanski odred, ki je najvišji naslov, ki ga enota lahko dobi v okviru ZTS.

Pogoji dela članic Zveze se bodo izboljšali z dograditvijo šolskih telovadnic v Stožicah in Savskem naselju. Boljši časi za bežigradske športnike pa bodo napočili z uresničitvijo sedemletnega plana za izgradnjo športnih objektov v naši občini. Za ta dela je Zveza planirala približno 250 milijonov dinarjev.

Dotacije posameznim društvom bodo v naslednjem letu znašale nekaj manj kot 17 milijonov dinarjev. Pri izdelavi proračuna pa je imela finančna komisija precej težav. Večina telesnovzgojnih organizacij namreč sploh ni poslala seznama svojih finančnih potreb. Tako je bila zveza prisiljena razdeliti dotacije tem organizacijam po svojem lastnem preudarku, oziraje se pri tem na potrebe letošnjega leta. Nekatere športne organizacije imajo dokaj malomaren odnos do delovanja Zveze, saj ne izpolnjujejo svojih najosnovnejših obveznosti. V prihodnjem letu bo Zveza zavzela ostro stališče do društev, ki ne izpolnjujejo niti minimalno zastavljenega programa. Prav tako bodo morala v bodoče društva pošiljati Zvezi poročila o finančnem poslovanju, sestankih in delu.

Glavna naloga Zveze pa naj bi bila tudi v bodoče, da izpolnjuje potrebna finančna sredstva pri merodajnih organih. Samo razdelitev teh sredstev pa naj bi na osnovi predlogov upravnega odbora Zveze prevzel Svet za telesno vzgojo pri občini. S tem bi bil upravni odbor precej razbremenjen in bi se laže posvetil strokovno organizacijskim nalogam. Zveza naj bi tudi v bodoče sodelovala pri organizaciji strokovnih tečajev za trenerje, instruktore in vadiatelje. Važna naloga je tudi skrb za organiziranje čimveč mladine za redno športno vzgojo. G. S.

„TEGRAD“ V NOVI IZDAJI

Zaradi velikih finančnih težav je v letu 1963 prenehal s svojim delovanjem odbojarski klub Tegrad. Vsi igralci prvega članskega in mladinskega moštva, razen enega, so prestopili z vsem svojim bor-nim inventarjem k novoustanovljenemu odbojarskemu klubu Bežigrad.

Bivši Tegrad je bil kljub volji in želji članov do igranja obsojen na propad, saj niso imeli svojega igrišča, telovadnice, opreme — moštvo skratka ni imelo najosnovnejših pogojev za svoj obstanek. Zaradi velikih težav, predvsem gmočnega značaja, se mladinsko moštvo tudi ni moglo udeležiti slovenskega prvenstva v Rusah. Danes teh težav skoraj ni, tako da šteje O. K. Bežigrad danes 28 članov.

Pod novim imenom je moštvo nastopalo v prvi slovenski odbojarski ligi, ki šteje deset klubov. V spomladanskem delu prvenstva je moštvo obstalo s 14. osvojenimi točkami na petem mestu. V jesenskem delu pa so osvojili še nadaljnjih 12 točk in v skupni razvrstitvi zasedli peto mesto. Ligaške tekme so bile precej razbur-

ljive, saj so bila moštva zelo izenačena, tako da je pri izidih velikokrat odločala športna sreča. Pa tudi sodniki so imeli večkrat važno besedo, marsikdo jih je s pristranostjo ali pa neznanjem oškodoval za prenekatero točko. Sicer pa so v klubu s plasmajem popolnoma zadovoljni, menijo pa, da imajo glede na kvaliteto in rutino igralcev povsem realne možnosti za še boljši plasma v naslednjem letu. To jim bo vsekakor uspelo, če bodo v svoje vrste pritegnili še več mladine.

Poleg ligaškega tekmovanja so se udeležili še drugih tekmovanj, kjer so dosegali solidne uspehe. Tako so na okrajnem prvenstvu zasedli drugo mesto, na prvenstvu Ljubljane prvo mesto, na zimskem pokalnem prvenstvu pa drugo mesto.

To je samo nekaj letošnjih uspehov O. K. Bežigrada in njegovih članov, ki so začeli svoje delo pravzaprav brez vsakršne materialne podlage. Odlikovala jih je le požrtvovalnost in ljubezen do odbojarskega športa. G. S.

ČIŠČENJE CEST ZA BEŽIGRADOM

Na oddelku za komunalne zadeve na občini Bežigrad smo vprašali, kako je s čiščenjem in posipanjem cest v zimskem času pri njih.

Zvedeli smo, da bo občinska skupščina na prvi redni seji sprejela sklep o tem, in sicer kot dopolnilni odlok okrajne skupščine. Cestno podjetje bo čistilo in skrbelo za mestni predel cest IV. reda. Košarski stezi ter pločnik pri podvozu pa bo čistilo komunalno podjetje »Snaga«. Pločnike pred stavbami, ki jih imajo v najemu javne ustanove, pa morajo očistiti najemniki stavb sami. Isto velja tudi za zgrad-

be, katerih upravljalci so hišni sveti ali pa so privatna last. Področja, ki so pa splošno ljudsko premoženje, pa bo čistilo tudi podjetje »Snaga«.

Kolikor bi zapadlo zelo veliko snega, bo pa verjetno prišlo do mobilizacije civilne in požarne zaščite.

Neizpolnjevanje tega sklepa se kaznuje tako kot to predpisuje odlok o javnem redu in miru. Kazen bo po novem odloku znašala med pet do deset tisoč dinarji. Z mandatno kaznijo pa bo lahko kaznoval miličnik kar na samem mestu. K. D.

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE Ljubljana, Titova ul. 50

9. sejem konfekcije, modnih tkanin, pletenin,
usnja, izdelkov usnjarsko predelovalne industrije
in raznih modnih artiklov, z mednarodno udelež-
bo »MODA 1964«

OD 18. JANUARJA DO 26. JANUARJA 1964.

3. mednarodni sejem obmejne blagovne izmenja-
ve »ALPE-ADRIA«

OD 9. DO 17. MAJA 1964.

5. mednarodni lesni sejem

OD 6. DO 14. JUNIJA 1964.

10. jubilejni mednarodni sejem vin, žganih pijač,
sadnih sokov in opreme

OD 29. AVGUSTA DO 6. SEPTEMBRA 1964.

11. mednarodni sejem elektronike, telekomunika-
cij, avtomatizacije in nuklearne tehnike »Sodob-
na elektronika«

OD 17. DO 25. OKTOBRA 1964.

GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE
Ljubljana, Jugoslavija

KOMUNALNO PODJETJE, ŽALE-LJUBLJANA Žalska ul. štev. 2

CVETLICARNA ZALE SE ZAHVALJUJE SVOJIM ODJEMALCEM
IN JIM ČESTITA SREČNO NOVO LETO 1964 TER SE V NA-
DALJE PRIPOROČA.

GOZDNO GOSPODARSTVO, LJUBLJANA Trg VII. kongresa št. 1

Gozdno gospodarstvo, Ljubljana, s svojimi gozdnimi obrati:

DOMŽALE, KAMNIK, LITIJA, LJUBLJANA-POLJE, MEDVODE,
POLHOV GRADEC, RAVNIK, SKOFLJICA, TRBOVLJE-HRASTNIK,
VRHNIKA IN ZAGORJE OB SAVI

vrši gozdno gojitvena in urejevalna dela, dela na gozdnih plantažah, proizvaja
in prodaja vse vrste gozdnih sortimentov.

»TUBA«

TOVARNA KOVINSKIH IN PLASTIČNIH IZDELKOV
Ljubljana, Kamniška ulica 20

Po določbah Navodila za intenturo (Uradni list SFRJ 53/56, 50/59 in
50/61) ste nam kot naš dobavitelj dolžni sporočiti stanje odprtih
postavk na našem računu pri Vas na dan 30. 11. 1963.
Prosim, da nam saldo našega računa z navdebo vseh odprtih postavk
sporočite najkasneje do 15. 12. 1963, ker bomo sicer smatrali, da je
saldo po naših knjigah pravi.

Tovariško Vas pozdravljamo!

GEOLOŠKI ZAVOD, LJUBLJANA Parmova ulica 33

OPRAVLJA ZNANSTVENE IN RAZISKOVALNE NALOGE
NA PODROČJU GEOLOGIJE, GEOFIZIKE IN SORODNIH VED,
PROJEKTIRA IN IZVAJA VRTALNA, RUDARSKA,
HIDROGEOLOŠKA, GEOTEHNIČNA IN DRUGA RAZISKOVALNA
IN KONSOLIDACIJSKA DELA TER KONSTRUIRA IN
IZDELUJE STROJNO IN DRUGO RAZISKOVALNO
OPREMO, IZVAJA DELA V TUJINI.

LESNINA LJUBLJANA

nudi sodobno in kvalitetno pohištvo
vseh vrst:

SPALNICE — KUHINJSKO OPREMO — KOMBINIRANE SOBE —
SOLSKO IN GOSTINSKO POHISTVO — DELOVNE KABINETE —
LESENO GALANTERIJO

VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN DELOVNIM LJUDEM
ČESTITAMO ZA NOVO LETO 1964 IN ŽELIMO MNOGO USPEHOV
V NADALJNI GRADITVI NAŠE SOCIALISTIČNE DOMOVINE.

LESNINA LJUBLJANA

»S O Č A« Ortopedija in tehnična oprema za zdravstvo

LJUBLJANA, LINHARTOVA 47-a

Izdeluje in popravlja vse vrste orto-
pedskih pripomočkov, tehnično opremo
za zdravstvo, vseh vrst invalidskih
vozičkov, ginekološke kolposkope in
steriolupe.

Specialne ženske steznike, moderčke in
vseh vrst ortopedskih vložkov.

UPRAVA ZAVODA SRS ZA REHABILITACIJO INVALIDOV

Ljubljana, Linhartova 51

ČESTITA VSEM OBCANOM
IN DELOVNIM KOLEKTIVOM ZA
DOSEŽENE USPEHE
V LETOSNJEM LETU.
OBENEM PA ŽELI VSEM
SREČNO, VESELO IN USPEHOV
POLNO LETO 1964

ELEKTRO LJUBLJANA

poslovna enota LJUBLJANA - OKOLICA

PARMOVA 33 — V. trakt

Z ENOTAMI:

Zasavje, Domžale, Vrhnika, Logatec, Grosuplje,
Elektrokovinska delavnica Tacen, Elektromerilni
servis Ježica, Avtopromet Črnuče

vam želi srečno novo leto

Dobavljamo električno energijo industriji in široki potrošnji, projektiramo,
gradimo, popravljamo in umerjamo števec in merilne garniture ter izdelujemo
električne vode in naprave, potrebne konstrukcije, vključno razdelilnike in
transformatorske postaje.

DELOVNA SKUPNOST VELETRGOVINE

MERCATOR

Ljubljana, Aškerčeva 3

ŽELI USPEHOV POLNO IN SREČNO
NOVO LETO 1964

V prodajalnah svojih poslovnih enot »Emona«, »Grmada«, »Hrana«,
»Rožnik«, »Specerija« iz Ljubljane, »Jelka« iz Gornjega grada, »Liti-
ja« iz Litije, »Logatec« iz Logatca, »Polje« iz Polja pri Ljubljani,
»Straža« iz Straže pri Novei mestu, nudi vse specerijsko in kolo-
nialno blago, gospodinjske potrebščine ter vse drugo blago.

Podjetje »CEMENTAR«,

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA

Ljubljana, Vodovodna c. 3-a

ŽELI VSEM SVOJIM POSLOVNIM PRIJATELJEM
SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1964

Obenem sporoča, da bo v prihodnjem letu razvilo svojo dejavnost na proizvod-
njo gotovega betona ter ga na željo dostavljalo na gradbišča.
Vsem poslovnim prijateljem se za čimtesnejše sodelovanje toplo priporoča.

AVTOOBNOVA Ljubljana

GENERALNI REMONT AVTOMOBILOV LJUBLJANA

Remontni in strojni obrati: Bežigrad 11, tel. 32-362 in
31-821 — Servisna in remontna služba z zamenjavo
sklopov: Titova cesta, tel. 382-113

Telegrafski naslov: GRAL LJUBLJANA

Specializirano podjetje za dejavnosti:

PROIZVODNJE.

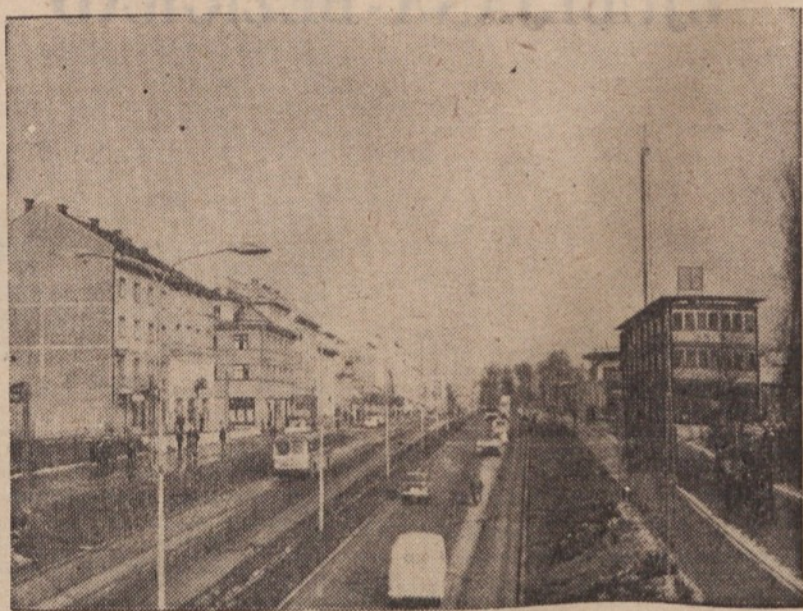
SERVISI, REMONT IN ZAMENJAVA SKLOPOV Z9 KAMIONE DOMACE

Popravila in obnova sklopov za avtomobile in pripadajoče strojne usluge:

- HLADILNIKI, REZERVOARJI, KLEPARSKA DELA
- DINAME, ZAGANJACI, VZIGALNE NAPRAVE
- TLACILKE, SOBE, ČRPALKE, KARBURATORI
- BRUSENJE VALJEV, GREDI, OJNIC IN SVORNIKOV ZA VSE
- VZMETI, KOVASKA IN VARILSKA DELA
- VRSTE MOTORJEV IN PODOBNIH BATNIH STROJEV
- BRUSENJE RAVNIH STIČNIH PLOŠKEV MOTORJEV IN
- DRUGIH STROJNIH DELOV
- BRUSENJE REZNEGA REZILNEGA ORODJA IN PRIPRAV
- STRUŽENJE IN REZKANJE — KAROSERIJSKA DELA IN
- LICANJE
- OBNOVA AKUMULATORJEV

**OSNUTEK STATUTA
OBČINE
LJUBLJANA-BEŽIGRAD**

Bežigrajska razglednica

Tisk Č. P. DELO

OBČANOM OBČINE LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Pred vami je drugi osnutek statuta naše občine. Ta osnutek je izdelala komisija za sestavo statuta pri Občinski skupščini in v svojem delu upoštevala tako prvi osnutek statuta, ki je bil izdelan oktobra lanskega leta, kakor tudi številne in pomembne pripombe občanov, krajevnih skupnosti, samoupravnih organov in javnih tribun, ki so se zbrale v široki razpravi o ustavi in občinskem statutu spomladi letošnjega leta.

Komisijo je pri sestavi tega osnutka statuta predvsem vodilo načelo, da bi bil statut listina samoupravljanja občine, zapisek pravic in dolžnosti, ki jih imajo občani, delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti in vsi drugi samoupravni organi v občini. Obenem je komisija stremela za tem, da bi bil statut napisan čim bolj enostavno in razumljivo. Hkrati pa se je skušala izogniti vsem nepotrebnim, odvečnim podrobnostim, ki bi tekst statuta obremenjevale in le povečevale število členov, so pa stvar dodatnih, posebnih pravilnikov, odlokov in poslovnikov, kakor tudi statutow posameznih delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, zavodov in drugih organizacij. Kako in koliko je komisija v tem uspela, bo pokazala in presodila javna razprava.

Da bi občanom omogočili čim lažje in uspešnejše proučevanje in razpravljanje o predloženem osnutku statuta, opozarja komisija na nekatere važnejše določbe in variantne predloge:

I. DEL: UVODNE DOLOČBE

V 6. členu je predvidena varianta, da bi bil praznik mesta Ljubljane 9. maj, obenem tudi praznik naše občine. Smatramo, da je ta predlog sprejemljiv, saj je Ljubljana enotno mestno območje in je prav, da imamo skupni praznik namesto sedanjih pet občinskih in še enega mestnega.

24. junij pa bi v tem primeru postal praznik krajevnne skupnosti Črnuče.

II. DEL: DRUŽBENI IN EKONOMSKI ODNOSI

V tem delu so predvsem važna določila o družbenem načrtovanju, tako v delovnih organizacijah, kot v občini. Še posebej velja opozoriti na obvezo vseh odgovornih organov, da posvečajo pozornost dolgoročnemu, večletnemu načrtovanju, katerega sestavni del mora biti tudi načrtovanje potrebnih strokovnih kadrov, tehnoloških rekonstrukcij, izboljševanja organizacije dela itd.

Osnutek statuta tudi določa, tako pri družbenih načrtih kot urbanističnem načrtu občine, širok in demokratičen postopek sestavljanja, razpravljanja in sprejemanja teh načrtov preko javne razprave, zborov volivcev, krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in samoupravnih organov v občini. S tem je uzakonjena sedanja praksa pri sprejemanju družbenih načrtov, ki je dala že lepe rezultate. Prav tako je s statutom obvezana občinska skupščina, da seznanja najmanj vsakega pol leta občane o izpolnjevanju družbenih načrtov in proračunov, o problemih in izpadih, ki ob tem nastajajo in da za odстранje le-teh tudi ustrezno ukrepa.

V poglavju o materialni osnovi in sredstvih občine je komisija smatrala za potrebno, naznačiti, da materialno osnovo občine ne tvorijo le sredstva iz osebnega dohodka in drugih obveznosti občanov, temveč prav tako tudi sredstva delovnih organizacij, ki poslujejo v občini.

Navedba družbenih skladov občine, ki sedaj obstajajo sicer ni nujna, in obvezna, vendar pa smatra komisija, da ni odveč, če jih v statutu navede hkrati z nameni trošenja njihovih sredstev. Občinska skupščina pa ima vsekakor pravico, da posamezne sklade ukinja, združuje ali razdružuje.

Za važnejša smatra komisija določila 22. člena, ki določajo pravo uporabe dveh najvažnejših skladov, tj. družbenega investicijskega in stanovanjskega sklada.

Vredno je opozoriti tudi na 29. člen, ki obvezuje delovne organizacije, da predvsem same skrbijo za svojo razširjeno reprodukcijo ob

uporabi kreditnih sredstev bank in da v večji meri v te namene združujejo in smotrno trošijo svoja prosta sredstva.

V določilih o denarnem zavodu (Komunalni banki) je v osnutku jasno postavljeno načelo, da opravlja kreditiranje gospodarstva denarni zavod povsem samostojno, v okviru enotnega kreditnega sistema v SFRJ. Pravice in razmerja občinske skupščine do denarnega zavoda, se pojavljajo le v tem, da občina s svojimi dolgoročnimi in letnimi družbenimi načrti vpliva na usmerjanje bančnih in družbenih sredstev v posamezna področja gospodarstva in družbenega standarda.

III. DEL: KOMUNALNA DEJAVNOST, STANOVANJSKO GOSPODARSTVO IN IZKORIŠČANJE ZEMLJIŠČ

Komunalna dejavnost, gradnja stanovanj in stanovanjsko gospodarstvo nasploh ter izkoriščanje zemljišč, so za našo občino, na katere območju se razvija intenzivna stanovanjska in komunalna gradnja, izredno pomembne.

Zato je komisija smatrala, da je za ta področja dejavnosti potrebno navesti v statutu obširnejša in precizna določila. Tako o tem, kdo skrbi in izvaja komunalno dejavnost, kot tudi o zbiranju sredstev za izgradnjo in vzdrževanje komunalnih naprav. Pri tem je komisija prav tako skušala uzakoniti obstoječo prakso v tem, da »prioritetni red gradnje komunalnih naprav in objektov, na območju posamezne krajevne skupnosti, določajo občani na zborih volivcev, na predlog organov krajevne skupnosti«.

Morda je prav zaradi dosedanjih izkušenj in zaradi sedanje in bodoče intenzivne gradnje novih stanovanjskih sosesk na območju naše občine, značilno, da je v osnutek statuta v 40. členu prišlo določilo, ki obvezuje investitorje stanovanjske gradnje na območju občine, da »so dolžni zagotoviti skupno z občinsko skupščino, da se istočasno z izgradnjo stanovanjskih hiš, zgradijo tudi potrebne komunalne naprave, poslovni lokali, družbeni prostori in prostori za vzgojo in varstvo otrok«.

Za gradnjo in pridobivanje stanovanj je v osnutku statuta jasno postavljeno načelo, da stanovanja gradijo predvsem občani in delovne organizacije sami s svojimi lastnimi sredstvi. Pri tem jim občina pomaga predvsem s sredstvi stanovanjskega sklada tako, da jim omogoča kredite.

Glede na to, da je pa še precej občanov, ki kljub temu, da tudi oni prispevajo del sredstev v obliki stanovanjskega prispevka za izgradnjo stanovanj, ne morejo računati ali nimajo realnih možnosti, da bi do stanovanja kmalu prišli, je osnutek statuta predvidel možnost, da občinska skupščina lahko odloči, da ti občani uživajo ugodnejše pogoje pri izkoriščanju sredstev stanovanjskega sklada.

Zanemarjati ne gre tudi vzdrževanja in uporabljanja obstoječega stanovanjskega fonda. Zato osnutek statuta v svojem 42. členu posebej obvezuje občane — stanovalce in njihove organe upravljanja stanovanjskih hiš — hišne svete, da smotrno gospodarijo in vzdržujejo zaupano jim družbeno imovino.

Glede na to, da je območje mesta Ljubljane v urbanističnem in komunalnem pogledu nedeljiva celota, je vsekakor razumljivo, da

bodo večino komunalnih dejavnosti in predvsem komunalnih storitev opravljale skupne, mestne komunalne organizacije (kot so Snaga, Mestni vodovod, Mestna plinarina itd.), kar osnutek statuta v svojem 39. členu tudi predvideva in dopušča.

IV. DEL: DRUŽBENE SLUŽBE IN DRUŠTVENA DEJAVNOST OBČANOV

V tem delu, ki obravnava za občane precej zanimiva področja, je skušala komisija predvsem jasno določiti pravice in dožnosti tako občanov kot občine, odnosno njenih organov. Pravice občanov do izkoriščanja družbenih služb pa so zagotovljene le do take stopnje, ki jih v sedanjem položaju omogočajo materialna osnova in razpoložljiva sredstva občine.

Tako je med drugim obstajal predlog, da se učencem osnovnih šol zagotove brezplačno tudi učni pripomočki (učila, učbeniki itd.), vendar to za sedaj ni bilo sprejemljivo.

Nujno pa je opozoriti na določila, ki poleg organov občine, obvezujejo tudi vse delovne organizacije in vse druge organe samoupravljanja, da predvsem sami skrbijo za nenehno strokovno izpopolnjevanje svojih delavcev, za pridobivanje novih tehničnih znanj in da v te namene namenijo potrebna sredstva.

Pomembna so določila, ki pod poglavjem C. obravnavajo vzgojo in varstvo otrok. To področje postaja za našo občino, zaradi vedno hitrejšega priseljevanja in povečevanja prebivalcev, posebno otrok, vedno bolj pereče in mu bo morala občinska skupščina v bodoče posvetiti kar največ pozornosti in nameniti tudi več sredstev. Morda bo potrebno k tem določilom v osnutku še kaj dodati.

Na področju zdravstvenega varstva osnutek precej določno naveda pravice, ki jih uživajo občani v splošnem zdravstvenem varstvu. Prvenstvena skrb in naloga občine, njenih organov in zavodov pa je na tem področju predvsem razvijanje in izboljševanje preventivnega zdravstvenega varstva.

Novost v tem osnutku predstavljajo določila (63. in 64. člen), da s sredstvi socialnega zavarovanja upravljajo in gospodarijo zavarovanci sami v okviru svoje komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. Sedaj obstoja samostojna komunalna skupnost socialnega zavarovanja za našo občino, osnutek pa dopušča možnost skupne komunalne skupnosti z drugimi občinami, kolikor bi to bilo bolj smotno in racionalno.

Za službo socialnega in invalidskega varstva je značilno, da osnutek predvideva, poleg za to poklicanih strokovnih organov tudi večje angažiranje kadrovsko-socialnih služb delovnih organizacij in socialnih komisij krajevnih skupnosti. Tako osnutek v 66. členu uzakonja dosedanje prakso — ki se je pokazala zelo uspešna — o izvrševanju neposredne pomoči socialno prizadetim občanom in o sodelovanju pri dajanju take pomoči s strani organov krajevnih skupnosti.

Prav gotovo med občani, katerim občina posveča posebno skrb in pomoč, ni mogoče izpustiti onih, ki so za našo svobodo in današnjo stvarnost žrtvovali svoje najdražje ali svoje zdravje. Zato je naša dolžnost, da jim s statutom občine priznamo pravice, ki jim gredo in

omogočimo osnovne življenjske pogoje. To pa ni dolžnost le občine in njenih organov, temveč tudi vseh delovnih organizacij, kjer so ti tovariši, borci NOB ali vojaški vojni invalidi, danes zaposleni.

Kulturno-prosvetne, telesno-vzgojne, tehnične in razvedrilne dejavnosti sicer ne spadajo v družbene službe, pomenijo pa sestavni del življenja človeka in občana. Za te dejavnosti občina ne ustanavlja posebnih služb, pač pa jih razvijajo občani sami v zadevnih društvih, klubih in organizacijah. Obveznost vseh v občini — delovnih organizacij gospodarstva in družbenih služb, krajevnih skupnosti, predvsem pa občinske skupščine — pa je, da te dejavnosti občanov podpirajo, predvsem pa da zagotavljajo materialno osnovo za njihovo uveljavljanje (kulturno-prosvetne, telesno-vzgojne objekte itd.).

Značilnost tega osnutka statuta pa je morda v tem, da skrb za upravljanje in vzdrževanje teh objektov prenaša na krajevne skupnosti in vse družbene činitelje v njej in da posebej podpira gradnjo in urejevanje krajevnih družbenih centrov in domov krajevnih skupnosti, ki naj postanejo zbirališča in družbeni centri občanov, kjer bodo ti neposredno uresničevali svoje samoupravne pravice.

V. DEL: SAMOUPRAVLJANJE V OBČINI

V tem delu osnutek najprej obravnava oblike neposrednega samoupravljanja občanov, to so zbori volivcev, referendum, krajevne skupnosti in zbori stanovalcev ter hišni sveti, za tem pa oblike posrednega samoupravljanja, to je organizacijo in delo občinske skupščine kot najvišjega organa oblasti in družbenega samoupravljanja v občini.

Pri zboriščih volivcev predvideva osnutek za veljavno sklepanje 10 odstotno udeležbo volivcev volilne enote, kar je v dosedanji praksi povprečna udeležba.

Večjo vlogo se daje delovnim predsedstvom zborov volivcev, ki bi po osnutku statuta postali stalna delovna predsedstva, z mandatno dobo dveh let. Delo in naloge teh stalnih delovnih predsedstev bo določal poseben poslovnik o delu zborov volivcev.

Območja zborov volivcev odnosno volilnih enot niso vnesena v statut, temveč bodo predmet posebnih odlokov občinske skupščine. To zato, ker se bodo območja v bodoče še precej spreminjala zaradi intenzivnega povečevanja prebivalstva v naši občini.

Krajevnim skupnostim je v osnutku statuta namenjena pomembna vloga v neposrednem samoupravljanju občanov, čeprav to morda iz števila členov ni razvidno.

Komisija za sestavo statuta se je odločila, da bi v občinskem statutu navedli le osnovna določila, naloge in pravice krajevnih skupnosti, dočim naj bi podrobna določila o organizaciji in nalogah vsebovali statuti krajevnih skupnosti. Upoštevati moramo namreč različne pogoje delovanja pa tudi različne naloge krajevnih skupnosti na območju naše občine. Imamo namreč pet krajevnih skupnosti, ki obsegajo izrazito mestna območja in šest krajevnih skupnosti na primestnem in vaškem območju.

Prav tako je komisija smatrala, da iz istega vzroka, kot pri zboriščih volivcev, v občinskem statutu ne dajamo območij in meja krajevnih skupnosti. Sedanja območja, odnosno predlog za število in območja krajevnih skupnosti so razvidni iz zemljevida občine, ki je objavljen v »Zboru občanov« št. 963. Ta predlog predvideva, da bi obstajale naslednje krajevne skupnosti:

1. Krajevna skupnost Bežigrad
2. Krajevna skupnost Boris Kidrič,
3. Krajevna skupnost Črnuče, ki bi obsegala naselja Črnuče, Dobravo, Nadgorico in Ježo,
4. Krajevna skupnost Dol — Beričevo, ki bi obsegala naselja Dol pri Ljubljani, Kleče, Podgoro, Videm, Zaboršt, Zajelše, Beričevo in Brinje,
5. Krajevna skupnost Ježica,
6. Krajevna skupnost Podgorica — Šentjakob,
7. Krajevna skupnost Savlje,
8. Krajevna skupnost Savsko naselje,
9. Krajevna skupnost Stadion,
10. Krajevna skupnost Stožice,
11. Krajevna skupnost Tomačevo.

O tem predlogu naj bi se občani v razpravi o občinskem statutu izjasnili, da bi nato občinska skupščina lahko s posebnim odlokom določila območja krajevnih skupnosti.

Izredno važno vprašanje za krajevne skupnosti, to je vprašanje sredstev za njihovo delovanje obravnava 99. člen osnutka. V tem členu predvideva osnutek dve vrsti sredstev, ki jih zagotavlja občina za delo v krajevni skupnosti. Prva so sredstva občinskega proračuna za redno delovanje organov krajevne skupnosti (delo tajništva ali tajnikov), druga pa so izključno namenska, za polno ali delno financiranje določenega programa in nalog, ki jih opravlja krajevna skupnost. To so sredstva občinskega proračuna (za socialne pomoči, urejevanje in vzdrževanje krajevnih družbenih centrov) in sredstva občinskih družbenih skladov (šolskega sklada — za delovanje vzgojnovarstvenih ustanov; komunalnega sklada — za gradnjo in vzdrževanje komunalnih naprav, ki jih prevzema krajevna skupnost; cestnega sklada — za vzdrževanje manjših cest in krajevnih potov, ki ga opravlja krajevna skupnost itd.).

Morda ni odveč opozoriti še na določilo v tem členu, ki obvezuje občinsko skupščino, da iz družbenih sredstev omogoča posojila in kreditiranje servisne dejavnosti krajevnih skupnosti, kar do sedaj ni bil slučaj.

Določila o koordinacijskem odboru krajevnih skupnosti so vnesena v osnutek zato, ker je ta posvetovalni organ nastal pred dvema letoma povsem spontano in iz potreb samih krajevnih skupnosti in v tem času dokazal pravico in pomembnost svojega obstoja.

Z razliko od prvega osnutka statuta so v ta osnutek vnesena določila o zborih stanovalcev in hišnih svetih. Navajajo predvsem pravice in dolžnosti stanovalcev in njihovih organov družbenega upravljanja stanovanjskih hiš.

V II. poglavju, ki govori o organizaciji in delu občinske skupščine in njenih organov, so navedena naprej osnovna določila ustave in zakonov o sestavi, volitvah, delokrogu in pravicah ter dolžnostih občinske skupščine kot skupščine temeljne družbeno-politične skupnosti. Med temi določili je morda posebno pozornost posvetiti 111. členu, ki obravnava načine, kako se zagotovi javnost dela občinske skupščine.

Med organi občinske skupščine so vsekakor najpomembnejši njeni sveti, ki se ustanavljajo za posamezna področja gospodarstva in družbene dejavnosti v občini.

Komisija je smatrala za potrebno, da se sveti občinske skupščine navedejo v statutu, da bi bili občani o tem seznanjeni. Občinska skup-

ščina pa ima pravico, da posamezne svete po potrebi ukinja, združuje ali razdružuje.

V določilih o stalnih komisijah občinske skupščine je potrebno opozoriti na razširjeno vlogo komisije za predloge, vloge in pritožbe. Ta komisija bi v bodoče ugotavljala in obravnavala ter reševala vse nepravilnosti ali samovoljo s strani vseh organizacij in organov v občini, ne le občinske skupščine ali občinske uprave. Zato je, zaradi uspešnega delovanja te komisije, v osnutku statuta predvidena posebna služba za vloge in pritožbe in to kot organ občinske skupščine, ne pa občinske uprave.

Tudi komisiji za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja so v osnutku statuta poverjene širše in odgovornejše naloge. Delo te komisije v bodoče ne bi bilo samo v pripravi predlogov za imenovanja organov občinske skupščine ali vodilnih uslužbencev delovnih in drugih organizacij, temveč tudi odgovorno delo v programiranju ter razporeditvi potrebnih strokovnih kadrov na vseh nivojih in v vseh panogah gospodarstva in družbenih dejavnosti v občini.

V poglavju o občinski upravi sta v 148. členu predvideni dve varianti. Po prvi naj bi občinska skupščina določila temeljne in posebne upravne organe s posebnim odlokom, v drugi pa so obstoječi temelji in posebni upravni organi navedeni. Po drugi varianti ima občinska skupščina pravico, da navedene temeljne in posebne upravne organe, odnosno organizacijo občinske uprave po potrebi spreminja s svojimi odloki.

VI. DEL: MEDOBČINSKO SODELOVANJE IN MESTNI SVET

Kljub temu, da se v dosedanjih členih osnutka statuta omenjajo možnosti medobčinskega sodelovanja, ustanavljanja medobčinskih združenj in služb, je komisija za sestavo statuta smatrala za potrebno, da zaradi nadaljnjega razvoja še večjega medobčinskega sodelovanja to vprašanje obravnava v posebnem delu. V teh določilih so navedeni osnovni principi medobčinskega sodelovanja — posebno med občinami na področju mesta Ljubljane — in dana možnost občinski skupščini, da tako sodelovanje še naprej razvija.

Kot ena izmed občin na območju mesta Ljubljane, je nujno, da naš občinski statut vsebuje tudi določila o sodelovanju z mestnim svetom Ljubljane, kot organom samoupravljanja mesta. Podrobnejša določila o financiranju Mestnega sveta in njegovih pristojnosti za zadeve skupnega mestnega pomena, komisija še ni mogla vnesti, ker so ta določila predmet posebnega zakona o mestih, razdeljenih na občine in statuta mesta Ljubljane.

VII. DEL: PREDPISI OBČINE, PRAVNA POMOČ IN JAVNOST DELA

V tem delu je morda najvažnejši 162. člen, ki skuša določiti načine kako zagotoviti javnost dela tako občinske skupščine in njenih organov, kot vseh organov družbenega samoupravljanja v občini. V ta namen predvideva osnutek izdajanje občinskega glasila, občasnih publikacij o delu občinske skupščine in njenih organov, kakor tudi organizirano medsebojno informativno službo.

V tem osnutku statuta niso posebej obravnavani odnosi in razne kako zagotoviti javnost dela tako občinske skupščine in njenih organov, kot vseh organov družbenega samoupravljanja v občini. V ta namen predvideva osnutek izdajanje občinskega glasila, občasnih publikacij o delu občinske skupščine in njenih organov, kakor tudi organizirano medsebojno informativno službo.

V tem osnutku statuta niso posebej obravnavani odnosi in razmerja občinske skupščine in delovnih organizacij. To zato, ker je komisija smatrala, da so delovne organizacije — sicer samostojne in upravljene po načelu delavskega samoupravljanja — del občine in da predstavlja občinska skupščina; predvsem njen zbor delovnih skupnosti, višjo obliko združevanja samoupravnih organov in funkcij na nivoju občine kot temeljne družbeno-politične skupnosti. V tem organu — občinski skupščini — se skupno razrešujejo problemi delovanja in razvoja posameznih delovnih organizacij in razvoja družbenega standarda v občini kot celoti. Zato daje osnutek statuta naše občine poudarka predvsem na skupno delovanje in odločanje najvišjega organa družbenega samoupravljanja v občini — občinske skupščine — in organov delavskega in družbenega samoupravljanja posameznih delovnih organizacij gospodarstva in družbenih služb.

Komisija se zaveda, da ta osnutek statuta naše občine nikakor še ni popoln in najboljši. Prav dopolnjevanje in oplojevanje vsebine tega osnutka je naloga široke javne razprave med občani in njihovimi samoupravnimi organi.

Komisija za sestavo statuta se je z občinsko organizacijo SZDL dogovorila, da bi bila javna razprava o osnutku občinskega statuta od januarja do 15. marca 1964. V organizirani razpravi bo komisija za sestavo statuta, skupaj z občinskim odborom SZDL organizirala več javnih tribun, na katerih bi proučili posamezna področja družbene dejavnosti v občini (kot npr. šolstvo, zdravstvo, socialno skrbstvo, krajevne skupnosti, hišni sveti itd.). Krajevne organizacije SZDL pa bodo v svojih sekcijah omogočile obravnavo osnutka vsem občanom, kjer bi istočasno obravnavali tudi osnutke statotov krajevnih skupnosti.

Komisija za sestavo statuta občine poziva vse občane, organe samoupravljanja delovnih in drugih organizacij, občinska vodstva družbeno-političnih in društvenih organizacij v občini, da ta osnutek statuta naše občine temeljito prouče in svoje morebitne pripombe in dopolnitve dostavljajo na naslov Komisije za sestavo statuta, Ljubljana, Parmova 33.

Občani!

Sodelujte aktivno v razpravi in oblikovanju statuta svoje občine, da bo ta postal resnična »ustava« naše komune.

Komisija za sestavo statuta
občine Ljubljana-Bežigrad

I. DEL: UVODNE DOLOČBE

1. člen

Občina Ljubljana-Bežigrad je temeljna družbeno-politična skupnost, v kateri občani, v okviru enotnega družbenega sistema in po načelih družbenega samoupravljanja, zagotavljajo materialne in druge pogoje za delo in razvoj produkcijskih sil, določajo in razdeljujejo sredstva za potrebe občine, ustvarjajo pogoje za zadovoljevanje materialnih, socialnih, kulturnih drugih skupnih potreb, usklajujejo individualne in skupne interese ter uresničujejo čim bolj neposredno samoupravljanje.

2. člen

Pravice in dolžnosti občanov in občine so določene z ustavo, zakoni, s tem statutom in z drugimi splošnimi akti občine.

Občani občine Ljubljana-Bežigrad so dolžni, po svojih močeh in strokovnosti, prispevati k splošnemu napredku občine.

Občani imajo pravico in dolžnost, da po svojih sposobnostih sodelujejo v organih družbenega samoupravljanja v občini.

3. člen

Občani imajo v občini zlasti naloge, pravice in dolžnosti, da:

- ustvarjajo in zagotavljajo materialne in druge pogoje za razvoj produkcijskih sil in za delo ljudi v skladu z razvijanjem socialističnih odnosov;

- usmerjajo in usklajujejo razvoj gospodarstva, družbenih služb in drugih dejavnosti;

- odločajo v okviru delitve družbenega dohodka o uporabi sredstev za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb v občini; odločajo o vlaganju sredstev za gospodarski in družbeni napredek v občini;

- organizirajo in pospešujejo, skupno z delovnimi organizacijami in v okviru krajevnih skupnosti tiste dejavnosti, ki neposredno služijo občanom, družinam in gospodinjstvom za zadovoljevanje njihovih vsakodnevnih življenjskih potreb;

- s svojim delom ustvarjajo in zagotavljajo materialne in druge pogoje za izboljšanje življenjskih pogojev in razmer, za zadovoljevanje svojih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstvenega, socialnega in otroškega varstva, telesne vzgoje, rekreacije, stanovanj, komunalnih in društvenih dejavnosti;

- določajo splošne pogoje za dejavnost komunalnih in podobnih organizacij, uporabo zemljišč in stavb v družbeni lastnini ter stvari v splošni rabi in skrbijo, da se uporabljajo v skladu s splošnimi interesi in pod pogoji, ki so določeni z zakoni;

- ustanavljajo krajevne skupnosti, delovne in druge organizacije, komunalne in družbene službe;

— opravljajo družbeno nadzorstvo nad gospodarjenjem z družbeno lastnino v občini; varujejo družbeno in zasebno lastnino; skrbijo za javni red in mir;

— uresničujejo osebne, politične in samoupravne pravice ter vse oblike neposredne demokracije, dane občanom z ustavo in tem statutom.

V občini občani uresničujejo tudi druge funkcije družbene skupnosti, razen tistih, ki so z ustavo določene kot pravice in dolžnosti širših družbeno-političnih skupnosti.

4. člen

Občina Ljubljana-Bežigrad je pravna oseba. Njen sedež je v Ljubljani.

5. člen

Območje občine Ljubljana-Bežigrad obsega naslednje katastrske

občine in naselja:	Zadobrova (del)
a. Mesto Ljubljana (del)	Ljubljana (del)
Brinje (del)	Ljubljana (del)
Dravljje (del)	Ježica, Kleče, Saviže
Ježica (del)	Ljubljana (del)
Kapucinsko predmestje (del)	Ljubljana (del)
Spodnja Siška (del)	Jarše (del), Mala vas na Posavju,
Stožice (del)	Stožice, Tomačevo
Sv. Petra predmestje I (del)	Ljubljana (del)
Ježica (del)	Črnuče (del)
Stožice (del)	Črnuče (del)
b. Mesto Ljubljana (del)	Beričovo, Brinje
Črnuče (del)	Dobrava pri Črnučah
Stožice (del)	Dol pri Ljubljani, Viden,
Beričovo	Zaboršt pri Dolu
Črnuče (del)	Dragomelj
Dol pri Ljubljani	Kleče pri Dolu
Dragomelj	Ježa, Nadgorica
Kleče	Podgora pri Dolskem,
Nadgorica	Zajelše
Podgora:	Podgorica pri Črnučah,
Podgorica:	Pšata, Sentjakob ob Savi
Šmartno ob Savi (del)	

Meje občine določa zakon.

6. člen

Praznik občine Ljubljana-Bežigrad je 24. junij.

Varianta:

Praznik mesta Ljubljane 9. maj (27. april) je tudi praznik občine Ljubljana-Bežigrad.

7. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov ter vseh organov družbenega samoupravljanja v občini je javno.

Pravica javnosti se lahko omeji samo v primerih, ki jih določa zakon.

II. DEL: DRUŽBENI IN EKONOMSKI ODNOSI

I. POGLAVJE: USMERJANJE IN DRUŽBENO NAČRTOVANJE RAZVOJA OBČINE

A. DRUŽBENI NAČRTI

8. člen

Skladen razvoj gospodarstva in družbenih služb ter vsklajevanje splošne potrošnje s proizvodnjo, zagotavlja občina z občinskimi družbenimi načrti.

9. člen

Občinski družbeni načrti upoštevajo vsa materialna sredstva v občini, ki v okviru delitve družbenega dohodka služijo za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb ter vsa sredstva za gospodarski in družbeni razvoj, s katerim razpolagajo delovne organizacije in samoupravni organi v občini.

Občinski družbeni načrti predvsem:

- določajo osnovna razmerja za delitev družbenega proizvoda in narodnega dohodka v občini;
- usmerjajo skladen razvoj proizvodnje in drugih gospodarskih dejavnosti, s čimer se ustvarjajo najugodnejši družbeni in materialni pogoji za delo in načrtovanje v delovnih organizacijah;
- določajo osnovna razmerja in smernice za razvoj tistih panog, ki so za občino posebnega pomena.

10. člen

Z občinskimi družbenimi načrti se zagotavljajo tudi materialni in drugi pogoji za izboljšanje splošnih življenjskih razmer občanov, posebno na področju vzgoje in izobraževanja, prosvete, kulture, zdravstva, socialnega varstva in otroške, telesne vzgoje in rekreacije, graditve stanovanj in komunalnih naprav in na drugih področjih.

11. člen

Za načrten razvoj občine, izdeluje in sprejema občina večletne dolgoročne in letne načrte družbenega razvoja občine.

Pri sestavljanju svojih načrtov razvoja, upošteva občina večletne in letne načrte posameznih delovnih organizacij.

Letni in dolgoročni družbeni načrti delovnih organizacij in občine morajo obvezno vsebovati tudi letne in dolgoročne načrte potreb po strokovnih kadrih, načrte vzgoje in strokovnega izpopolnjevanja delavcev v delovnih organizacijah in v družbenih službah.

12. člen

Letne in večletne načrte delovnih organizacij vsklajuje občinska skupščina z načrtom razvoja občine in smernicami širših družbeno-

političnih skupnosti. Občinska skupščina lahko da k letnim načrtom delovnih organizacij svoje pripombe in ahteva, da o njih razpravljajo pristojni organi samoupravljanja delovnih organizacij.

13. člen

Preden občinska skupščina sprejme letne in večletne družbene načrte, jih da v razpravo občanom, delovnim organizacijam, krajevnim skupnostim in družbeno-političnim organizacijam.

Njihove pripombe in predloge obravnava občinska skupščina hkrati, ko sprejema družbene načrte.

Občinska skupščina obvesti občane, delovne organizacije, krajevne skupnosti in družbeno-politične organizacije, o sprejetih družbenih načrtih in o stališčih, ki jih je zavzela do njihovih predlogov.

14. člen

Občinska skupščina spremlja izpolnjevanje večletnih in letnih načrtov razvoja občine, kakor tudi izpolnjevanje programov razvoja in letnih načrtov delovnih organizacij. V ta namen so delovne organizacije dolžne dostavljati občinski skupščini periodična poročila o izpolnjevanju njihovih načrtov.

15. člen

Občinska skupščina obravnava izpolnjevanje družbenega načrta občine in delovnih organizacij najmanj četrtletno, o izpolnjevanju teh načrtov pa seznaja občane, krajevne skupnosti in družbeno-politične organizacije najmanj vsakega pol leta.

16. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zvezno in republiško ustavo, zakoni in s tem statutom, v primeru, ko ugotovi tehtne vzroke za neizpolnjevanje načrtov posameznih delovnih organizacij, sprejme priporočila in stori ustrezne ukrepe, da se odpravijo vzroki, ki ovirajo izpolnjevanje načrtov občine ali posamezne delovne organizacije.

B. URBANISTIČNI NAČRT OBČINE

17. člen

Z občinskim urbanističnim načrtom zagotavlja občina regionalni razvoj občine in njenih naselij. Z njim predvsem določa: ureditev posameznih mestnih sosesk in naselij, osnovno prometno mrežo, zazi- dalne okoliše, ureditev voda in komunalnih naprav v naseljih, rekrea- cijske prostore ter mrežo šolskih, zdravstvenih, družbenih in kulturno- prosvetnih ustanov.

Urbanistični načrt občine, ki zajema vplivno območje mesta Ljubljane ali samo njen del, je vključen v generalni urbanistični načrt me- sta Ljubljane.

18. člen

Predlog urbanističnega načrta občine sestavljajo organi občinske skupščine, v sodelovanju s strokovnimi organi in organizacijami ter krajevnimi skupnostmi.

Preden občinska skupščina sprejme urbanistični načrt občine, ga mora dati v javno razpravo občanom, delovnim organizacijam, krajevnim skupnostim in družbeno-političnim organizacijam in pri spre- jemanju obravnavati njihove pripombe.

II. POGLAVJE: MATERIALNA OSNOVA OBČINE

19. člen

Materialno osnovo občine tvorijo sredstva delovnih organizacij, sredstva ustvarjenega družbenega čehodka in sredstva, ki pripadajo občini iz osebnih dohodkov in iz drugih virov, ki jih določajo zakoni za družbene potrebe na območju občine, sredstva iz obveznosti občanov, ki jih predpiše občina ter sredstva, ki jih na podlagi proste odločitve združujejo občani in delovne organizacije v občini.

20. člen

Sredstva občine se zbirajo v proračunu in skladih.

Sredstva občinskega proračuna se uporabljajo za kritje stroškov prosvete in kulture, socialnega varstva in preventivnega zdravstva, za delovanje države in občinske uprave, za vzdrževanje komunalnih naprav, za delovanje družbeno političnih organizacij, društev, krajevnih skupnosti, občinskih in medobčinskih zavodov, za kritje anuitet iz posojil prejšnjih let, za rezerve ipd.

21. člen

Sredstva občine, potrebna za ostale dejavnosti, se zbirajo v posebnih skladih. Praviloma obstojajo naslednji skladi:

1. družbeni investicijski sklad, iz katerega se kreditirajo delovne organizacije za osnovna in obratna sredstva in občina za investicije objektov splošne potrošnje in družbenega standarda;

2. sklad za zidanje stanovanjskih hiš, iz katerega se kreditira gradnja stanovanj, poslovnih prostorov in k tem objektom spadajoča komunalna ureditev;

3. šolski sklad, katerega sredstva se uporabljajo za financiranje osnovne dejavnosti šolskih in predšolskih zavodov in za investicije v šolstvo;

4. komunalni sklad, ki je namenjen za gradnjo in vzdrževanje komunalnih naprav v občini;

5. cestni sklad, iz katerega se gradijo in vzdržujejo ceste v občini;

6. sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij, iz katerega se dajejo krediti in dotacije delovnim organizacijam, po posebnih predpisih.

22. člen

Pravico na uporabi sredstev investicijskega sklada občine imajo prvenstveno tiste delovne organizacije in področja gospodarstva, katerih razvoj predvideva perspektivni in letni program razvoja občine in ki poslujejo v skladu s politiko gospodarskega razvoja občine.

Pravico uporabe sredstev sklada za zidanje stanovanjskih hiš imajo vse delovne organizacije, ustanove in občani, ki zadovoljujejo pogoje, ki jih predpiše sklad ali občinska skupščina.

23. člen

Za razvoj posameznih služb in dejavnosti in za uresničevanje določenih nalog, lahko občinska skupščina ustanovi tudi druge sklade.

Z aktom o ustanovitvi se določijo viri dohodkov, namen uporabe, način upravljanja, nadzorstvo-nad poslovanjem sklada in sestav organov upravljanja.

24. člen

Skladi so praviloma pravne osebe in se upravljajo po načelih družbenega upravljanja.

Sredstva skladov se zbirajo na osnovi zveznih, republiških in občinskih predpisov. Skladi poslujejo po svojih pravilih in finančnih načrtih, ki so sestavni del družbenih načrtov občine.

25. člen

Organi upravljanja skladov morajo o poslovanju sklada, zlasti pa o izpolnjevanju finančnega načrta, občasno, najmanj pa dvakrat letno poročati občinski skupščini.

Če občinska skupščina ugotovi nepravilno uporabo sredstev sklada, zahteva odpravo teh nepravilnosti ali razveljavi ali odpravi nepravilne sklepe organov družbenega upravljanja skladov.

26. člen

Sredstva občine razporeja občinska skupščina samostojno v proračun in sklade z letnimi finančnimi in družbenimi načrti občine.

Pravica občinske skupščine, da samostojno razporeja sredstva, se ne more omejeovati, razen v primerih, ko to določa zakon.

Občinska skupščina ne more določati obveznosti, po katerih pripadajo sredstva občini z veljavnostjo nazaj.

27. člen

Preden občinska skupščina sprejme proračun, ga dá v razpravo občanom, delovnim organizacijam, krajevnim skupnostim in družbeno-političnim organizacijam.

Njihove pripombe in predloge obravnava občinska skupščina hkrati, ko sprejema proračun.

Občinska skupščina obvesti občane, delovne organizacije, krajevne skupnosti in družbeno-politične organizacije, o sprejetem proračunu in o stališčih, ki jih je zavzela do njihovih predlogov.

Občinska skupščina o izvajanju proračuna obvešča občane vsakega pol leta.

28. člen

Za uresničenje skupnega programa razvoja družbenega standarda, se združujejo v občini na podlagi proste odločitve sredstva občanov in delovnih organizacij. Način združevanja in namen uporabe sredstev se določi z letnim načrtom gospodarskega in družbenega razvoja občine.

Dohodke, ki jih občina dosega s prispevki občanov in delovnih organizacij za določene skupne potrebe, določa občinska skupščina le po

sklepu zborov volivcev, oziroma samoupravnih organov delovnih organizacij.

Sredstva, ki jih občina doseže po prejšnjem odstavku, se morajo uporabljati samo za namen, za katerega so bila zbrana.

29. člen

Delovne organizacije so dolžne predvsem same skrbeti za svojo razširjeno proizvodnjo. V ta namen in v cilju krepitve gospodarske moči občine sredstva, ki jim ostanejo po kritju družbenih obveznosti, delovne organizacije samostojno združujejo in odločajo o programu trošenja teh sredstev.

30. člen

Za pospeševanje gospodarskega razvoja v občini, napredovanja proizvodnje in razvoja v delovnih organizacijah in dejavnosti v družbenih in drugih javnih službah, ima občina denarni zavod (komunalno banko).

Občina ustanovi denarni zavod sama ali skupaj z drugimi občinami. Denarni zavod dela po splošnih predpisih, ki veljajo za denarne zavode in po smernicah ter navodilih občinske skupščine. Zbira sredstva, opravlja kreditne posle, plačilne službe in druge naloge, ki so mu poverjene. Pri njem se nalagajo sredstva, s katerimi razpolaga občina in sredstva občinskih skladov. Posebno razvija hranilniško službo.

Denarni zavod se upravlja po načelih družbenega samoupravljanja.

31. člen

Denarni zavod opravlja kreditiranje samostojno, v okviru enotnega kreditnega sistema v SFRJ, vendar je dolžan za večje družbene naložbe na območju občine, upoštevati večletne in letne programe razvoja in družbene načrte občine.

Prav tako mora denarni zavod zagotoviti, da imajo delovne organizacije ob enakih, na podlagi zveznega zakona določenih pogojev, možnost dobivanja od njega kredite.

Denarni zavod je dolžan, da predloži občinski skupščini, ob sestavljanju letnih družbenih planov, svojo kreditno bilanco, kakor tudi, da občinski skupščini občasno, najmanj pa enkrat letno, poroča o svojem poslovanju.

32. člen

Občinska skupščina lahko sama ali skupno z delovnimi organizacijami ali preko denarnega zavoda, razpiše posojilo za izgradnjo objektov, ki so posebnega pomena za pospeševanje gospodarskega razvoja občine ali napredka splošnega družbenega standarda v občini.

III. DEL: KOMUNALNA DEJAVNOST, STANOVANJSKO GOSPODARSTVO IN IZKORIŠČANJE ZEMLJIŠČ

A. KOMUNALNA DEJAVNOST

33. člen

S komunalno dejavnostjo v občini se zagotavlja nemoteno delovanje komunalnih naprav, za nudenjem komunalnih uslug in storitev pa zadovoljujejo osnovne življenjske potrebe občanov in njihovih skupnosti glede preskrbe z elektriko, toplotno energijo, vodo, kanalizacijo,

snago, vzdrževanjem cest, nasadov in zelenic, mestnega prometa, tržnic itd.

Občina zagotavlja smotno izgradnjo in ureditev komunalnih objektov in naprav z določitvijo in izvajanjem večletnih programov in letnih načrtov komunalne dejavnosti v okviru občinskih družbenih načrtov in na osnovi urbanističnega načrta občine.

34. člen

Komunalne službe v občini opravljajo komunalne delovne organizacije, krajevne skupnosti in njihovi servisi, nekatere naloge pa opravljajo organi občinske skupščine neposredno.

Komunalne organizacije so samostojne delovne organizacije, ki poslujejo po gospodarskem računu. Komunalna organizacija določi ceno svojih storitev s tarifo.

Razmerja med občino in komunalnimi organizacijami, vrste in obseg storitev, kakor tudi določanje cen za te storitve, se urejajo s posebno pogodbo med občino in komunalno organizacijo.

Če občinska skupščina smatra, da je tarifa za komunalne storitve previsoka glede na materialne zmogljivosti neposrednih plačnikov, lahko komunalni organizaciji predpiše nižjo tarifo, vendar le takrat, če komunalni organizaciji zagotovi razliko iz lastnih sredstev.

35. člen

Delo komunalnih organizacij je podrejeno javnemu in družbenemu nadzorstvu. Družbeno nadzorstvo opravljajo organi občinske skupščine, organi krajevnih skupnosti in občani neposredno s tem, da nadzorujejo izvrševanje pogodbenih storitev in da na zborih občanov obravnavajo delo komunalnih organizacij ter dajejo svoje predloge in mnenja.

36. člen

Upravljanje in vzdrževanje komunalnih naprav v naseljih in vaseh lahko prenese občinska skupščina na krajevne skupnosti. V takem primeru jim občinska skupščina zagotavlja tudi potrebna sredstva.

Pri uresničevanju programa investicij in vzdrževanju komunalnih objektov in naprav, sodelujejo tudi delovne organizacije in občani s svojimi sredstvi in delom.

V smotrnem izvajanju komunalne dejavnosti sodelujejo občani predvsem s tem, da skrbno uporabljajo in vzdržujejo komunalne naprave v svojem neposrednem okolju in naprave ter objekte, ki so javnega pomena.

37. člen

Sredstva za financiranje komunalne dejavnosti v občini se ustvarjajo in zagotavljajo v proračunu, v zadevnih družbenih skladih in v skladih organizacij, ki se ukvarjajo s komunalno dejavnostjo. V družbene sklade, iz katerih se financira komunalna dejavnost, se stekajo sredstva, ki pripadajo skladom po aktu, s katerim so bili ustanovljeni in po veljavnih predpisih.

Za zgraditev komunalnih naprav se lahko združujejo tudi sredstva delovnih organizacij, krajevnih skupnosti, hišnih svetov in občanov. Občinska skupščina daje prednost tistim investicijam, kjer je udeležba teh organov večja in potrebe bolj nujne.

Za financiranje graditve komunalnih naprav po ureditvenem načrtu kraja, naselja ali dela mesta, prispevajo sredstva tudi investitorji gradenj na teh območjih. Ta sredstva se lahko uporabljajo samo za namen, za katerega so bila po pogodbi dana.

38. člen

Letne in večletne načrte komunalne dejavnosti v občini sestavljajo organi občinske skupščine na osnovi predlogov organov krajevnih skupnosti in občanov na zborih volivcev v skladu z razpoložljivimi sredstvi. Prioritetni red gradnje komunalnih naprav in objektov na območju posamezne krajevne skupnosti, določajo občani na zborih volivcev, na predlog organov krajevne skupnosti.

39. člen

Ker je območje mesta v urbanističnem in komunalnem pogledu nedeljiva celota, je na področju komunalnih dejavnosti skrb za izgradnjo primarnih komunalnih naprav, predvsem stvar Mestnega sveta.

Prav tako se zaradi smotrnosti in boljšega delovanja odnosno opravljanja komunalnih uslug, ustanovijo za območje mesta, skupne mestne komunalne organizacije.

Splošne predpise in določanje komunalnega in javnega reda na območju mesta Ljubljane, sprejema in izdaja Mestni svet, kadar tako določa zakon, statut mesta ali kadar ga za to pooblastijo občine.

B. STANOVANJSKO GOSPODARSTVO IN IZKORIŠČANJE ZEMLJIŠČ

40. člen

Gradnjo stanovanjskih, industrijskih, poslovnih in družbenih objektov usmerja občina z letnimi in večletnimi načrti gradenj, v okviru urbanističnega in zazidalnega načrta občine.

Zemljišča v splošni rabi na območju občine se lahko izkoriščajo samo za namene, za katere je tako določeno v urbanističnem in zazidalnem načrtu občine.

Občina s posebnim predpisom določi pogoje izkoriščanja zemljišč za gradnje v skladu s splošnimi predpisi o izkoriščanju mestnega zemljišča. Pri tem zasleduje smoter, da se zemljišča smotrno in racionalno izkoristijo za namene, za katere se po urbanističnem načrtu določena.

Občina s posebnim predpisom tudi določi pogoje za način in vrsto gradenj na posameznih območjih in obveznosti investitorjev za financiranje pripadajočih objektov, ki služijo stanovalcem.

Investitorji stanovanjske gradnje na območju občine so dolžni zagotoviti skupno z občinsko skupščino, da se istočasno z izgradnjo stanovanjskih hiš, zgradijo tudi potrebne komunalne naprave, poslovni lokali, družbeni prostori in prostori za vzgojo in varstvo otrok.

Občinska skupščina in njeni organi so dolžni omogočiti vsakemu občanu, delovni ali drugi organizaciji, uporabo družbenega zemljišča na območju občine za gradnjo, če izvršuje predpisane pogoje in če je to v skladu z urbanističnim in zazidalnim načrtom občine.

41. člen

Stanovanja gradijo predvsem občani in delovne organizacije sami s svojimi lastnimi sredstvi. Pri tem jim občina pomaga s svojimi raz-

položljivimi sredstvi in sredstvi stanovanjskega sklada tako, da jim omogoča kredite.

Pogoje o izkoriščanju sredstev stanovanjskega sklada določa občinska skupščina in organ družbenega upravljanja sklada. Pri tem pospešuje varčevanje za gradnjo stanovanj.

Občinska skupščina lahko določi, da občani, ki nimajo realnih možnosti za gradnjo stanovanj pod običajnimi pogoji, uživajo ugodnejše pogoje pri izkoriščanju sredstev stanovanjskega sklada.

V mejah razpoložljivih lastnih sredstev omogoča občinska skupščina stanovanja prvenstveno borcem NOB, vojaškim in delovnim invalidom, ter pomaga s sredstvi prosvetnim in zdravstvenim delavcem in občanom, ki uživajo stalno občinsko podporo.

Delovne organizacije so dolžne zagotoviti primerna stanovanja prvenstveno vojaškim in delovnim invalidom ter borcem NOB, ki so zaposleni v delovni organizaciji.

42. člen

Občani po svojih samoupravnih organih — zborih stanovalcev in hišnih svetih — upravljajo stanovanjske hiše, ki niso v zasebni lastnini in tiste objekte in naprave v njihovi neposredni okolici, ki pretežno služijo njihovim stanovalcem.

Občani sami in po svojih hišnih svetih skrbijo za vzdrževanje in ureditev stanovanjskih hiš in njihove okolice po načelih smotrnega gospodarjenja in v skladu s splošnimi predpisi ter z udeležbo lastnih sredstev in sredstev hišnih svetov skrbijo za dvig stanovanjsko komunalnega standarda v stanovanjskih hišah.

Za uspešno gospodarjenje z družbenim fondom stanovanj se lahko organi samoupravljanja stanovanjskih hiš združujejo v višje oblike upravljanja ter v zvezi s tem združujejo svoja sredstva, organizirajo skupne službe in servise. Medsebojne odnose urejajo s posebno pogodbo.

C. DELO IN ZAPOSLOVANJE

43. člen

Občina skrbi za ustvarjanje pogojev, da občani lahko uveljavijo pravico do dela. To skrb izvaja zlasti z razvijanjem produkcijskih sredstev (sil) in materialne osnove za druge družbene dejavnosti.

Službo zaposlovanja delavcev v občini izvaja neposredno občinski ali medobčinski zavod za zaposlovanje delavcev. Občina ima do zavoda pravice in dolžnosti, ki so določene po splošnih predpisih.

IV. DEL: DRUŽBENE SLUŽBE IN DRUŠTVENA DEJAVNOST OBČANOV

A. SKUPNE DOLOČBE

44. člen

Zadovoljevanje skupnih potreb občanov na področju zdravstva, socialnega varstva, vzgoje in izobraževanja, kulture in prosvete, te-

lesne kulture in drugih javnih ter družbenih dejavnosti zagotavlja občina z družbenimi službami in društveno dejavnostjo občanov.

45. člen

Za delovanje družbenih služb zagotavlja občina potrebna materialna sredstva v svojem načrtu razvoja, proračunu in letnem družbenem načrtu.

Občina lahko zagotavlja potrebna sredstva tudi s pritegnitvijo sredstev delovnih organizacij na temelju prostovoljnega sodelovanja in s pritegnitvijo sredstev občanov v obliki krajevnega samoprispevka, oziroma prispevka neposrednih uporabnikov.

46. člen

Zavode in delovne organizacije, ki opravljajo družbene in javne službe, vodijo in upravljajo organi družbenega samoupravljanja.

Organe družbenega samoupravljanja sestavljajo člani, ki jih imenuje občinska skupščina, člani, ki jih izvolijo zbori volivcev, krajevne skupnosti, zastopniki družbeno-političnih organizacij ter člani, ki jih izvolijo delovni kolektivi teh služb.

Podrobnejše predpise o sestavu in delu organov družbenega samoupravljanja določajo akti, s katerimi so bili ustanovljeni zavodi in delovne organizacije in njihovi statuti.

47. člen

Razvoj posameznih družbenih in javnih služb zagotavlja občina po načrtih, ki jih sprejemajo občinska skupščina in njeni organi, ob sodelovanju zborov volivcev, krajevnih skupnosti, delovnih in družbeno-političnih organizacij in neposrednih koristnikov.

Kadar zahtevajo gospodarski razlogi ali razlogi večje strokovnosti, zlasti pa širša družbena korist, lahko ustanovi občina, skupaj z drugimi občinami ali širšimi družbeno-političnimi skupnostmi, za določena področja družbenih služb skupne medobčinske zavode.

Za take skupne zavode sklene občina z drugimi občinami ali širšimi družbeno-političnimi skupnostmi pogodbe, ki določajo način delovanja, upravljanja in financiranja.

48. člen

Da bi se zagotovila javnost in družbeni nadzor, morajo zavodi in delovne organizacije, ki opravljajo družbene in javne službe, predložiti občinski skupščini svoje delovne in finančne programe, zaključne račune in občasna poročila o delovnih problemih, občane pa na zborih volivcev seznanjati s svojimi programi dela, problemi in doseženimi uspehi.

B. ŠOLSTVO IN IZOBRAŽEVANJE

49. člen

Občani imajo ob enakih, z zakonom in tem statutom določenih pogojih, pravico pridobivati si potrebna znanja in izobrazbo na šolah in drugih izobraževalnih zavodih.

Obvezno je osemletno šolanje.

Občina zagotavlja obvezno šolanje otrok tako, da ustanavlja vzgojno-izobraževalne zavode, da gradi šolske prostore in naprave ter zagotavlja opremo in učno osebje. Občina zagotavlja mrežo vzgojno-izobraževalnih zavodov tako, da omogoči šolanje vsem šoloobveznim otrokom.

50. člen

Občina v skladu s svojimi nalogami, potrebami in materialnimi možnostmi, razvija vse oblike splošnega, strokovnega in družbenega izobraževanja ter vzgojo mladine in odraslih.

Občina pomaga tudi, da se izobrazijo tisti odrasli, ki se niso mogli redno šolati. Občina in delovne organizacije posebej skrbijo za to, da se delavci v proizvodnji in družbenih službah nenehno strokovno izpopolnjujejo in pridobivajo nova tehnična znanja.

Vzgojno in izobraževalno delo za odrasle opravljajo, razen oddelkov rednih šol, še izobraževalni centri delovnih organizacij in Delavska univerza.

51. člen

Za vsestransko in dopolnilno izobraževanje občanov deluje v občini Delavska univerza kot samostojen zavod. Ta skrbi predvsem za družbeno ekonomsko in politično izobraževanje občanov ter dopolnjuje njihovo splošno, kulturno, tehnično in strokovno izobraževanje in jih usposablja za opravljanje družbeno-političnih funkcij.

Za opravljanje tega dela zagotavlja občina Delavski univerzi sredstva iz proračuna oziroma šolskega sklada na osnovi njenega letnega programa.

52. člen

Za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter za otroke s hudimi osebnostnimi motnjami, ki se ne morejo vzgajati v rednih šolah ali rednih vzgojno izobraževalnih zavodih, ustanavlja občina, po potrebi, posebne šole ali vzgojno izobraževalne zavode oziroma jim zagotavlja šolanje v drugih šolah.

53. člen

Za razvijanje in napredovanje pedagoškega dela v šolah in vzgojno izobraževalnih zavodih, ima občina zavod za prosvetno pedagoško službo. Tak zavod ustanovi občina sama ali skupno z drugimi občinami. V primeru, da se ustanovi skupen zavod za prosvetno pedagoško službo za več občin, občina tak zavod sofinancira v sorazmerju z opravljenim delom na šolah in vzgojno-izobraževalnih zavodih v občini.

Način sofinanciranja se uredi pogodbeno z vsemi soustanovitelji.

54. člen

Sole in drugi izobraževalni ter vzgojni zavodi so samostojne delovne organizacije družbenih služb, ki jih upravljajo organi družbenega upravljanja. Vsak zavod ima svoj statut, s katerim določi svoje naloge, notranjo organizacijo dela in delitev dohodka. Poleg organov družbenega upravljanja v teh zavodih, se izvolijo in delujejo še organi

upravljanja, ki jih volijo samo člani kolektiva zavoda. V upravljanju in delovanju šol in drugih vzgojno-izobraževalnih zavodov sodelujejo neposredno tudi občani, kot člani solskih odborov, razrednih svetov staršev in v drugih oblikah.

55. člen

Sredstva za vzgojno izobraževalno delo šol in drugih zavodov, se zagotavljajo v skladu za šolstvo. Sredstva se zagotove skladu vsako leto z družbenim načrtom in proračunom občine.

Šolski sklad upravlja in vodi upravni odbor kot organ družbenega upravljanja. Šolski sklad ima svoja pravila, odnosno poslovnik.

56. člen

Občina, kakor tudi delovne organizacije in druge službe, skrbijo za šolanje in strokovno izpopolnjevanje svojih potrebnih kadrov. To skrb uresničujejo z dodeljevanjem štipendij ali posoji' za študij ali strokovno izpopolnjevanje.

Štipendije se podeljujejo le na podlagi javnega razpisa. Za štipendije se lahko poteguje vsak, ki izpolnjuje razpisane pogoje. Štipendije, odnosno posojila za študij in za strokovno izpopolnjevanje, se podeljujejo na osnovi programov potreb po strokovnih kadrih, ki jih izdelajo občinska skupščina in delovne organizacije.

C. VZGOJA IN VARSTVO OTROK

57. člen

Za vsestranski in uspešen razvoj in vzgojo otrok in kot pomoč zaposlenim staršem, se organizira v občini vzgoja in varstvo otrok in mladine.

V ta namen ustanavljajo krajevne skupnosti in delovne organizacije vzgojno varstvene ustanove, ki so samostojne delovne organizacije družbenih služb in se vodijo po načelu družbenega upravljanja.

Varstvo šolskih otrok se organizira tudi v okviru šole.

Sredstva za delovanje vzgojno varstvenih ustanov in kritje stroškov varstva otrok, prispevajo starši in občina. Občinska skupščina z vsakoletnim družbenim planom določi, koliko in kako se plača del stroškov za varstvo otrok, predvsem tistih staršev, ki niso zmožni plačati celotnih stroškov varstva.

58. člen

Občina zagotavlja urejeno vzgojo in varstvo otrok z izgradnjo in razvijanjem omrežja vzgojno varstvenih ustanov tako, da omogoča čim večjemu številu otrok občasno ali stalno vzgojo in varstvo.

Občina razvija tudi izvenšolsko dejavnost in rekreacijo otrok in mladine s tem, da zagotavlja del sredstev za delovanje otroških in mladinskih centrov v krajevnih skupnostih (pionirskih domov, sob, igrišč) in za organizacijo dnevnih in počitniških letovanj.

D. ZDRAVSTVENO VARSTVO

59. člen

Da bi zagotovila zdravstveno varstvo vsakemu občanu, skrbi občina za napredek zdravstvenega varstva in za izboljšanje higienskih razmer

s tem, da ustanavlja ustrezne zdravstvene zavode in službe, izdaja in nadzoruje ukrepe za izboljšanje delovanja teh služb, podpira šolanje in strokovno izpopolnjevanje zdravstvenih delavcev, zagotavlja materialna sredstva za splošne preventivne ukrepe in za zdravljenje občanov, ki so pod posebnim varstvom občine. Posebno skrb posveča občina delovanju preventivne zdravstvene službe, zagotavljanju higienskih razmer za delo in življenje občanov in ugodnim zdravstvenim pogojem matere in otroka ter zdravemu razvoju otrok in mladine.

60. člen

Za izboljšanje splošnega zdravstvenega varstva občanov, preprečevanja in odkrivanja obolenj, razvija in izvaja občina preventivno zdravstveno varstvo zlasti s tem, da:

- izdaja in izvaja splošne higienske predpise in ukrepe v vseh javnih prostorih in na javnih krajih,
- izvaja higiensko nadzorstvo nad živili, pitno vodo, odpadnimi vodami in snovmi, skrbi za asanacijo zemljišč in ozračja,
- skrbi za odkrivanje nalezljivih in množičnih obolenj, z organizacijo splošnih pregledov občanov (fluorografiranje), izvaja in predpiše ukrepe za zatiranje nalezljivih bolezni,
- skrbi in organizira razne oblike počitka in krepitve zdravja otrok, mladine in občanov, organizira in izvaja zdravstveno vzgojo in prosvetljevanje.

Posebno skrb posveča občina preventivnemu zdravstvenemu varstvu otrok in šolske mladine. Pri tem neposredno sodelujejo šole, vzgojnovarstveni zavodi, krajevne skupnosti in organizacije rdečega križa.

61. člen

Zdravstveno službo v občini opravljajo zdravstveni zavodi. Zdravstveni zavodi so samostojne delovne organizacije družbenih služb, ki jih vodijo organi družbenega upravljanja in samoupravljanja, v katerih, poleg članov kolektiva, sodelujejo tudi občani. V občini opravljajo zdravstveno službo zlasti zdravstveni domovi s svojimi ambulantami in postajami, dispanzerji in lekarne.

Za koordinacijo, strokovno usmerjanje in nadzor dela zdravstvenih zavodov, se v občini ali za več občin skupaj, ustanovi zdravstveni center, ki je poseben strokovni organ občine.

62. člen

V zdravstvenih zavodih, na območju občine, je občanom zagotovljeno naslednje zdravstveno varstvo:

- osnovna zdravstvena pomoč v ordinacijah splošne prakse v zdravstvenih domovih in obratnih ambulantah, obiski zdravnikov na domu in strokovna bolniška nega na domu,
- specialistično zdravljenje v zdravstvenih zavodih na območju občine ali drugih, ustreznih zdravstvenih zavodih,
- zobozdravstvena pomoč,
- zdravstveno varstvo in pomoč za žene-matere, otroke in šolsko mladino v dispanzerjih, posvetovalnicah in ambulantah.

63. člen

Zdravstveno varstvo in uresničevanje drugih pravic v primerih bolezni, zmanjšanja ali izgube delovne zmožnosti, se zagotavljajo s sred-

stvi socialnega zavarovanja občanov. S sredstvi in službo socialnega zavarovanja upravljajo in gospodarijo zavarovanci sami po komunalni skupnosti socialnega zavarovanja.

Komunalno skupnost socialnega zavarovanja ustanovi občinska skupščina za območje občine ali skupaj z drugimi občinami.

64. člen

Sredstva za socialno zavarovanje se zagotovijo s prispevki zavezancev socialnega zavarovanja. Stopnje prispevkov določa skupščina komunalne skupnosti socialnega zavarovanja v soglasju z občinsko skupščino.

Razmerja med službo socialnega zavarovanja in zdravstvenimi zavodi se urejajo z medsebojnimi pogodbami.

Občinska skupščina opravlja družbeno nadzorstvo nad poslovanjem komunalnih skupnosti in zavodov za socialno zavarovanje. Leti so dolžni letno poročati občinski skupščini o svojem delu o tem, kako se priznavajo pravice zavarovanim osebam in o poslovanju svojih skladov.

E. SOCIALNO IN INVALIDSKO VARSTVO

65. člen

Služba socialnega in invalidskega varstva v občini obsega skrb za odstranjevanje vzrokov in pojavov, ki povzročajo posamezne socialne probleme, neposredno pomoč socialno ogroženim osebam, skrb za vojaške vojne in delovne invalide, žrtve fašističnega nasilja in borbe NOB ter njihove družine, skrb za stare in onemogle in defektne osebe.

To službo opravljajo organi občinske skupščine in občinske uprave, socialni zavodi in ustanove, delovne organizacije in krajevne skupnosti.

Socialno varstvo izvršujejo neposredno predvsem delovne organizacije in krajevne skupnosti tako, da obravnavajo in rešujejo socialne probleme in organizirajo socialne službe v svojih organizacijah in skupnostih.

66. člen

Zaradi uspešnejšega dela na področju socialne preventive in nudenja neposredne pomoči socialno ogroženim in prizadetim osebam imajo krajevne skupnosti posebne organe, ki dajejo zavodom in organom socialnega varstva predloge za reševanje socialnih problemov in soddločajo pri dajanju neposredne pomoči socialno ogroženim občanom.

Za izvrševanje neposredne pomoči socialno prizadetim občanom zagotovi občinska skupščina, z vsakoletnim proračunom, sredstva krajevnim skupnostim.

67. člen

Za strokovno opravljanje nalog preventivnega in kurativnega socialnega varstva, ima občina zavod za socialno delo. Za delovanje zavoda, zagotovi občinska skupščina potrebna sredstva na osnovi obsega dela in letnega programa zavoda.

68. člen

Posebno skrb posveća občina borcev NOB in žrtvam fašističnega nasilja in njihovim družinam, predvsem otrokom, kakor tudi otrokom po vojni umrlih borcev in vojaških vojni invalidov, ki brez lastne krivde ne dosegajo povprečnega standarda v občini. Otrokom se zagotavlja prednost pri dodeljevanju štipendije in pri vključevanju v srednje in višje šole.

Delovne organizacije so dolžne omogočiti svojim članom, borcev NOB, vojaških vojni invalidov in žrtvam fašističnega nasilja, da uspešno rešujejo svoje osnovne življenjske pogoje, kakor tudi vojaškim in delovnim invalidom primerno zaposlitev.

69. člen

Občanom, ki niso sposobni za delo in nimajo za preživljanje potrebnih sredstev, zagotavlja občina posebno pomoč.

Posebno varstvo zagotavlja občina tudi mladoletnikom, za katere ne skrbijo starši in drugim občanom, ki niso zmožni, da bi sami skrbeli zase, za svoje pravice in za varstvo svojih koristi.

Pogoje za dajanje take pomoči in varstva, določi občinska skupščina s posebnim predpisom.

F. PROSVETNO KULTURNA DEJAVNOST

70. člen

Občina ustvarja pogoje za delovanje in razvijanje prosvetnih in kulturnih dejavnosti ter za zadovoljevanje kulturnih in umetniških potreb občanov.

Prosvetno kulturna dejavnost se razvija in uveljavlja v kulturno-prosvetnih društvih, Svobodah, sekcijah in krajevnih družbenih centrih. Zato občina podpira in pomaga kulturno prosvetnim društvom in organizacijam pri izvrševanju njihovih nalog z zagotavljanjem potrebnih sredstev.

Poleg tega občina skrbi za ustanavljanje in delovanje kulturno-prosvetnih ustanov kot so knjižnice, čitalnice, gledališča, muzeji, kinematografi itd.

71. člen

Vsa sredstva, potrebna za delovanje in razvijanje kulturno-prosvetne dejavnosti, določa občinska skupščina v svojih letnih in večletnih družbenih načrtih in proračunih.

Sredstva se dajejo predvsem tistim organizacijam in društvom, ki prevzemajo izvajanje določenega programa.

Prosvetno kulturno dejavnost v občini povezuje in strokovno usmerja občinski kulturno-prosvetni svet. Ta izdeluje programe dela in razvoja kulturno-prosvetne dejavnosti v občini, pomaga društvom, delovnim organizacijam in ustanovam pri izvrševanju njihovih nalog in skrbi za prirejanje raznih kulturno-prosvetnih manifestacij, proslav, razstav, prireditev in drugih oblik kulturno-prosvetne dejavnosti.

72. člen

Vsi objekti in naprave za kulturno-prosvetno dejavnost so družbena lastnina in se vzdržujejo iz družbenih sredstev.

Z objekti in napravami za kulturno-prosvetno dejavnost upravlja jo krajevne skupnosti v sodelovanju kulturno-prosvetnih društev in organizacij. V ta namen jim občinska skupščina zagotavlja potrebna sredstva.

Občina v okviru svojih materialnih možnosti sama ali v sodelovanju z občani, delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi, gradi nove objekte za kulturno-prosvetno dejavnost.

Posebej podpira občina gradnjo in urejevanje domov krajevnih skupnosti in krajevnih družbenih centrov v krajevnih skupnostih.

73. člen

Občina skrbi za varstvo kulturno zgodovinskih, etnografskih, arheoloških in drugih dokumentov in spomenikov, posebno pa za dokumente in spomenike iz NOB na svojem območju.

Zato zagotavlja potrebna sredstva, da se ti spomeniki ohranijo in da se z njimi spozna čim širši krog občanov, zlasti mladine.

74. člen

Občinska skupščina materialno vsestransko podpira glasbeno vzgojo. V ta namen obstoja glasbena šola kot samostojni vzgojno-izobraževalni zavod, ki ga vodi in upravlja organ družbenega upravljanja. Občina zagotavlja glasbeni šoli sredstva za njeno osnovno dejavnost.

Ljudska knjižnica Bežigrad je matična knjižnica v občini. Njena naloga je razvijati področne knjižnice v krajevnih družbenih centrih, šolah, delovnih organizacijah itd. V ta namen ji občina zagotavlja sredstva za njeno osnovno dejavnost.

6. TELESNA IN TEHNIČNA VZGOJA TER REKREACIJA

75. člen

Občani, zlasti mladina, razvijajo in uveljavljajo telesno in tehnično vzgojno dejavnost, razvedrilo in rekreacijo v telesno vzgojnih društvih in klubih, šolah in ostalih mladinskih in drugih organizacijah (taborniki, počitniška zveza itd.).

Zato občina, skrbi za zdrav razvoj telesnih in umskih sposobnosti občanov ter za njihovo razvedrilo, podpira in pomaga društvom in organizacijam pri izvrševanju njihovih nalog tako, da zagotavlja v okviru materialnih možnosti, sredstva za njihovo delovanje.

Sredstva se dajejo predvsem tistim organizacijam in društvom, ki prevzemajo izvajanje določenega programa.

76. člen

Telesno-vzgojno dejavnost v občini povezuje in strokovno usmerja občinska zveza za telesno vzgojo. Ta izdeluje programe dela in razvoja telesno-vzgojne dejavnosti v občini, strokovno pomaga društvom, delovnim organizacijam in ustanovam pri razvijanju telesne vzgoje njihovih delavcev in skrbi za prirejanje raznih telesno-vzgojnih manifestacij in prireditev.

77. člen

Občina sama ali skupaj z drugimi občinami na območju mesta Ljubljana in mestnim svetom ter delovnimi organizacijami, gradi in

vzdržuje objekte za telesno vzgojo in rekreacijo občanov. Ti objekti se grade po programu glede na potrebe v občini in mestu Ljubljani tako, da služijo čim večjemu številu občanov.

V. DEL: SAMOUPRAVLJANJE V OBČINI

78. člen

Občani uresničujejo pravico samoupravljanja v občini neposredno in posredno po za to izvoljenih organih.

Neposredno uresničujejo občani pravico samoupravljanja na zborih volivcev, v krajevnih skupnostih, z referendumom in z drugimi oblikami neposrednega odločanja v zadevah občine.

Posredno uresničujejo občani pravico samoupravljanja po organih samoupravljanja v delovnih in drugih organizacijah in po občinski skupščini in njenih organih.

I. POGLAVJE: NEPOSREDNO SAMOUPRAVLJANJE OBČANOV

A. ZBORI VOLIVCEV

79. člen

Na zborih volivcev obravnavajo občani in člani delovnih organizacij o vprašanjih, ki imajo splošen pomen za njihovo življenje in delo in sodelujejo pri reševanju zadev, ki so neposrednega pomena za občino in tudi s širšo družbeno-politično skupnost.

Poleg tega občani in člani delovnih organizacij na zborih volivcev opravljajo volivne funkcije, ki so določene z ustavo ali z zakonom ter neposredno odločajo o vprašanjih, ki so določena z zakonom ali s tem statutom.

80. člen

Zbore volivcev sestavljajo občani določenega območja občine oziroma člani določenih delovnih organizacij.

Območja posameznih zborov volivcev določi občinska skupščina.

81. člen

Občinska skupščina mora dati zborom volivcev obvezno v obravnavo:

- statut občine,
- programe razvoja posameznih področij družbenih dejavnosti,
- urbanistični načrt občine,
- poročila o delu občinske skupščine in njenih organov,

— uvedbo obveznih prispevkov iz osebnega dohodka občanov.

Občinska skupščina lahko predloži v razpravo in sklepanje zborom volivcev tudi druge zadeve.

82. člen

Zbori volivcev se sklicujejo praviloma za območja volivnih enot, odnosno delovnih organizacij, sklicatelj pa lahko odloči, da je zbor volivcev za več volivnih enot, odnosno več delovnih organizacij skupaj.

Zbor volivcev lahko skliče občinska skupščina ali njen predsednik, svet krajevne skupnosti in občinska ali krajevna organizacija SZDL. Zbor volivcev se mora tudi sklicati na zahtevo 5 odstotkov volivcev volivne enote.

Zbor volivcev, članov delovnih organizacij, lahko skliče tudi sindikalna organizacija ter organi samoupravljanja delovne organizacije.

83. člen

Zbor volivcev vodi stalno delovno predsedstvo, ki ga sestavljajo predsednik in dva člana. Mandatna doba delovnega predsedstva je 2 leti.

84. člen

Zbori volivcev sklepajo veljavno, če je navzočih najmanj 10 odstotkov volivcev z območja, za katerega je bil zbor sklican.

Glasovanje na zborih je javno.

Na zborih volivcev se sprejemajo priporočila, predlogi in sklepi, in sicer z večino glasov navzočih volivcev.

Delo zbora volivcev in način glasovanja, ureja poslovnik zborov volivcev, ki ga sprejme občinska skupščina.

85. člen

Sklepe in predloge zborov volivcev morajo obravnavati občinska skupščina ali njeni sveti. O sprejetih stališčih in odločitvah morajo volivce obvestiti.

Če se večina zborov volivcev veljavno izreče za določeno rešitev neke zadeve, občinska skupščina zadeve ne sme rešiti v nasprotju z izrečenim mnenjem zborov volivcev, če zadeve prej ne predloži zborom volivcev s temeljito obrazložitvijo.

Prav tako ne more občinska skupščina sprejeti akta ali izvršiti ukrepa, pomembnega za območje cele občine, če se je zoper njega izreklo več kot polovica zborov volivcev.

86. člen

Odborniki občinske skupščine, izvoljeni na območju zbora volivcev, morajo zboru redno poročati o svojem delu in o delu občinske skupščine in njenih organov.

Prav tako morajo odborniki odgovoriti ali posredovati odgovore na vprašanja, ki jih občani postavljajo na zborih volivcev.

87. člen

Organi družbenega upravljanja na območju občine morajo zborom poročati o svojem delu in dati potrebna pojasnila, če to zbori volivcev zahtevajo. Prav tako se morajo predstavniki organov družbene samoupravljanja ali organizacije, ki opravljajo zadeve javnega pomena na območju občine, udeležiti zborov volivcev, kadar se obravnavajo na zborih vprašanja njihovega področja in dati volivcem po potrebna pojasnila, če volivci to zahtevajo.

B. REFERENDUM

88. člen

Na referendumu občani neposredno odločajo o skupnih vprašanjih, ki imajo pomen za posamezno območje občine ali za občino kot celoto.

Referendum se lahko opravi zato, da se občani izjasnijo o predlogu odloka ali sklepa vnaprej, še preden ga je občinska skupščina sprejela ali pa zato, da potrdijo ali razveljavijo odlok ali sklep, ki ga je občinska skupščina že sprejela.

89. člen

Referendum se mora razpisati, če tako določa zakon, če tako sklene občinska skupščina, če to zahteva večina zborov volivcev z območja, za katerega naj se referendum opravi ali če to predlaga občinska organizacija SZDL.

Referendum razpiše občinska skupščina.

90. člen

Na referendumu se izrečejo občani o postavljenih vprašanjih neposredno s tajnim glasovanjem. Glasuje se z glasovnicami. Na glasovnici mora biti vprašanje, o katerem se glasuje postavljeno tako, da volivci lahko odgovarjajo z »za« ali »proti«.

Na referendumu glasujejo občani, ki imajo splošno volivno pravico.

91. člen

Referendum vodi 5-članska komisija, ki jo imenuje občinska skupščina.

Referendum se izvede po določilih zakona o volitvah odbornikov občinske skupščine.

C. KRAJEVNE SKUPNOSTI

92. člen

V krajevni skupnosti, kot samoupravni skupnosti občanov, uresničujejo občani samoupravljanje na področju dejavnosti, s katerimi se

neposredno zadovoljujejo vsakodnevne potrebe delovnih ljudi in njihovih družin ter omogoča vsestranski razvoj območja skupnosti.

93. člen

Krajevno skupnost ustanavljajo občani na zborih volivcev za območje dela mesta, naselja, za več naselij ali vasi skupaj, ki predstavljajo urbanistično in komunalno celoto in omogočajo uresničevanje njihovih skupnih interesov.

Za ustanovitev krajevne skupnosti in določitev njenega območja, dá soglasje občinska skupščina.

Krajevna skupnost je pravna oseba.

94. člen

Krajevno skupnost upravljajo občani, ki prebivajo na območju krajevne skupnosti, in sicer neposredno na zborih volivcev in po svojih izvoljenih organih.

Občani na zborih volivcev izvolijo kot organ, svet krajevne skupnosti. Število članov sveta in njihovo mandatno dobo določa statut krajevne skupnosti.

95. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut. Statut sprejme svet krajevne skupnosti potem, ko so ga obravnavali zbori volivcev, potrdi pa ga občinska skupščina.

Statut krajevne skupnosti, določa območje krajevne skupnosti njeno organizacijo, organe in njihove pravice ter dolžnosti, način ustanavljanja servisov, delovnih organizacij in ustanov ter medsebojna razmerja, organizacijo in delo poravnalnih svetov, razmerja krajevne skupnosti do bivših svetov na svojem območju in druga vprašanja v zvezi z delom krajevne skupnosti.

S svojim statutom mora krajevna skupnost zagotoviti delavcem, ki so zaposleni v njeni upravi, servisih, delavnicah in ustanovah, izvrševanje samoupravnih pravic v zadevah njihove notranje organizacije, delovnih razmerij in delitve osebnega dohodka.

96. člen

Krajevna skupnost izvaja poleg nalog, ki so določene v njenem statutu tudi naloge, ki jih ji je prepustila v reševanje občinska skupščina s posebnim predpisom.

Prenos takih nalog pa lahko opravi občinska skupščina samo v soglasju s svetom krajevne skupnosti in če krajevni skupnosti zagotovi sredstva za opravljanje teh nalog.

97. člen

Občani imajo v okviru pravic in dolžnosti svoje krajevne skupnosti zlasti še:

- pravico uvesti krajevni samoprispevek v delu ali denarju, kadar se za to izjasni večina občanov z referendumom ali pisмено izjavo,

- imenovati predstavnike v organe družbenega upravljanja na področju krajevnne skupnosti in občine,
- upravljati z družbenim premoženjem na območju krajevnne skupnosti, ki ga jim je prepustila v upravljanje občinska skupščina.

98. člen

Krajevna skupnost opravlja svoje naloge s sredstvi, ki jih dobi:

- iz proračuna in skladov občine,
- iz lastne dejavnosti,
- od delovnih organizacij,
- kot posojila,
- s samoprispevkom občanov,
- iz drugih dohodkov.

99. člen

Občinska skupščina daje krajevnim skupnostim sredstva iz svojega proračuna za opravljanje rednega poslovanja organov krajevnih skupnosti, na osnovi njihovih stvarnih potreb, določenih v soglasju z občinsko skupščino.

Poleg tega daje občinska skupščina sredstva iz svojega proračuna ali družbenih skladov krajevnim skupnostim namensko, za polno ali delno financiranje določenega programa krajevnne skupnosti ali za pospeševanje komunalnega in gospodarskega razvoja na področju krajevnne skupnosti. Ta sredstva daje občinska skupščina v skladu s svojimi materialnimi možnostmi in ob upoštevanju programa razvoja celotne občine.

Vsa sredstva, ki jih občina daje krajevnim skupnostim, se določijo v vsakoletnem družbenem načrtu in proračunu na osnovi stvarnih potreb in letnih programov krajevnih skupnosti.

Občinska skupščina tudi omogoča krajevnim skupnostim uporabo sredstev družbenih skladov za posojila in kredite, ki služijo nadaljnjemu razvoju in rednemu delovanju njihovih servisov ter delovnih organizacij

100. člen

Krajevna skupnost razpolaga s svojimi sredstvi samostojno in jih z letnim finančnim načrtom razporeja glede na potrebe skupnosti. Finančni načrt krajevnne skupnosti sprejme svet krajevnne skupnosti potem, ko so ga obravnavali občani na zborih volivcev.

101. člen

Krajevne skupnosti imajo koordinacijski odbor posvetovalnega značaja. Sestavljajo ga predsedniki in tajniki vseh krajevnih skupnosti na področju občine. Ta odbor ima predsednika in tajnika, ki se volita izmed članov odbora za dobo 2 let.

102. člen

Naloga koordinacijskega odbora je izmenjavati delovne in organizacijske izkušnje krajevnih skupnosti, izvajanje večjih skupnih akcij v korist krajevnih skupnosti, sporazumevanje o ustanavljanju skupnih služb in skupnih uslužnostnih obratov. Poleg tega priporoča tudi razdelitev namenskih sredstev, ki jih daje občinska skupščina. Njihova posebna naloga je tudi sporazumevanje o predlogih za člane svetov občinske skupščine.

103. člen

Sklepi koordinacijskega odbora so samo priporočila krajevnim skupnostim, ki pa stopijo v veljavo, ko jih krajevne skupnosti sprejmejo. Koordinacijski odbor krajevnih skupnosti zastopa pred upravnimi in drugimi organi krajevne skupnosti, po njihovih pooblastih.

D. ZBORI STANOVALCEV IN HIŠNI SVETI

104. člen

Zbor stanovalcev sestavljajo vsi polnoletni stanovalci stanovanjske hiše.

Zbor stanovalcev opravlja zlasti te-le zadeve:

- voli hišni svet,
- odpokliče člana hišnega sveta, ki ne opravlja ali ne opravlja v redu te dolžnosti,
- predpiše natančnejša pravila o izvrševanju hišnega reda.
- sklepa o rednem predračunu dohodkov in izdatkov stanovanjske hiše ter o najemanju posojil,
- obravnava splošno poročilo o poslovanju hišnega sveta in sklepa o njem.
- sprejema sklepe in daje mnenja o vprašanih v zvezi s stanovanjsko hišo, ki mu jih predloži hišni svet.

105. člen

Hišni sveti so organi družbenega samoupravljanja stanovanjskih hiš, ki niso zasebna lastnina. Izvolijo jih starovalci hiše na zborih stanovalcev za dobo dveh let. Za svoje delo so odgovorni zboru stanovalcev, kateremu so dolžni dajati poročila o svojem delu in uporabi sredstev.

106. člen

Hišni sveti opravlja zlasti te-le zadeve:

- skrbijo za tekoče vzdrževanje hiš, skupnih prostorov ter za to, da se vzdržujejo posamezna stanovanja v dobrem stanju,
- odločajo v mejah lastnega načrta o popravilih in prezidavah,

- odločajo o uporabi skladov hiše,
- skrbijo za redno pobiranje in delitev stanarine v skladu z obstoječimi predpisi,
- sklepajo stanovanjske pogodbe in pogodbe o najemu poslovnih prostorov,
- sklepajo s servisi pogodbe o opravljanju posameznih del,
- sklepajo in odpovedujejo delovne pogodbe s hišniki in hišnimi upravitelji ter nadzorujejo njihovo delo,
- opravljajo druge zadeve, ki jim jih nalagajo predpisi v zvezi z upravljanjem in vzdrževanjem hiše.

II. POGLAVJE: ORGANIZACIJA IN DELO OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

A. ORGANIZACIJA IN DELO OBČINSKE SKUPŠČINE

107. člen

Občinska skupščina je najvišji organ oblasti in družbenega samoupravljanja v mejah pravic in dolžnosti občine.

Občinsko skupščino sestavljata občinski zbor in zbor delovnih skupnosti.

Občinski zbor in zbor delovnih skupnosti imata vsak po 35 odbor-
nikov.

108. člen

Odbornike občinskega zbora volijo neposredno občani, odbornike zbora delovnih skupnosti pa delovni ljudje, ki so na območju občine zaposleni v delovnih organizacijah, kmetje, ki so člani zadruge ali kakšne druge delovne organizacije, delovni ljudje, zaposleni v državnih organih, društvih in družbeno-političnih organizacijah ter drugi občani, ki delajo v občini in je zanje tako določeno z zakonom.

Za odbornika občinskega zbora je lahko izvoljen vsak občan, ki ima volivno pravico, za odbornika zbora delovnih skupnosti pa vsak delovni človek, ki ima pravico voliti odbornike tega zbora, kakor tudi član organa upravljanja delovne organizacije, oziroma delovne skupnosti, član organov upravljanja združenja delovnih organizacij ter funkcionar sindikata ali družbeno-političnih organizacij v občini.

109. člen

Mandat odbor-
nikov občinske skupščine traja 4 leta.

Vsako drugo leto se na novo izvoli polovica odbor-
nikov občinske skupščine.

110. člen

Občinska skupščina odloča o temeljnih vprašanjih, ki imajo pomen za politično, gospodarsko in kulturno življenje ter za družbeni razvoj, sprejema predpise, družbene plane, proračune in druge splošne akte, voli funkcionarje in obravnava stanje in splošno problematiko na vseh področjih, za urejanje katerih je pristojna občina.

Te naloge občinska skupščina izvršuje na svojih zasedanjih, po svojih svetih, komisijah ter po organih občinske uprave.

Na sejah voli občinska skupščina svoje organe, sprejema statut občine, načrt razvoja občine in letni družbeni plan, občinski proračun, urbanistični načrt, program razvoja posameznih dejavnosti, ustanavlja delovne organizacije in odloča o njihovem prenehanju, sprejema odloke in druge svoje predpise ter opravlja zadeve splošnega pomena za občino, za katere tako določa zakon ali ta statut.

111. člen

Zasedanja občinske skupščine so javna.

Občinska skupščina lahko povabi na svoje seje, zaradi sodelovanja v razpravi, posamezne občane in zastopnike delovnih organizacij, krajevnih skupnosti ter družbeno-političnih organizacij, če sodi, da bi njihovo sodelovanje utegnilo koristiti pri razpravljanju in odločanju v posameznih zadevah.

Občinska skupščina mora poklicati na sejo predstavnike delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in družbeno-političnih organizacij, kadar obravnava delo oziroma posamezno vprašanje z njihovega področja, če gre za njihove samoupravne pravice.

Občinska skupščina lahko zaradi obravnavanja vprašanj iz posameznih področij sklicuje tudi posvetovanja, na katera vabi zastopnike zainteresiranih organov družbenega in delavskega samoupravljanja, družbeno-političnih organizacij in občane.

112. člen

Oba zbora občinske skupščine delata in odločata praviloma skupno.

Vsak zbor občinske skupščine lahko sklene, da bo ločeno deloval in odločal o posameznih vprašanjih iz delovnega področja skupščine.

Vsak zbor občinske skupščine obravnava in odloča ločeno tudi o vprašanjih, glede katerih tako določa zakon ali če to zahteva najmanj 1/3 odbornikov posameznih zborov.

113. člen

Občinska skupščina v mejah svojih pristojnosti samostojno odloča o vseh vprašanjih splošnega pomena za občino, zlasti pa:

- sprejme statut občine in njegove spremembe,
- sprejema odloke in druge splošne predpise,
- sprejema program družbenega razvoja občine, občinski proračun in zaključni račun, opravlja družbeni nadzor, nadzor nad zakonitostjo dela delovnih organizacij, zavodov in organizacij s področja javnih in družbenih služb ter drugimi organizacijami in nad izkoriščanjem družbenih sredstev ter razdeljevanju dohodkov,
- sprejema resolucije in daje priporočila za delo organov družbenega samoupravljanja na območju občine, za delo delovnih organizacij in za delo zavodov in organizacij na področju družbenih in javnih služb,
- voli in razrešuje predsednika občinske skupščine, podpredsednika, imenuje člane svetov, komisij in drugih organov skupščine,
- sprejema urbanistični načrt občine in njenih naselij,
- sklepa o najetju občinskih posojil in o prevzemu poroštva za posojila delovnim in drugim organizacijam,
- sklepa o razpolaganju z družbenim premoženjem, ki ga upravlja občina,
- odloča o ustanovitvi, združevanju in prenehanju delovnih organizacij in družbenih skladov,

— daje soglasje k ustanovitvi krajevnih skupnosti in potrjuje njihove statute,

— sklepa o razpisu občinskega referendumu,

— sklepa o višini nagrad za predsednika in podpredsednika občinske skupščine, članom svetov, komisij in drugih organov občinske skupščine,

— voli sodnike občinskih sodišč, sodnike za prekrške, imenuje tajnika občinske skupščine, načelnike temeljnih upravnih organov, daje soglasje k imenovanju direktorjev delovnih organizacij in imenuje direktorje zavodov ter opravlja še druga imenovanja na podlagi obstoječih predpisov,

— opravlja še druge naloge iz svoje pristojnosti in na podlagi tega statuta.

114. člen

Občinska skupščina lahko posamezna opravila iz svoje pristojnosti prenese na svoje svete in komisije ter druge organe, ne more pa prenesti tistih svojih opravil, glede katerih je izrecno v zakonu ali s tem statutom določeno, da o njih odloča le skupščina.

115. člen

Poslovanje občinske skupščine, način sprejemanja njenih aktov ter delo organov, ki jih ima občinska skupščina, se uredijo s poslovniki, ki jih sprejema občinska skupščina.

116. člen

Dolžnost odbornika občinske skupščine je častna dolžnost.

Odborniki občinske skupščine imajo pravice in dolžnost, ki jih določajo ustave, zakoni in ta statut ter poslovnik skupščine.

Odborniki občinske skupščine so za svoje delo odgovorni svojim volivcem in občinski skupščini.

117. člen

Volivci lahko odpokličejo odbornika občinske skupščine pred pretekom mandatne dobe, za katero je izvoljen, zaradi njegove nedelavnosti ali zaradi izgube moralno-političnih kvalitet za delo odbornika.

118. člen

Odborniki občinske skupščine so dolžni sodelovati z občani in krajevno skupnostjo, delovnimi organizacijami svojega volivnega območja ter jih seznanjati s svojim delom v skupščini ter o delovanju skupščine in njenih odločitvah, skupščini pa sporočati mnenja in predloge občanov, krajeve skupnosti, odnosno članov delovnih organizacij ter zastopati njihove interese.

To sodelovanje z občani, odnosno člani delovnih organizacij, dosega odborniki občinske skupščine z neposredno udeležbo in sodelovanjem na zborih volivcev, z rednim sodelovanjem z organi krajevnih skupnosti in delavskega samoupravljanja v delovnih organizacijah ter družbeno-političnimi organizacijami.

119. člen

Odborniki imajo pravico postaviti občinski skupščini, odnosno njemu predsedniku vprašanja ter zahtevati pojasnila o zadevah iz pri-

stojnosti skupščine in njenih organov. Na postavljena vprašanja morajo odborniki skupščine dobiti odgovor takoj, najkasneje pa na prihodnji seji občinske skupščine.

120. člen

Odbornik občinske skupščine ne sme biti klican na odgovornost, ne sme se mu odvzeti prostosti in tudi ne sme biti kaznovan zaradi glasovanja ali za izraženo mnenje, ko opravlja dolžnosti odbornika občinske skupščine.

Za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ni dovoljeno odborniku občinske skupščine, brez privolitve njegovega zbora, odvzeti prostost in začeti kazenski postopek. Če zbor ni zbran, dá privolitev zanj mandatno imunitetna komisija zbora. V tem primeru tako privolitev pozneje potrdi zbor skupščine, kateremu odbornik pripada. Privolitev pa ni potrebna, če gre za kaznivo dejanje, za katero je preiskovalni zapor obvezen, če je bil odbornik občinske skupščine založen pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zavora, daljša od enega leta ali hujša kazen.

B. PREDSEDNIK OBČINSKE SKUPŠČINE

121. člen

Občinska skupščina izvoli izmed sebe predsednika na podlagi posamičnih kandidatur, ki jih vloži najmanj 10 odbornikov skupščine.

Volitve predsednika skupščine so tajne.

Izvoljen je tisti kandidat, za katerega je glasovalo več kot polovica vseh odbornikov skupščine.

122. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja občinsko skupščino ter zastopa občino kot pravno osebo.

Predsednik je za svoje delo odgovoren občinski skupščini.

123. člen

Predsednik sklicuje in vodi seje občinske skupščine, skrbi za izvrševanje sklepov občinske skupščine ter vsklajuje delo njihovih organov ter delo teh organov z delom drugih organov v občini in opravlja druge zadeve, ki so mu dane v pristojnost s statutom ali mu jih določi občinska skupščina ali so mu določene po kakšnem drugem predpisu.

124. člen

Predsednik občinske skupščine je dolžan sklicovati delovne sestanke predsednikov vseh ali nekaterih svetov občinske skupščine, kadar se obravnava program razvoja občine ali zadeve, ki so skupne več svetom, da se doseže skladnost njihovih gledišč in predlogov. Na teh sestankih sodelujejo tudi tajnik občinske skupščine, po potrebi pa so nanje vabljeni tudi predstavniki drugih organov ali organizacij v občini.

125. člen

Predsednik lahko zahteva od komisije .li sveta občinske skupščine, naj postavi na dnevni red svoje seje posamezne zadeve iz svojega področja. Komisija oziroma svet mora takšna vprašanja obravnavati in o njih sklepati.

Predsednik ima pravico v nujnih primerih sklicati sejo sveta, če je predsednik sveta odsoten ali če seje na njegovo zahtevo predsednik sveta ne skliče.

Predlog za dnevni red dá v takšnem primeru predsednik občinske skupščine.

126. člen

Ce misli predsednik, da kakšen predpis ali drugi sklep sveta, ki je bil sprejet izven upravnega postopka rasprotuje zakonu, sporoči to predsedniku sveta z zahtevo, da naj svet predpis oziroma sklep, ponovno obravnava. Če vztraja svet pri svojem stališču, predsednik zadrži izvršitev predpisa oziroma sklepa in predloži splošno zadevo občinski skupščini, da o njej odloči na prvi prihodnji seji.

127. člen

Predsednik lahko zahteva od tajnika občinske skupščine da mu poroča o administrativnem poslovanju upravnih organov in pripravi o posameznih zadevah iz svojega področja poročilo za sejo občinske skupščine.

Predsednik lahko zadrži izvršitev akta, ki ga izda tajnik ali upravni organ občinske skupščine izven upravnega postopka in predlaga občinski skupščini, da o njem odloči.

128. člen

Predsednik lahko zahteva od načelnikov in drugih starešin upravnih organov občinske skupščine, bodisi po tajniku ali neposredno od njih samih, potrebne podatke ali poročila o posameznem vprašanju iz njihovega delovnega področja ali jim naroči, da o posameznem vprašanju pripravijo poročila za sejo občinske skupščine oziroma sveta.

129. člen

Ce je predsednik občinske skupščine zadržan ali odsoten, ga nadomešča podpredsednik skupščine, ki opravlja sicer tudi tiste naloge, ki mu jih predsednik poveri iz svojega delovnega področja.

C. SVETI OBČINSKE SKUPŠČINE

130. člen

Sveti so politično izvršilni organi občinske skupščine in organi družbenega samoupravljanja na področju, za katero so ustanovljeni. Za svoje delo so sveti odgovorni občinski skupščini.

131. člen

Sveti občinske skupščine skrbijo za izvrševanje zakonov in drugih predpisov, obravnavajo vprašanja, ki imajo pomen za delovne in druge organizacije, krajevne skupnosti in občane, usmerjajo delo uprav-

nih organov, nadzorujejo njihovo delo ter obravnavajo in pripravljajo predloge predpisov in drugih aktov, ki jih nato sprejema občinska skupščina.

Naloga svetov je tudi usmerjati in povezovati delo drugih organov samoupravljanja na področju, za katerega je svet ustanovljen.

132. člen

Občinska skupščina ima naslednje svete:

- svet za splošne in notranje zadeve,
- svet za družbeni plan in finance,
- svet za industrijo in gradbeništvo,
- svet za trgovino,
- svet za gostinstvo in turizem,
- svet za delo in delovna razmerja,
- svet za obrt,
- svet za kmetijstvo,
- svet za komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve,
- svet za urbanizem,
- svet za šolstvo in izobraževanje,
- svet za prosveto in kulturo,
- svet za telesno vzgojo,
- svet za zdravstvo,
- svet za varstvo družine,
- svet za socialno varstvo.

Sveti se ustanavljajo, združujejo in razdružujejo s posebnim odlokom občinske skupščine.

Z odlokom določi občinska skupščina tudi področje dela, naloge posameznih svetov in število članov.

133. člen

Svete občinske skupščine sestavljajo člani iz vrst delovnih in drugih organizacij ter člani, ki jih izvoli občinska skupščina izmed svojih odbornikov in izmed drugih občanov.

134. člen

Sveti odločajo v upravnem postopku samo takrat, kadar so za to pooblašteni z zakonom ali predpisom, izdanim na podlagi zakonskega pooblastila ali z odlokom okrajne ali občinske skupščine.

Z odlokom občinske skupščine se lahko določi, da odloča svet v upravnem postopku le v takšnih upravnih zadevah, v katerih se odloča po prostem preudarku.

135. člen

Pri opravljanju zadev s svojega področja, morajo sveti sodelovati s krajevnimi skupnostmi ter delovnimi in drugimi organizacijami, ki delujejo na zadevnem področju.

Kadar svet obravnava zadeve, ki se tičejo krajevnih skupnosti, delovne ali druge organizacije in njihovih delovnih področij, mora na svojo sejo povabiti tudi predstavnika samoupravnega organa krajevnih skupnosti oziroma prizadete organizacije.

136. člen

Krajevne skupnosti, delovne in druge organizacije, imajo pravico dajati svetom predloge in pripombe o posameznih vprašanjih z njihovega področja. Svet je dolžan dane predloge in pripombe obravnavati. Organizacija oziroma krajevna skupnost mora biti o zavzetem stališču obveščena.

D. KOMISIJE OBČINSKE SKUPŠČINE

137. člen

Za proučevanje posameznih zadev, za pripravo predlogov in za opravljanje drugih zadev iz svojega delovnega področja, ima občinska skupščina stalne in začasne komisije.

138. člen

Občinska skupščina ima zlasti naslednje stalne komisije:

- a) mandatno-imunitetno komisijo vsakega zbora skupščine,
- b) komisijo za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja,
- c) komisijo za predloge, vloge in pritožbe.

Komisije imajo najmanj po 5 članov.

139. člen

Stalne komisije občinske skupščine sestavljajo odborniki skupščine, v njej pa so lahko tudi predstavniki družbeno-političnih in delovnih organizacij ter občani.

140. člen

Komisija za vloge, predloge in pritožbe ima 8 članov, od katerih morajo biti vsaj 4 odborniki občinske skupščine, 2 člana delegirata občinski odbor SZDL in občinski sindikalni svet.

Strokovni organ komisije je služba za vloge in pritožbe in to kot posebni organ občinske skupščine. Organizacijo in delokrog službe določa pravilnik.

Vodja službe za vloge in pritožbe je član in tajnik komisije po položaju.

141. člen

Komisija za vloge, predloge in pritožbe obravnava vloge in pritožbe občanov in organizacij, ki zadevajo delo organov občinske skupščine ter družbenih in delovnih samoupravnih organizacij v občini.

V zvezi z vlogami in pritožbami komisija lahko zahteva od prizadetih fizičnih in pravnih oseb potrebne podatke in pojasnila.

Komisija daje nasvete in priporočila ter predlaga ustrezne ukrepe občinskemu organom in organizacijam. Le-ti so dolžni predloge komisije obravnavati in jo obveščati o stališčih, sklepih in rešitvah.

142. člen

Na podlagi ugotovljenih pomanjkljivosti ali nepravilnosti, nezakonitosti in samovolje in zaradi preprečevanja njihovih vzrokov, komi-

sija proučuje in sodeluje pri obravnavanju problematike, ki izhaja iz prošenj in pritožb dela prizadetih občinskih organov ali drugih organizacij, zavodov in ustanov ter predlaga občinski skupščini potrebne ukrepe, nove predpise, spremembe ali dopolnitve le-teh.

Komisija poroča občinski skupščini občasno o problematiki, najmanj pa enkrat letno o svojem delu in o delu službe za vloge, predloge in pritožbe.

143. člen

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja, proučuje kadrovsko problematiko občinske skupščine in njenih organov ter vodilnih in strokovnih uslužbencev delovnih in drugih organizacij v občini, proučuje in daje predloge za volitve in razrešitve članov organov skupščine, predlaga občinski skupščini postavitev uslužbencev, ki jih skupščina imenuje ter opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po veljavnih predpisih.

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja obravnava in proučuje tudi splošna vprašanja kadrovske politike v občini, predvsem pa vodi skrb za načrtovanje potrebnih strokovnih kadrov v delovnih organizacijah in družbenih službah.

144. člen

Mandatno-imunitetna komisija vsakega zbora občinske skupščine obravnava vprašanja v zvezi z mandatnimi in imunitetnimi pravicami odbornikov obeh zborov, vprašanja v zvezi s prenehanjem mandata, razpisom volitev na izpraznjena mesta odbornikov obeh zborov in z verifikacijo mandatov novo izvoljenih odbornikov.

Komisija o tem tudi poroča obema zboroma.

E. OBČINSKA UPRAVA

145. člen

Za neposredno izvrševanje zakonov in drugih predpisov, za strokovno obdelavo in pripravo aktov občinske skupščine in njenih organov, za izvrševanje njenih sklepov, za opravljanje drugih upravnih ter administrativno-tehničnih zadev iz svoje pristojnosti, ima občinska skupščina upravne organe.

Upravni organi občinske skupščine opravljajo vse upravne zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, razen tistih zadev, ki so z zakonom ali drugimi predpisi višjih organov, statutom ali odlokom občinske skupščine dane v pristojnost drugim organom.

146. člen

Zadeve s svojega področja opravljajo upravni organi samostojno v mejah zakonov in drugih predpisov ter po smernicah občinske skupščine in njenih svetov ter komisij.

Za svoje delo so odgovorni občinski skupščini, njenim svetom in komisijam.

Občinska skupščina in pristojni svet občinske skupščine, lahko razveljavi ali odpravi vsako odločbo upravnega organa razen, če je bila izdana v upravnem postopku.

147. člen

Občinska skupščina lahko skupaj z občinskimi skupščinami drugih občin določi, da se določene upravne in strokovne službe opravljajo za območje ene ali več občin, če je to smotrno, cenejše in uspešnejše.

148. člen

I. VARIANTA

Temeljne upravne organe, njihovo delovno področje in naloge, določi občinska skupščina s posebnim odlokom.

Notranjo organizacijo upravnih organov in sistemizacijo delovnih mest sprejmeta tajnik in svet delovnega kolektiva občinske skupščine s pravilnikom, ki ga potrdi občinska skupščina.

II. VARIANTA

Občinska uprava ima temeljne in posebne upravne organe.

Temeljni upravni organi so:

1. oddelek za splošne in notranje zadeve ter družbene službe,
2. oddelek za gospodarstvo,
3. oddelek za finance,
4. oddelek za gradbene in komunalne zadeve,
5. oddelek za narodno obrambo.

Posebni upravni organi so:

1. občinski pravobranilec,
2. občinski sodnik za prekrške.

Občinska skupščina lahko s posebnim odlokom po potrebi spremeni organizacijo temeljnih, posebnih in drugih upravnih organov.

V okviru temeljnih upravnih organov ustanavlja, odpravlja in združuje občinska skupščina posamezne organizacijske enote na predlog sveta delovnega kolektiva in v soglasju s tajnikom občinske skupščine.

149. člen

Sredstva za poslovanje občinske uprave zagotovi občinska skupščina vsako leto s proračunom, odvisno od gospodarskega napredka občine, nalog in delovnega programa občinske uprave.

S sredstvi, določenimi za poslovanje občinske uprave, upravljata tajnik občinske skupščine in svet delovnega kolektiva.

Določbe o sredstvih za poslovanje občinske uprave, delitvi dohodka in osebnega dohodka uslužbencem predpiše občinska skupščina s posebnim predpisom.

150. člen

Upravi občinske skupščine načeluje tajnik občinske skupščine. Tajnik je za svoje delo odgovoren občinski skupščini in njenemu predsedniku. Najmanj enkrat letno poroča tajnik občinski skupščini o stanju organizacije in o delu občinske uprave.

151. člen

Tajnik občinske skupščine:

— skrbi, da upravni organi občinske skupščine v redu opravljajo svoje delo in da se pri tem ravna po zakonih, predpisih, sklepih in smernicah občinske skupščine in njenih organov,

— pomaga predsedniku občinske skupščine pri pripravljanju sej občinske skupščine in njenih zborov ter pri vsklajevanju dela posameznih svetov in komisij občinske skupščine,

— daje strokovna mnenja občinski skupščini in njenim organom,

— organizira in vsklajuje delo občinske uprave,

— je starešina vseh uslužbencev občinske uprave,

— upravlja vse druge zadeve, ki so mu dane v pristojnost na podlagi zakonov tega statuta in drugih predpisov.

152. člen

Tajnik je dolžan opozoriti občinsko skupščino, njen zbor, komisijo ali svet, če posamezne določbe ali ves osnutek predpisa ni v skladu z zakonom ali drugim predpisom.

153. člen

Delovni kolektiv uprave občinske skupščine je dolžan načrtno, strokovno in ekspeditivno opravljati svoje naloge ter skupno s tajnikom sodelovati pri organizaciji dela, urejanju delovnih odnosov, strokovnem usposabljanju kadrov, zlasti pa sodelovati pri pravilni delitvi osebnega dohodka uslužbencev.

Za opravljanje teh nalog delovni kolektiv izvoli izmed sebe svet delovnega kolektiva kot svoj izvršilni organ.

154. člen

Natančnejše določbe o pristojnosti sveta delovnega kolektiva, delovnih razmerij uslužbencev občinske uprave, njihovih pravic in dolžnosti, predpiše občinska skupščina s posebnim odlokom, kolikor niso te zadeve urejene že z zakonom ali drugim predpisi.

155. člen

Kadar v zadevah iz skupne pristojnosti ne pride do soglasja med tajnikom in svetom delovnega kolektiva, odloči arbitražni svet. Arbitražni svet ima tri člane in tri namestnike, ki jih imenuje občinska skupščina.

156. člen

Občinska skupščina lahko ustanovi za posamezna območja, ki so oddaljena od sedeža občine, posebne upravne organe — krajevne urade. Krajevni urad ustanovi in določi njegovo delovno področje občinska skupščina s posebnim odlokom.

VI. DEL: MEDOBČINSKO SODELOVANJE IN MESTNI SVET

157. člen

Za reševanje svojih in skupnih nalog, sodeluje občina z drugimi občinami in širšimi družbeno-političnimi skupnostmi. To sodelovanje se izraža v izmenjavi izkušenj, v reševanju vprašanj skupnega pomena s skupnimi močmi, ustanavljanju skupnih, medobčinskih zavodov, gospodarskih organizacij, v skupnem financiranju komunalnih in dru-

gih objektov in naprav, na področju družbenih služb, v združevanju sredstev za osnovne naložbe itd.

Tako sodelovanje uresničuje občina zlasti med občinami na območju mesta Ljubljane.

158. člen

Medobčinsko sodelovanje se izvaja na principu medsebojnih dogovorov med zainteresiranimi organi, zasledujoč pri tem interese posameznih služb in občanov ter princip uspešnosti, ekonomičnosti in racionalnosti posameznih oblik sodelovanja.

O ustanovitvi skupnih, medobčinskih služb ali zavodov, se sklenejo pogodbe, ki določajo delokrog, način upravljanja in obveznosti ustanoviteljev za njihovo delovanje. Občina je dolžna, da sprejete dogovore, pogodbe in obveznosti, solidarno izvršuje.

159. člen

Mestni svet Ljubljane opravlja in rešuje tiste zadeve skupnega pomena, za katere tako določajo zakon, statut Mestnega sveta ali zadeve, ki so jih mestne občine prenesle nanj.

Občani, ki prebivajo na območju mesta Ljubljane, sodelujejo pri reševanju zadev skupnega mestnega pomena posredno, po svojih zastopnikih v Mestnem svetu, ki jih izvoli občinska skupščina iz vrst svojih odbornikov.

Za kritje skupnih potreb mesta ter funkcionalnih izdatkov Mestnega sveta, prispeva občina del svojih dohodkov, ki so določeni z zakonom.

V vseh zadevah, ki bi pomenile pravne in materialne obveznosti za občino, niso pa predvidene v zakonu ali statutu Mestnega sveta, mora pred sejo Mestnega sveta sklepati občinska skupščina.

VII. DEL: PREDPISI OBČINE, PRAVNA POMOČ IN JAVNOST DELA

160. člen

Občinska skupščina samostojno ureja s svojimi predpisi zadeve, ki imajo splošen pomen za gospodarski, komunalni, kulturni in socialni razvoj občine, druge zadeve pa urejajo občinska skupščina oziroma njeni organi s predpisi širših družbeno-političnih skupnosti, kolikor so za to pooblašteni z zakonom.

V mejah svojih pristojnosti izdajajo:

- občinska skupščina: odloke, odredbe, navodila, odločbe, sklepe, smernice, priporočila in resolucije,
- svet občinske skupščine: odredbe, navodila, odločbe, sklepe, smernice in priporočila,
- upravni organi: odločbe, upravna navodila ter odredbe in strokovna navodila, kadar so za to pooblašteni po posebnih predpisih.

161. člen

O vseh predpisih in drugih splošnih aktih, ki jih izdajajo občinska skupščina ali njeni sveti, morajo obravnavati in dati soglasje predhodno sveti ali drugi samoupravni organi, pristojni za posamezne zadeve.

Ce gre za predpise in druge akte, ki urejajo zadeve, ki neposredno zadevajo občane, delovne organizacije in krajevne skupnosti, se mora dobiti njihovo mnenje, preden je predlog predložen svetu ali občinski skupščini.

162. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov ter vseh organov družbenega samoupravljanja v občini je javno. Zato so dolžni vsi organi o svojem delu redno obveščati občane. To dosegajo z občasnimi poročili zborom volivcev in drugim organom samoupravljanja občanov, z izdajanjem publikacij in občinskega glasila ter organiziranjem medsebojne informativne službe.

Občani imajo pravico vpogleda v vse dokumente in akte občinske skupščine, za katere to dovoljuje zakon in to potom predsedstev zborov volivcev in drugih organiziranih oblik samoupravljanja, družbeno-političnih organizacij, organov krajevnih skupnosti in organov delavskega samoupravljanja.

Občinska skupščina in njeni organi ter vsi organi samoupravljanja v občini so dolžni občanom na njihovo zahtevo, dajati potrebna pojasnila in podrobnejša poročila ter odgovore na njihova vprašanja.

PRAVNA POMOČ

163. člen

Da bi občani, hišni sveti, krajevne skupnosti ter delovne in druge organizacije, čim laže in čim hitreje uresničevali svoje zakonite koristi in pravice ter da bi jim bila pri tem zagotovljena strokovna pravna pomoč, ustanovi občina sama ali skupno z drugimi občinami, zavod za pravno pomoč.

Naloga zavoda je predvsem, da daje pravno pomoč občanom, hišnim svetom, krajevnim skupnostim in delovnim ter drugim organizacijam pri uveljavljanju in varstvu njihovih pravic in koristi in da pospešuje razvoj družbene oblike pravne pomoči in odvetništva.

164. člen

Občinska skupščina lahko z odlokom predpiše, da se daje pravna pomoč deloma ali v celoti brezplačno določenim skupinam občanov, krajevnim skupnostim in družbeno-političnim organizacijam, ob določenih pogojih.

VIII. DEL: KONČNE DOLOČBE

165. člen

Pravni akti, ki jih morajo po določbah tega statuta izdati občinska skupščina ali njeni organi, morajo biti izdani najkasneje v 6 mesecih po uveljavitvi statuta.

V roku 6 mesecev, ko se uveljavi ta statut, morajo biti dosedanjí predpisi, ki jih je sprejel bivši občinski ljudski odbor, oziroma sedanja občinska skupščina, vsklajeni z določbami tega statuta.

176. člen

Ta statut začne veljati 30 dni po sprejemu, istega dne pa preneha veljati statut občine Ljubljana-Bežigrad, ki sta ga sprejela občinski zbor in zbor proizvajalcev občinskega ljudskega odbora Ljubljana-Bežigrad na seji 13. III. 1962.